Vol. 9 | No. 2282 | Thu. August 11. 2022 | پنجشنبه ۲۰ مرداد ۱۴۰۱ | ۱۳ محرم ۱۴۴۴ | سال نهم | شماره ۲۲۸۲ | ۸ صفحه | قیمت: ۵۰۰۰ تومان

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

تعادل

نیاز اقتصاد ایران

دلار	یورو	تمام‌سکه	شاخص بورس
--	--	۱۴۷۹۸۰۰	۱۴۴۸۴۶۴

کارشناسان بورس تاثیر سیاست‌های دستوری را بررسی کردند

ناکارآمدی دستوری بر بازار سرمایه

صفحه ۴

وقتی دولت از اجرای مصوبه شورای عالی کار شانه خالی می‌کند

کلاف سر درگم افزایش حقوق بازنشستگان

فرصت‌سوزی مسوولان، افزایش فقر در جامعه

۴ مرداد ماه بود که رییس مجلس به دولت مهلت یک هفته‌ای برای تعیین تکلیف افزایش حقوق بازنشستگان داد و طی نامه‌ای که ابلاغ شد قرار بود اگر در مدت یک هفته دولت در این زمینه به تصمیم نهایی نرسد همان مصوبه شورای عالی کار بدون نیاز به تایید دولت اجرایی شود. اما دولت در اقدامی دیگر برای اینکه از خود سلب مسوولیت کرده و از سوی دیگر اجرایی شدن این مصوبه را به تعویق بیندازد، در آخرین روز از مهلت یک هفته‌ای، اختیارات خود در مورد افزایش حقوق بازنشستگان را به دو وزیر تفویض کرد؛ اقدامی بی‌سابقه اما نه چندان دور از ذهن.

صفحه ۸ را بخوانید

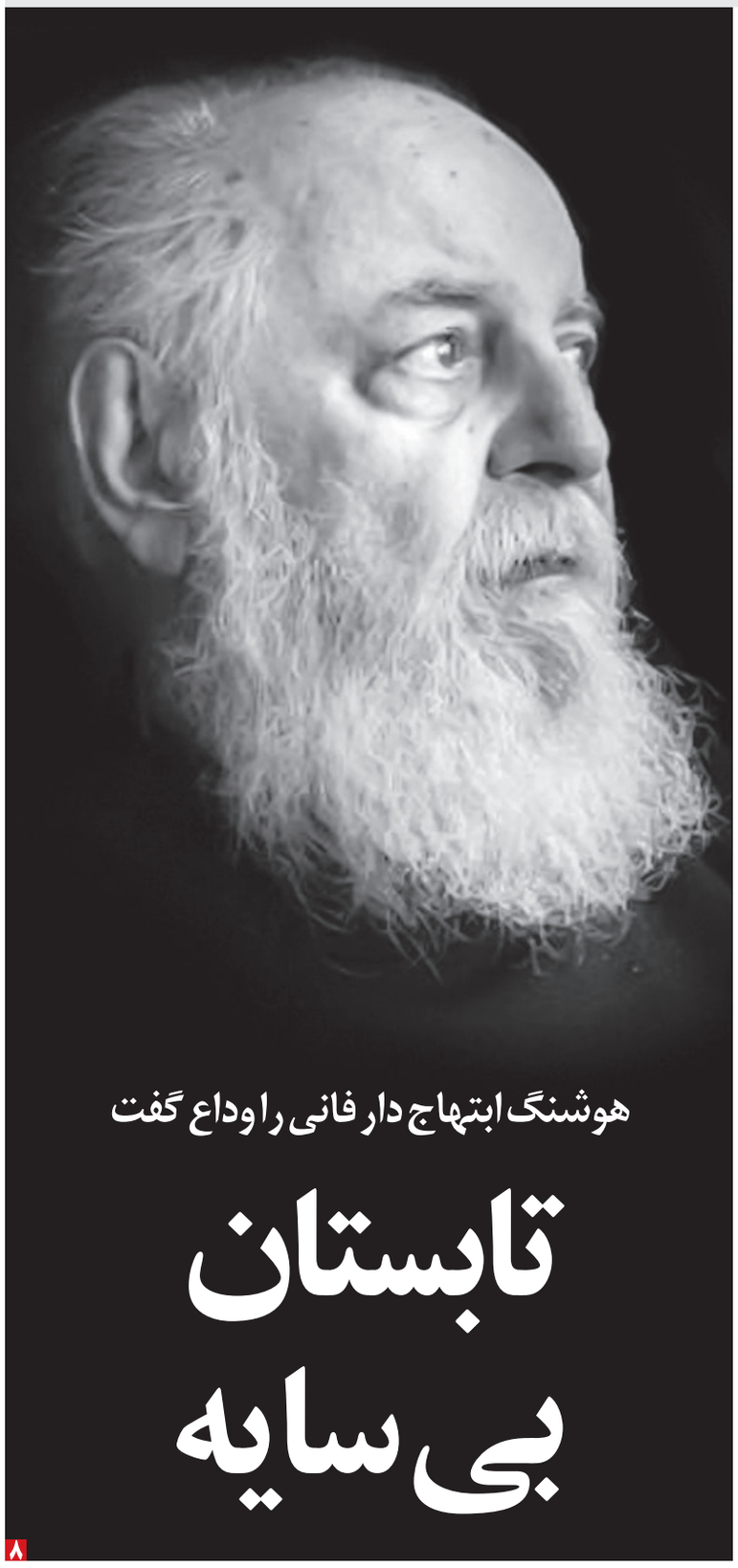

هوشنگ ابتهاج دار فانی را وداع گفت

تابستان بی سایه

۸

کدام تورم تحت کنترل است؟

ادعای جدید وزیر اقتصاد در میانه گرانی‌ها

در شرایطی که روند افزایشی قیمت‌ها در بازارهای مختلف از ابتدای سال جاری شدت گرفته و در خرداد به اوج خود رسید، وزیر اقتصاد دولت سیزدهم همچنان معتقد است که دولت تورم را به کنترل در آورده و در این زمینه جای نگرانی برای مردم وجود ندارد، در شرایطی که مردم در تامین معیشت خود به وضوح شاهد روند افزایشی قیمت‌ها هستند و...

صفحه ۲ را بخوانید

بازوی پژوهشی مجلس اعلام کرد

دلایل عدم اسقاط خودروهای فرسوده

با توجه به اینکه طی سه سال گذشته از اسقاط وسایل نقلیه فرسوده غفلت شده، مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی به چرایی وضعیت موجود پرداخته است. «کاهش چشمگیر بازار تقاضای گواهی اسقاط، عدم انگیزه کافی در بازار عرضه اسقاط، عدم وجود سازوکار جامع قانونی در خصوص اسقاط وسایل نقلیه فرسوده، عدم تناسب ماهیت نظارتی...

صفحه ۷ را بخوانید

رییس سازمان هواپیمایی در آستانه توافق هسته‌ای احتمالی اعلام کرد

شرط ایران برای احیای قرارداد خرید ایرباس

در شرایطی که ناوگان هوایی کشور تحت تحریم‌های چند دهه اخیر به‌شدت فرسوده شده و تعداد حوادث ریز و درشت هوایی فزونی یافته است، رییس سازمان هواپیمایی کشور با اشاره به فرصت برجامی احتمالی اعلام کرد، «اگر فرصتی فراهم شود، نوسازی و بازسازی ناوگان هوایی از این مسیر جزو دستورات نظام است و همه این موضوع و روند را قبول دارند اما...

صفحه ۵ را بخوانید

یادداشت-۱

نوسانات ارزی و فیل‌بانی که از فیل خبر ندارد

آلبرت بغزیان

مردم ایران روز گذشته را در حالی آغاز کردند که در ساعات ابتدایی روز، خبر رسید که قیمت دلار و طلا در دالان کاهشی قرار گرفته و در واقع کمی بهبود یافته است؛ روندی که در ساعات پایانی چهارشنبه و حول و حوش ساعت ۱۹ عصر تغییر پیدا کرد و نرخ دلار دوباره در نقطه ۳۱هزار تومانی ایستاد و متوقف شد. این فراز و نشیب باعث شد تا برخی کارشناسان اعلام کنند این بالا و پایین رفتن‌ها، بی‌ارتباط با مذاکرات هسته‌ای نیست و نوسانات مذاکراتی باعث یک چنین رخدادهایی در بازارهای اصلی کشور شده است. این همه در حالی است که دولت و شخص آقای رییس جمهور از ابتدا اعلام کرده بودند به هیچ عنوان اقتصاد کشور را تحت تاثیر مذاکرات، برجام و مسائل بیرونی قرار نخواهند داد! اما واقعیت آن است که هر اقتصادی در جهان تحت تاثیر عوامل پیرامونی و بیرونی قرار دارد. همین امروز اقتصاد اروپا تحت تاثیر جنگ روسیه و اوکراین است. اساسا اگر اقتصادی نسبت به مسائل پیرامونی واکنش نشان ندهد باید به پویایی آن اقتصاد شک کرد. مانند این است که شما به یک فرد لگد بزنید اما هیچ واکنشی نشان ندهد و تکانی نخورد. تنها فرد بیهوش شده یا مرده است که نسبت به لگد خوردن، عکس‌العمل نشان نمی‌دهد. مساله اصلی در این موضوع هم آن است که وقتی تکانه‌ای بیرونی رخ می‌دهد، اقتصادها چقدر توانایی کنترل و مهار آن را دارند؟ مثلا دولت باید با شجاعت و صراحت اعلام کند که «به دلیل فلان اتفاق در مذاکرات، بازار ارز (و هر بازار دیگری) در مسیر نوسان قرار گرفته، ولی ما توانسته‌ایم با مدیریت درست، نوسانات را مهار کنیم.» این نشان‌دهنده پویایی اقتصاد و مدیریت درست دولت است. اما اینکه اعلام شود، عوامل بیرونی در اقتصاد هیچ اثری ندارند، در عین حال با هر خبر مذاکراتی بازارها زیر و رو شوند و ارز بالا و پایین برود، نشان‌دهنده وجود ایرادات اساسی در نظام تصمیم‌سازی‌های دولت است. امروز حتی یک دانش‌آموز می‌داند که با نتیجه‌بخش بودن مذاکرات، نرخ ارز بهبود پیدا می‌کند، پول ملی تقویت می‌شود و نشانه‌های رشد نمایان می‌شود. اما دولت با انکار این اثرگذاری، بیشتر نقش خود را در اقتصاد کشور انکار می‌کند. متاسفانه به دلیل عدم تسلط و آگاهی رییس کل بانک مرکزی به علم اقتصاد و هنجارهای پولی و مالی به جای اینکه بازارها خط‌مشی خود را از بانک مرکزی بگیرند، این بانک مرکزی است که از بازارها تاثیر می‌پذیرد و مسیر خود را مبتنی بر تحرکات بازار تعیین می‌کند. این شرایط نشان می‌دهد که مدیریت ارزی کشور ضعیف است که نه بازار را کنترل می‌کند و نه اطلاعی درباره چرایی بروز این تحولات می‌دهد. به جای منِ بغزیان این رییس کل بانک مرکزی است که باید توضیح دهد که در بازار ارز و سایر بازارهای کشور چه خبر است. اما رییس کل بانک مرکزی بعد از نشست دولت در میان خبرنگاران حاضر می‌شود، بدون اینکه جمله‌ای، درباره چرایی بروز این نوسانات توضیح دهد. بعد، من بغزیان باید از طریق تفسیر و نشانه‌شناسی و هرمنوتیک، پاسخی برای این همه ابهام پیدا کنم. مانند فیل‌بان داستان «فیل در تاریکی» مولوی که حداقل او باید از تصویر واقعی فیل، آگاهی داشته باشد. در این داستان افراد مختلف که تا به حال فیل را ندیده‌اند در تاریکی وارد اصطبل می‌شوند و هر کدام به نقطه‌ای از بدن فیل دست می‌زنند. یکی به گوش، یکی به پاها، یکی به گردن و... فیل دست می‌زنند و هر کدام هم از ظن خود تعریفی برای این فیل ارایه می‌کنند. اما حتی در داستان فیل در تاریکی هم، فیل‌بان می‌داند که فیل چه شکل و شمایلی دارد. اما در ایران متاسفانه رییس کل بانک مرکزی که باید از چند و چون بازار ارز و نظم و نظامات مالی باخبر باشد، اطلاعی از وضعیت ندارد. البته این مشکلات از قبل پیش‌بینی می‌شد، زمانی که دولت، علی صالح‌آبادی را معرفی کرد و کارشناسان برآشفتند و هشدار دادند که حضور یک چنین فردی در راس هرم مالی و پولی کشور، باعث بروز مشکلات جدی می‌شود، این روزها را پیش‌بینی می‌کردند. بنابراین بدون تردید نوسانات اخیر در بازارهای پولی و مالی کشور برآمده از تکانه‌های بیرونی است، اما اینکه چرا دولت در این زمینه اطلاع‌رسانی نمی‌کند، ابهامی است که من هم از آن خبر ندارم و آن را در زمره عجایب نامکشوف برآمده از دولت باید دسته‌بندی کرد.

یادداشت-۲

چرا بورس رشد نکرد؟

فردین آقابزرگی

در دو ماه ابتدایی سال ۱۴۰۱ تا پایان اردیبهشت ماه شاخص کل نزدیک ۱۶ درصد و شاخص هم‌وزن حدود ۳۰ درصد بازدهی داشته است. برخلافِ شکل ظاهر که برخی تصور می‌کنند دولت اراده خاصی در خصوص هدایت شرایط معاملات و شاخص‌ها به سمت مثبت داشته، اما به غیر از مواردی که دولت به صورت دستوری در آن ورود کرده، اینگونه نبوده است. شواهد امر از جمله عرضه ده هزار میلیارد تومان اوراق بدهی در بازار اولیه، عرضه‌های اولیه‌ای که به صورت دستوری است مثل عرضه باشگاه‌های استقلال و پرسپولیس یا سایپا و مواردی که دولت تصمیم می‌گیرد و همین طور نرخ بهره بین بانکی که به مرور زمان سعی شده به سمتی هدایت شود که تقاضای مشابه سال ۹۹ در بازار به وجود بیاید نیز از مسائلی است که بورس را تحت تاثیر قرار داده است. به هر حال مدیران بورس و دولتی‌ها نگران تکرار سونامی دیگری مانند سال ۹۹ هستند لذا به جهت عدم ابتلا به وضعیتی که در سال ۹۹ تجربه کردیم امروز خود مسوولان بورسی و دولتی‌ها و مسوولان اقتصادی هستند که تمهیداتی برای جلوگیری از رشد شتابان بورس اندیشیده‌اند به‌طوری که این تمهیدات و دستوری عمل کردن‌ها باعث شده بورس در دو-سه ماه گذشته دچار رکودی شدید شود. به واسطه تلاقی انتشار گزارشات میان‌دوره‌ای مثبت نسبت به دوره مشابه، افت سطح عمومی قیمت‌ها تقریبا به نقطه تعادلی رسیده است. نتیجه این است که دولت در شکل‌گیری تعادلی فعلی بازار نقشی نداشته است. در حقیقت هم دولت و مسوولان سازمان بورس مسوول کنترل تقاضای ابتدای خردادماه تا هفته‌های اخیر بودند. اما به هر حال اینک بازار تقریبا در شرایط ارزنده و متعادلی به سر می‌برد. زیان‌دهی نهادهای مالی فراگیر نیست، زیان‌دهی نهادهای مالی در حوزه شرکت‌های کارگزاری بیشتر به عدم تنوع درآمدی شرکت‌های خدمات‌دهنده در حوزه مالی در شرکت‌های کارگزاری مربوط می‌شود. اساسا کارمزد معاملات در ایران به شکلی تعیین می‌شود که شبیه آن را در تمامی بازارهای مالی پیشرفته در دنیا نمی‌توان پیدا کرد چرا که در ایران اساس امر دستوری است. توجه داشته باشیم صنعت کارگزاری در سال ۹۹ شوک‌های بزرگی دید که در یک دهه قبل بی‌سابقه بود. شوک‌هایی ناشی از افزایش حجم معاملات و کارمزد حاصل از معاملات، اما این شوک‌ها تکرار شدنی نبود چرا که بورس نیز مانند کسب و کاری می‌ماند که ممکن است یک سال سود قابل توجهی دارد در حالی که سال بعد ممکن است چنین سودی حاصل نشود. به هر حال رشد مالی کارگزاری‌ها وابسته به ابتکار عمل مدیران نهادهای مالی است.

ادامه در صفحه ۸

یادداشت-۳

آینده‌نگری ترانزیت؛ حلقه مغفول در توسعه ایران

عبدالکریم محقق

ایران به لحاظ جغرافیایی در محل تلاقی کریدورهای تجاری شمالی-جنوبی و شرقی-غربی قرار دارد که بر اساس این موقعیت می‌تواند نقش مهمی در ترانزیت کالا مابین چین، شرق و جنوب شرق و منطقه هندوچین با غرب و اروپا و همچنین مابین روسیه و کشورهای آسیای میانه و جنوب خلیج فارس و آفریقا ایفا کند. بر اساس همین توانایی بود که رهبر انقلاب در سال ۱۳۷۹ ایفای نقش برجسته در ترانزیت و تجارت بین‌الملل را یکی از محورهای اصلی در سیاست کلی بخش حمل و نقل تلقی کردند. در اهمیت ترانزیت در اقتصاد کشور می‌توان به افزایش درآمدهای دولت با توجه به رونق گرفتن صنعت حمل و نقل ریلی، جاده و دریایی، بیمه و بانکداری، گمرک، ایجاد اشتغال پایدار و همچنین کاهش اثر تحریم‌های اقتصادی اشاره کرد. با توجه به شرایط تحریمی ایران، ارتباط تجاری موثر با کشورهای منطقه و به خصوص همسایگان از طریق شبکه حمل و نقلی مناسب که دارای سرعت بالا، هزینه کم، دسترسی آسان باشند تسهیل کننده تجارت منطقه‌ای و عامل اصلی توسعه و پیشرفت کشور خواهد بود. با این حال علیرغم داشتن موقعیت جغرافیایی برای ترانزیت کالا، این بخش تاکنون ارزآوری بایسته‌ای برای کشور نداشته است. هر چند بیشتر مقامات دولتی، دلیل این امر را تحریم‌های امریکا و غرب علیه بنادر و بخش دریانوردی ایران ذکر می‌کنند اما بر کسی پوشیده نیست که علاوه بر تحریم، فقدان یک نهاد راهبردی فرابخشی فعال، نبود آینده نگری و یک نقشه راه یا برنامه ملی برای توسعه کریدورهای ترانزیتی، کمبود زیرساخت‌های حمل و نقل و عدم تکمیل کریدورهای ریلی و جاده‌ای، از جمله راه‌آهن مشهد به چابهار و رشت به آستارا و همچنین عدم اتصال غرب و شرق کشور به شبکه آزادراهی، موقعیت ترانزیتی ایران را بیش از پیش دچار مشکل کرده است. عدم آینده‌نگری در حوزه ترانزیتی کشور در حالی صورت می‌گیرد که ایفای بهینه نقش ترانزیتی، علاوه بر درآمدزایی، می‌تواند جایگاه راهبردی سیاسی و امنیتی کشور در معادلات منطقه‌ای و بین‌المللی را بهبود ببخشد. بی‌گمان هر چه موقعیت ایران در شاهراه‌های حمل و نقل بین‌المللی بار و مسافر و زنجیره تامین جهانی تقویت شود امنیت ملی کشور پایدارتر خواهد بود. رقبای منطقه‌ای و کشورهای همسایه به‌شدت در حال سرمایه‌گذاری برای ایفای نقش ترانزیتی خود و همچنین به حاشیه راندن جایگاه ترانزیتی ایران هستند و به باور کارشناسان خوشبین حمل و نقل، ایران با همین وضع موجود، ظرفیت ترانزیتی کشور بسیار بیشتر از میزان فعلی را دارد و دولت نیز علیرغم کمبودها هدف‌گذاری صورت گرفته برای ترانزیت سال ۱۴۰۱ را با توجه به جنگ روسیه علیه اوکراین ۲۰ میلیون تن تا پایان سال پیش‌بینی کرده است اما آمارها چیز دیگری را می‌گوید.

ادامه در صفحه ۳

یادداشت-۴

رمزارزها و تجارت ایران

مهرداد عباد

از مدت‌ها قبل بحث استفاده از رمزارزها در تجارت ایران مطرح بود و با توجه به تحریم‌ها و محدودیت‌هایی که برای نقل و انتقال پول به کشور وجود دارد، از این روش به عنوان یکی از راهکارهای مهم موجود برای عبور از مشکلات یاد می‌شد اما با این وجود اجرای نهایی آن نیاز به مقدماتی دارد که بسیاری از آنها هنوز فراهم نیست.

رییس سازمان توسعه تجارت اعلام کرد که نخستین ثبت سفارش واردات با استفاده از رمزارزها نهایی شده است. این ثبت سفارش با مبلغ ۱۰ میلیون دلار انجام شده است.

با وجود اعلام این خبر مثبت، هنوز اطلاعات دقیقی از این معامله، اینکه کدام شرکت دولتی یا خصوصی در آن حضور داشته، کشور مبدا چه بوده، کدام کالا ثبت سفارش شده و به وسیله چه ارزی این نقل و انتقال نهایی شده است در دست نیست و از این رو نمی‌توان با قاطعیت از نحوه اجرای آن سخن گفت.

صرف اینکه دولت این روش را به رسمیت شناخته اتفاقی مثبت خواهد بود زیرا اگر در سال‌های گذشته شرکتی قصد ورود به این حوزه را داشت حتی امکان آنکه مجرم شناخته شود نیز وجود داشت، اما با این حال باید دید در عمل چه روش‌هایی برای اجرای این برنامه در دستور کار قرار می‌گیرد.

باید دولت شرایط فعالیت در این حوزه را به شکل دقیق تشریح کند.

از ماه‌ها قبل بحث رمزارز ملی مطرح شده بود که هنوز خبری از آن نیست، با این حال باید دید که اگر امکان معامله چه در صادرات و چه در واردات وجود دارد، چه ارزی از سوی دولت به رسمیت شناخته می‌شود، کدام صرافی مجوزهای لازم را برای این امر دریافت کرده و تا چه سقفی امکان فعالیت در این حوزه وجود دارد.

مشکل دیگر این است که هنوز بسیاری از کشورها و شرکت‌های خارجی استفاده از این روش را به رسمیت نشناخته‌اند، از این رو ما باید در برنامه‌ریزی خود نحوه تعامل با شرکت‌های خارجی را نیز لحاظ کنیم. در صورتی که این مقدمات فراهم شود، قطعا رمزارزها می‌توانند تاثیرات مثبت مهمی در تجارت ما داشته باشند.

در سال‌های گذشته صادرکنندگان از هر روشی که توانسته‌اند ارز خود را به کشور بازگردانده‌اند و از این رو چه در واردات و چه در صادرات استفاده از ظرفیت این ارزها می‌تواند به تسهیل تجارت کمکی جدی کند.

یادداشت-۵

تورم ۵۰ درصدی بخش خدمات در بهار ۱۴۰۱

محسن شمشیری

با اعلام شاخص قیمت تولیدکننده بخش‌های خدمات در بهار ۱۴۰۱ از سوی مرکز آمار ایران، مشخص شد که تورم ۵۰ درصدی بخش خدمات در بهار ۱۴۰۱ نشان‌دهنده رشد بالای هزینه‌ها در بخش خدمات بوده است و از جمله فعالیت‌های خدماتی مربوط به تامین جا و غذا با رشد ۹۳ درصدی، بیشترین رشد هزینه را در بخش خدمات طی یک سال اخیر داشته است. با توجه به سهم ۵۰ درصدی طیف گسترده بخش خدمات از تولید ناخالص و بخش‌های مختلف اقتصاد کشور، هر نوع افزایش تورم و رشد قیمت‌های تمام شده در بخش خدمات، به طور مستقیم روی هزینه دریافت کنندگان بخش خدمات نیز اثرگذار خواهد بود و از صنایع بزرگ کشور تا خانوار ایرانی باید پول و هزینه بیشتری بابت دریافت خدمات بپردازد. از سوی دیگر، اشتغال گسترده و سهم بالای خدمات از شغل نان‌آوران خانوار موضوع مهمی است که تورم و رشد هزینه‌ها می‌تواند روی شغل فعالان بخش خدمات و درآمد خانوار آنها اثرگذار باشد. در نتیجه تورم بالاتر به معنای اثرگذاری روی کسب و کار مردم است و گرانی خدمات موجب کاهش تقاضا خواهد شد و درآمد را کاهش می‌دهد و در نتیجه کسب درآمد و ایجاد شغل و حقوق و دستمزد فعالان بخش خدمات تحت تاثیر قرار می‌گیرد. خدمات‌گیرندگان حتی در بخش‌های بزرگ صنعتی نیز باید هزینه بیشتری را متحمل شوند و با تورم بیشتر باید بابت حمل و نقل، کارگر ساده، تعمیرات و سایر فعالیت‌های موجود در کارخانه‌ها و غذا و فعالیت‌های دیگر پول بیشتری پرداخت کنند. در فصل بهار ۱۴۰۱، درصد تغییرات شاخص قیمت تولیدکننده بخش‌های خدمات نسبت به فصل مشابه سال قبل (تورم نقطه به نقطه) ۴۹،۴ درصد بوده که در مقایسه با همین اطلاع در فصل قبل (۴۵.۸ درصد)، ۳.۵ واحد درصد افزایش داشته است. در فصل بهار ۱۴۰۱، شاخص قیمت تولیدکننده بخش‌های خدمات ۴۸۲ می‌باشد که نسبت به فصل قبل (تورم فصلی) ۱۳.۸ درصد، نسبت به فصل مشابه سال قبل (تورم نقطه به نقطه) ۴۹.۴ درصد و در چهار فصل منتهی به فصل جاری نسب به دوره مشابه سال قبل (تورم سالانه) ۴۷.۳ درصد افزایش داشته است. در فصل بهار ۱۴۰۱، درصد تغییرات شاخص قیمت تولیدکننده بخش‌های خدمات نسبت به فصل قبل (تورم فصلی) ۱۳.۸ درصد بود که در مقایسه با همین اطلاع در فصل قبل (۷.۳ درصد)، ۶.۵ واحد درصد افزایش داشته است. به عبارتی میانگین قیمت دریافتی توسط ارایه‌دهندگان خدمات به ازای تولید خدماتشان در داخل کشور، در فصل بهار ۱۴۰۱ نسبت به فصل قبل، ۱۳.۸ درصد افزایش دارد.

ادامه در صفحه ۳

یادداشت-۶

این همه هیاهو برای چیست

مریم شاهسمندی

روزی نیست که خبری در مورد حمله سگ‌ها به فردی در یکی از شهرها، استان‌ها یا روستاهای کشور منتشر نشود، روزی نیست که پلیس در مورد سگ‌گردانی و جریمه آن قانون تازه‌ای را اعلام نکند، چرا باید چنین اخباری با چنین شتاب و گستردگی منتشر شود در حالی که جامعه این روزها درگیر مسائلی بسیار مهم‌تر از وجود سگ‌ها، نگهداری سگ‌ها و... است. اینکه قانون وضع می‌کنید تا همسایه‌ها از یکدیگر برای نگهداری سگ شکایت کنند، اینکه ناگهان چندین و چند سگ را به طرز غیر انسانی می‌کشید، اینکه حالا به همه در مورد باکتری‌هایی که عامل بیماری کودکان می‌شود و البته از سگ‌ها به انسان سرایت می‌کند، قرار است چه اتفاقی را در جامعه رقم بزند. مگر می‌شود این همه هجمه در مورد موجودی که در کشورهای مختلف زندگی می‌کند و هیچ کدام از این خبرها در آنجا منتشر نمی‌شود. مگر می‌شود این همه ستیز با یک موجود زنده را که به اندازه هر انسانی حق زندگی و حیات بر روی زمین خدا را دارد باور کرد.

چطور می‌شود که اگر کسی در مورد زباله گردی کودکان کار، در مورد افزایش فقر در جامعه و در مورد اقتصاد بیمار کشوری که همه‌چیز آن... به یک توافق گره خورده و همین توافق هم محل اختلاف و دعوا میان جناح‌های مختلف سیاسی است حرفی به میان بیاورد سیاه‌نمایی کرده اما خبرهای جهت‌دار در مورد یک موجود زنده چنین گسترده منتشر شود. انگار در حال حاضر تمام مشکلات کشور، از بی‌آبی و فقر تا سیل‌های خانمان برانداز و بی‌تدبیری‌هایی که باعث از بین رفتن تالاب‌ها و دریاچه‌های این جغرافیا شده همه و همه از بین رفته‌اند و تنها مانده از بین بردن سگ‌ها، انگ زدن به افرادی که به این موجودات دلبسته‌اند و آنها را دوست دارند، این همه هیاهو برای چیست. چرا در شرایطی که به گفته خود مسوولان نیروی انتظامی آمار زورگیری و دزدی بالا رفته پلیس باید تمام توانش را بگذارد برای اینکه به مردم بگوید اگر همسایه‌تان سگ دارد می‌توانید از او شکایت کنید، چرا ماشین‌هایی که سگ در آن هست جریمه‌شان آنقدر نیست که بازدارنده باشد. سگ‌ها هم حق حیات دارند، این حیوانات اگر تحت پوشش خانواده‌ای قرار می‌گیرند، نیاز به تفریح دارند، نیاز دارند در موقع لزوم به دامپزشکی برده شوند، اگر بیرون آوردن آنها از خانه جرم است پس چه باید کرد؟ کجای قانون اساسی نگهداری از حیوانات را جرم دانسته.

ادامه در صفحه ۸

سیاست

مدافعان حرم از امنیت کشور دفاع کردند

رییس‌جمهور با گرامیداشـت یاد سـرداران شهید سلیمانی و همدانی، یادآور شد که شهدای مدافع حرم علاوه بر پاسداری از حریم اهل بیت(ع)، از امنیت و اقتدار کشـور نیز دفاع کردند. آیت‌الله سید ابراهیم رییسی در جلسـه روز چهارشـنبه هیات دولت، قرار گرفتن موفقیت‌آمیز ماهواره «خیام» در مدار، دریافت پیام، کنترل و مدیریت داده به دسـت متخصصان ایرانی را افتخار آمیز و اقتدار آفرین توصیف و از همه متخصصان هوا-فضا و سازمان فضایی قدردانی کرد. رییس جمهور با اشـاره به اهمیت دانش هوا-فضا به عنوان پیشران برای کمک به توسـعه کشـور در حوزه‌های مختلف خاطرنشان کرد: دولت سیزدهم بنا دارد عقب‌ماندگی‌ها در این حوزه را جبران کند و در آینده شـاهد رونمایی از دستاوردهای جدیدی در این زمینه خواهیم بود که کمک شایانی به محیط زیسـت، اکتشافات معدنی، مدیریت مخاطرات طبیعـی و پایش مرزها می‌کند. رییسی ضمن گرامیداشت روز خبرنگار و قدردانی از تلاش‌های آنان برای آگاهی‌بخشی به جامعه، بر اهمیت جهاد تبیین تاکید کرد و از همکاران دولت خواست در تعاملی سازنده و صمیمانه با اصحاب رسانه، اقدامات دولت در همه بخش‌ها را به مردم گزارش دهند و اجازه ندهند هیچ گره ذهنی در افـکار عمومی باقی بماند. رییس‌جمهور تاکید کـرد: دولت مردمی از همان روز اول استقرار، تمام تلاش خود را برای حل مشکلات به کار گرفته و لازم است این تلاش‌ها هنرمندانه به اطلاع مردم برسد، ضمن آنکه اگر وعده یا کاری هم بر زمین مانده، باید دلایل آن برای مردم تبیین شود. رییسی در بخش دیگری از سـخنانش با اشاره به نامگذاری هجدهم مرداد به نام شـهدای مدافع حرم در تقویم رسمی کشور، یاد و خاطره این شهدا را گرامی داشت و تصریح کرد: شـهدای مدافع حرم، پاسداران حریم اسلام هسـتند که در مظلومیت، جانانه از ارزش‌ها دفاع کردند و به شـهادت رسیدند. رییس جمهور با گرامیداشت یاد سرداران شهید حاج قاسم سلیمانی و حاج حسین همدانی گفت: شهدای مدافع حرم علاوه بر پاسداری از حریم اهل بیت (ع)، از امنیت و اقتدار کشور نیز دفاع کردند و همه کسانی که دلسوز ایران و اسلام‌اند، قدردان این مجاهدت‌ها هستند.

مذاکرات وین معطل چیست؟

یک کارشـناس مسـائل بین‌الملل گفـت: وجود اراده سیاسـی در غرب و امریکا برای پایان دادن به موضوعات پادمانی میان ایـران و آژانس مهم‌ترین عنصر است، اگر این اراده وجود داشته باشد به راحتی می‌تواننـد بپذیرند آژانس دیگـر وارد این مقولات نشود. صباح زنگنه با اشاره به مذاکرات وین و برخی اظهارنظرها مبنی بر اینکه متن توافق نهایی شـده است و در عین حال نگاه ایران که معتقد است هنوز متن نهایی نشـده گفت: ظاهرا گفته شده است که نمایندگان کشورها به پایتخت‌هایشان برگشتند تا مشورت کنند و بعد از بازگشت و دریافت پاسخ باید برگردند به وین و پاسخ را بدهند. وی درباره اختلاف نظر ایران با کشورهای اروپایی و امریکا بر سر اینکه موضوعات پادمانی میان ایران و آژانس مسـتقل از برجام است و نباید در مذاکرات وین گنجانده شود؟ گفت: البته موضوع بسـته شـدن پرونده سوالات پادمانی در آژانس قبلا هم سـابقه داشـته اسـت. همین کشورهای ۱+۵ در آن زمان توافق ۲۰۱۵ در تصمیم‌گیری برای مختومه شدن پرونده پی‌ام‌دی، نقش داشتند و آن را به عنوان اقدام مهم تلقی کردند که مبتنی بر دو اصل بود؛ یکی اینکه بررسی‌های فنی آژانس مشخص کرده است که پی‌ام‌دی موضوعیت ندارد و دوم اینکه کشورها مایل بودند به تصمیم‌گیری سیاسی برجام نتیجه بخشند و این دو پایه اصلی بود که پرونده مطالعات ادعایی را در آژانس بسـت. این کارشناس مسائل بین‌الملل ادامه داد: در حال حاضر گزارش‌های آژانس و بیانیه‌هایی که مدیرکل منتشر کرده اسـت، ظاهرا از بحث‌های فنـی عبور کرده و نوعی تحریک سیاسی یا موضع‌گیری سیاسی تلقی می‌شود، چون سـخنانش مبهم و کلی و سرشار از تشکیک و ایجاد تردید است. با این موضع‌گیری‌ها طبعا اگر کار به نهایت هم برسد با یک بیانیه و سخن مدیرکل می‌تواند ایجاد تردید کند و ۱+۴ یا ۱+۵ را وارد مقوله جدیدی از مناقشه با ایران کند. از این رو به نظر می‌آید وجود اراده سیاسی برای پایان دادن به این موضوعات مهم‌ترین عنصر است و اگر این اراده وجود داشته باشد به راحتی می‌توانند بپذیرند آژانس دیگر وارد این مقولات نشود. وی گفت: طبق معاهده ان پی تی و مقررات آژانس ایران کاملا به تعهداتش وفادار بوده و عمـل کرده و اجازه بازرسـی و نصب دوربین را داده است و بخش‌های اضافه بر تعهدات قانونی ایران به صورت داوطلبانه هم پذیرفته است و دوربین‌های اضافی را قبول کرده است. معتقدم نیاز به یک اراده سیاسی در کشورهای مقابل باید ایجاد شود. زنگنه درباره پیشرفت در مذاکرات در این دور و دلایل آن اظهار کرد: اولا شرایط منطقه اروپا و عموما کشـورهای غربی در برابر موضوع اوکراین و بحران انرژی و مـواد غذایی که در کل جهان روی می‌دهد مهم است که به دنبالش بحران بانک‌ها و امور مالی در دنیا را ایجاد کرده است و به‌طور کلی چند بحران بزرگ در برابر غرب است و یکی از تحلیل‌هایشان این است که ایران را با همین مختصر پذیرش شرایطش متعهد بـه انجام برجام کنند. در ایـن صورت ایران می‌تواند در گشایش بازارهای انرژی منطقه و جهان نقش مثبتی ایفا کنـد. احتمال دیگر برای پذیرش پیشنهادهای ایران این است که تحلیل‌های بدبینانه برخی مراکز تصمیم‌گیری بر این اسـت که ممکن است ایران از آستانه هسته‌ای عبور کرده باشد و در این صورت وضع منطقه به‌شدت دگرگون می‌شود. در بین ایـن دو عامل معتقدم نیاز غرب به انرژی عامل مهم‌تری در پیشرفت مذاکرات وین است.

ادعای جدید وزیر اقتصاد در میانه گرانی‌ها

کدام تورم تحت کنترل است؟

در شـرایطی که روند افزایشـی قیمت‌ها در بازارهای مختلف از ابتدای سال جاری شدت گرفته و در خرداد به اوج خود رسید، وزیر اقتصاد دولت سیزدهم همچنان معتقد است که دولت تورم را به کنترل در آورده و در این زمینه جای نگرانی برای مردم وجود ندارد، در شرایطی که مردم در تامین معیشـت خود به وضوح شاهد روند افزایشی قیمت‌ها هستند و لااقل در عمل نشانه‌ای برای پایین آمدن سرعت تورم در اقتصاد ایران وجود ندارد.

برآوردهایی که از سـوی کارشناسان اقتصادی ارایه می‌شود نشان می‌دهد که تورم بالایی که سال‌هاست در اقتصاد ایران لمس می‌شود، ریشه در مشکلات اساسی دارد که دولت‌ها در تمام سال‌های گذشته هرگز نسبت به برطرف کردن آنها اقدام نکرده‌اند. یکی از اصلی‌ترین علت‌های تورم در اقتصاد ایران کسری بودجه گسترده است. در سال‌های اخیر تحت تاثیر تحریم‌های امریکا، میزان دسترسـی دولت به درآمدهای نفتی به‌شدت کاهش پیدا کرده و همین موضوع باعث به وجود آمدن کسری‌های گسـترده شده اسـت. برخلاف ادعای مطرح شده، دولت‌ها برای تامین این کسری اقدام به استفاده از منابع بانک مرکزی کرده‌اند و همین امر به افزایش پایه پولی و سرعت گرفتن رشد نقدینگی و در نهایت تورم گسترده منجر شده است.

بر این اسـاس تا زمانی که دولت نتواند دسترسی خود به منابع پیش‌بینی شده را گسـترش داده و از کسری بودجه عبور کند، عملا امـکان برطرف کردن معضل تورم از این ناحیه وجود نخواهد داشـت. تجربه دولت روحانی در دوره دو سـاله برجام که به تورم تک رقمی منجر شد به خوبی لزوم رسیدن به این مرحله را نشان می‌دهد. در شرایطی که حدود یک سال و نیم از آغاز دور جدید مذاکرات می‌گذرد، هنوز دولت سیزدهم نتوانسته شرایط را برای کنار رفتن تحریم‌ها فراهم کند و از این رو مشخص نیست وعده کاهش تورم در چنین شرایطی بناست چگونه محقق شود. هرچند در ماه‌های ابتدایی فعالیت دولت نرخ تورم روند نزولی گرفت اما در نهایت تنها در مرز ۴۰ درصد ایستاد. این روند نیز با حذف ارز ترجیحی متوقف شد و حتی تورم نقطه به نقطه و ماهانه در خـرداد ماه رکورد زدند تا این انتظار به وجود بیاید که نرخ تورم سالانه نیز در ماه‌های پیشرو افزایش یابد. با این وجود مقامات دولتی همچنان بر تحت کنترل بودن تورم اصرار دارند و این بار وزیر اقتصاد اعلام کرده که شیطنت‌های رسانه‌ای در این مسیر وجود دارد.

سید احسان خاندوزی در جمع خبرنگاران در حاشیه نشست هیات دولت با اشـاره به سالگرد شروع به کار دولت سـیزدهم اینکه گزارش‌های مربوط به ارزیابی عملکرد دولت در رسانه‌های مختلف مطرح و در مورد آن بحث شود را طبیعی دانشت و افزود: ما این فرصت را برای مشـارکت صاحب‌نظـران و منتقدان مغتنم می‌شماریم. وی خاطرنشان کرد: درخواست جدی دارم اینکه همه اصحاب رسانه سعی کنند مستند به اعداد و ارقام رسمی کشور مطالب را تهیه کنند. متاسفانه از داده‌های غلطی گاهی استفاده می‌شود که فایده‌ای جز تخریب اذهان عمومی جامعه ندارد. وی با بیان اینکه واقعیتی هست که برخی از آنها نقاط ضعف است، گفت: در فاصله بین اردیبهشت تا تیرماه به لحاظ شاخص‌های قیمتی فشار بیشـتری روی مردم بود و شاخص‌های تورمی هم این را نشان می‌دهد، اما مسیر تحت کنترل است و همانطور که تورم تیرماه کاهش داشت در مرداد هم همین کاهش را نسبت به تیرماه شاهد خواهیم بود. در بهار ۱۴۰۱ پایه پولی کشور ۶ درصد افزایش یافته اسـت در حالی که در ۱۴۰۰، ۹ درصد بود یا دولت در بهار امسال با یک پنجم تنخواه بودجه‌ای سال گذشته خودش تمام هزینه‌های مصرفی‌اش را مدیریت کرد اینها نشان می‌دهد که این دست مسیرهای بلندمدت اقتصاد تحت کنترل اسـت. خانـدوزی گفت: درباره چهارماه اخیر امسال هم آمارهای رسمی نشان می‌دهد که توانستیم ۲۲ درصد افزایش صادرات داشته باشیم و ۱۶ درصد افزایش واردات داشته باشیم و این افزایش‌ها به لحاظ وزنی نیست، بلکه توانستیم صادرات با ارزش افزوده بیشـتر را داشته باشیم یا افزایش ۴۰ درصدی درآمد ناشـی از ترانزیت از مصادیقی اسـت که نشان می‌دهد روند کلی در حوزه رونق اقتصادی رو به بهبود اسـت. وزیر اقتصـاد و دارایی توجه به فضاسـازی در رسـانه‌های عمومی در موضوع رسـوب کالا در بنادر گفت: تلاش جدی صـورت گرفت که عقب افتادگی کشور در این بخش جبران شود و بیش از یک میلیون و ۲۵۰ هزار تن از کالاها با فشـار جدی دولت و وزارت اقتصاد از بنادر ترخیص شـد و بخش کوچک دیگری باقی مانده است. وی خاطرنشان کرد: در نشستی که بنده با رییس کل گمرک در خدمت رییس قوه قضاییه داشتم، بعد از بازدید ایشان از بندر بوشهر، در همان جا تاکید شد در همان بندر بوشهر، ماهانه سه هزار و پنجاه کانتینر ترخیصی داشتیم. اما ۳۰ کانتیتر مورد بازدید رییس قوه قضاییه از مواردی بود که اساسا به گمرک اظهار نشده بود و تازه شناسایی شده بود و در محوطه بندری باقی مانده بود. این رویه‌ای که موجب شده این مسـیر کوچک که ۳۰ کانتینر از ۳ هزار کانتیتر اعلام نشود هم داریم حل و فصل می‌کنیم که همین مساله را هم دیگر شاهد نباشیم. جدا از میزان واقعی بودن شعارها و تاثیرگذاری آنها در ماه‌های آینده، آنچه که در عمل بیشترین اهمیت را دارد، فشاری است که بر معیشت مردم وجود داشته و به نظر می‌رسد دولت نتوانسته برای آن چاره‌ای پیدا کند. یکی از مهم‌ترین اقشاری که تحت تاثیر این فشار قرار گرفته‌اند بازنشسته‌هایی هستند که با وجود گذشت نیمی از سال، هنوز تکلیف حقوق آنها مشخص نیست. در آخرین خبر سرپرست وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: هفته آتی نشستی با نمایندگان بازنشسته‌ها خواهیم داشت. محمد هادی زاهدی‌وفا در حاشیه جلسه هیات دولت درباره آخرین تصمیمات برای حقوق بازنشسـتگان گفت: با تاکید رییس‌جمهور اختیارات هیات وزیران به وزرای عضو هیات امنای تامین اجتماعی تفویض شد، وزرای عضو هیات امنای تامین اجتماعی نیز براساس اختیاراتی که در چارچوب پایداری منابع و منابع سازمان تامین اجتماعی واگذار شده بود نسـبت به مستمری سایر سطوح بازنشسـتگان اصلاح را پذیرفتند. وی تصریح کرد: از آنجایی که بخشی از این منابع به صورت تعهدی می‌باشد لازم است که به منابع نقدی تبدیل شود در این راستا جلساتی را با بازنشستگان داشتیم پیشنهادات خوبی ارایه شد و بررسـی کردیم. هفته آتی نشستی با نمایندگان بازنشسته‌ها خواهیم داشت. همچنین در نشست سراسـری که هفته آینده برگزار می‌شود شرکت می‌کنیم تا نهایی کردن این اصلاح و مستمری اجرایی شود. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی ادامه داد: تفصیل این مسـاله را در نشستی که با خبرنگاران در هفته آینده به مناسبت روز خبرنگار خواهیم داشت، اعلام می‌کنیم. زاهدی وفا در پاسـخ به این سوال که آیا هفته آینده نهایی می‌شـود؟ گفـت: این تصمیم اتخاذ شده اجرایی شدن تصمیم احتیاج به صحبت و جلسه با نمایندگان بازنشسته‌ها دارد. ان شاءالله هفته آینده در جلسه با خبرنگاران هم اعلام می‌کنیم. دولت سیزدهم همچنان در زمینه ارایه شعارهای اقتصادی قدرتمند عمل می‌کند اما وقتی کار به بررسی کارنامه می‌رسد، هنوز نتیجه ملموسی وجود ندارد و باید دید آیا در نیمه دوم امسال راهی برای برون رفت از مشکلات پیدا خواهد شد یا کار به نیمه دوم عمر دولت می‌کشد.

رییس قوه قضاییه:

ارفاق درباره محکوم مخل امنیت مردم، ظلم به دیگران است

رییس قوه قضاییـه در ادامه ضمن تقدیـر از زحمات و خدمات قضات و کارکنان دادگستری و دادسرای دماوند، با اشاره به سابقه اشتغال خود در مراجع و مراکز مختلف قضایـی، خطاب به قضات و کارکنـان این واحد قضایی گفت: من از سختی و دشواری کار شما و جهات مختلف رسیدگی به پرونده‌های کثیر و متنوع با طرفینی که خود راضی‌حق می‌انگارند، آگاه و مطلع هستم و برای رفع مسائل و مشکلات شـما در حوزه‌های مختلف از جمله مسائل معیشـتی، ارتقای وضعیت نیروی انسانی و تجهیزات و فضای فیزیکی و جهات دیگر، در تلاش مستمر هستم. رییـس قوه‌قضاییه، یکی از علل اصلـی ازدیاد پرونده‌ها در دادگسـتری و دادسـرای دماوند را مقوله اراضی این شهرسـتان و نواحی اطراف آن و اختلافات پیرامون آنها دانست و بیان داشت: از یک‌سو هنوز حدنگاری زمین‌های دماوند به‌طور کامل انجام نشده و از سویی دیگر بسیاری از اراضی این شهرستان و نواحی اطراف آن با اسناد عادی خرید و فروش شـده‌اند و ممکن است در این فرآیند، به عمد یا سـهو، حدود و ثغور کم و زیاد شده باشد. رییس قوه‌قضاییه در ادامه با اشاره به ضرورت اتخاذ تدابیر ویژه برای رسیدگی به حجم بالای پرونده‌ها در دادگستری و دادسرای دماوند، خطاب به رییس کل دادگستری استان تهران گفت: رسـیدگی به این حجم بالای پرونده‌ها در دادگستری و دادسـرای دماوند، نیاز به یک اقدام ویژه و فوق‌العاده دارد و صرفاً با یک کار عادی اداری، رسـیدگی به پرونده‌های مردم و تسریع در استیفای حق آنها، محقق نمی‌شود. محسـنی اژه‌ای در همین راستا به رییس کل دادگستری استان تهران پیشنهاد کرد که برای تسریع در رسـیدگی به حجم بالای پرونده‌ها در دادگستری و دادسرای دماوند، می‌تواند نسبت به جذب نیروی کمکی به صورت موقت اقدام کند. رییس قوه‌قضاییه با اشاره به تجربه خود در مدیریت و مسوولیت بخش‌های مختلف قضایی و اهمیت کوتاه کردن فرآیندها و حذف امور و تشریفات زائد و زمانبر جهت تسریع و انضباط بخشی به رسیدگی‌ها، خطاب رییس کل دادگسـتری استان تهران دستور داد فردی را مسوول بررسی فرآیندهای کاری در پرونده‌های حقوقی و کیفری کند تا در صورت امکان نسبت به کوتاه کردن این فرآیندها جهت تسـریع در رسیدگی‌ها اقدام شود. وی همچنین بیان داشت: رییس کل دادگستری استان تهران و مسوولان دادگستری و دادسرای دماوند، پیشنهادهای خود برای اصلاح و ارتقای چارت اداری این واحد قضایی را ارایه و رونوشـتی از آن را برای من ارسال کنند تا دستورات مقتضی را در این راستا صادر کنم. رییس قوه‌قضاییه همچنین در خصوص ساماندهی بخش بایگانی دادگستری و دادسرای دماوند نیز دستوراتی را صادر کرد. رییس قوه‌قضاییه به مسـوولان دادگستری و دادسرای دماوند نیز توصیه کرد برای پیشـگیری از حادث شدن اختلافات ملکی و ارضی و جلوگیری از افزایش پرونده‌های حقوقی و کیفری حوزه زمین در شهرستان دماوند، نسبت به توجیه صاحبان بنگاه‌های املاک و همچنین انذار دلالان و سودجویان، اقدامات مقتضی را ترتیب دهند. رییس قوه قضاییه در بخش پایانی سخنانش، توصیه‌ها و دستوراتی را در خصوص اعمال تأسیسات ارفاقی در قبال محکومان مطرح کرد و گفت: نباید در حوزه اعمال ارفاقات قانونی در قبال محکومان، افراط و تفریط صورت گیرد؛ این گزاره بدان معناست که اعطای آزادی مشروط یا سایر ارفاقات قانونی نظیر مرخصی‌های پایان حبس، قرار گرفتن در فهرست عفو مشروط، تعلیق و نظام نیمه آزادی تحت نظارت سامانه الکترونیکی و غیره در قبال محکوم، منوط به متنبه شدن او و کسب اطمینان نسبت به عدم ارتکاب مجدد جرم از ناحیه اوست. رییس قوه‌قضاییه در همین راستا، تصریح کرد: محکومی که مخل امنیت روانی مردم است نباید مورد ارفاق قرار گیرد؛ چـرا که ارفاق در قابل او ظلم به دیگران است؛ محکومینی که حضورشان در جامعه مضر نیست، حتماً باید وفق مقررات از ارفاقات قانونی بهره‌مند شوند اما این ارفاقات نباید شامل محکومانی شود که بودن‌شان در جامعه برای مردم مضر است. وی افزود: اکنون در برخی موارد در این زمینه شاهد افراط و تفریط هستیم؛ از یک سو درسـت است که تاکید داریم باید جمعیت کیفری زندان‌ها کاهش یابد و از مجازات‌های جایگزین حبس استفاده شود اما این قبیل تأسیسات ارفاقی باید شامل محکومانی شود که حضورشـان در جامعه برای مردم مضر و آسیب‌زا نیست؛ برخی مدعی‌اند چون یک سوم مجازات را سـپری کرده‌اند باید شامل ارفاقات قانونی و آزادی مشروط شوند؛ این افراد توجه ندارند که گذراندن یک سوم از مجازات حبس، تنها یک شرط اعطای آزادی مشروط است و شـروط دیگری نیز در این زمینه وجود دارد که یکی از مهم‌ترین آنها، تنبّه فرد محکوم و حصول اطمینان از عدم ارتکاب جرم از ناحیه وی است. همچنین علی‌القاصی رییس کل دادگستری استان تهران با اشاره به برنامه‌های این دادگستری در راستای کاهش اطاله دادرسی در مجتمع‌های قضایی استان تهران اظهار کرد: مقرر شـده تا پایان سال جاری حداقل ۵۰ درصد از آمار موجودی پرونده‌ها در سطح استان تهران کاهش یابد. رییس کل دادگستری استان تهران با بیان اینکه تغییر کاربری‌های غیرمجاز و ساخت‌وسازهای بدون مجوز، از عوامل اصلی بالا بودن آمار پرونده‌های کیفری و حقوقی شهرستان دماوند محسوب می‌شوند گفت: با این وجود، بیشترین رفع تصرف در استان تهران نیز طی مدت اخیر در شهرستان دماوند صورت گرفته است. رضایی رییس دادگسـتری دماوند هم طی سـخنانی با بیان اینکه ۸۵ درصد از اراضی این شهرستان جزو اراضی ملی محسوب می‌شود، گفت: طی چند سال اخیر، تجاوز به اراضی ملی و تعدی به اراضی زراعی شهرستان دماوند به میزان قابل توجهی افزایش یافته است. تقی‌زاده دادستان دماوند نیز در سـخنانی، عدم تعیین حدود اراضی روستایی را یکی از عوامل بالا بودن آمار پرونده‌های قضایی در شهرستان دماوند دانسـت و گفت: لازم اسـت که در زمینه صدور اسـناد حدنگاری برای اراضی شهرستان دماوند اهتمام ویژه‌ای صورت بگیرد. رییس قوه‌قضاییه در جریان بازدید از بخش‌های مختلف دادگسـتری و دادسرای عمومی و انقلاب شهرستان دماوند، با تعدادی از مردم و مراجعان به صورت چهره به چهره و بدون واسطه به گفت‌وگو پرداخت و ضمن استماع مسائل و مشکلات آنها، دستورات مقتضی را برای تسریع در روند رسیدگی به پرونده‌های آنها صادر کـرد. در این میان، یک بانوی تظلم‌خـواه که دارای یک پرونده ملکی بود به رییس قوه‌قضاییه مراجعه کرد و رییس قوه‌قضاییه ضمن استماع دقیق سخنان این شهروند و طرح سوالاتی از او در باب جزییات پرونده‌اش، شخصاً موضوع را در شعبه مربوطه پیگیری کرد و دستورات مقتضی را در راستای رسیدگی سریع و قانونی به پرونده مزبور صادر کرد. گفت‌وگوی صمیمی با کارکنان دادگستری و دادسرای عمومی و انقلاب شهرسـتان دماوند و پرس‌وجو در باب وضعیت معیشتی و دریافتی‌های آنان نیز بخشی از بازدید امروز رییس قوه قضاییه بود؛ رییس قوه‌قضاییه در خلال این گفت‌وگوها به‌طور ویژه از زحمات و خدمات بی‌شائبه و مجاهدانه کارکنان دادگستری و دادسرای دماوند، تقدیر به عمل آورد. محسـنی اژه‌ای در جریان این بازدید، طی سخنانی در جمع مسوولان، قضات و کارکنان دادگستری و دادسـرای عمومی و انقلاب شهرستان دماوند، ضمن تسلیت سالروز شهادت حضرت امام زین‌العابدین(ع) و ایام حزن‌انگیز شهادت حضرت اباعبدالله الحسین (ع) اظهار کرد: امام حسین(ع) برای احیای ارزش‌های الهی و اسلامی قیام کردند و خون مطهر خود را نثار کردند لذا بر ماست که از این ارزش‌ها پاسـداری کنیم و در این راه، سختی‌ها را متحمل شـویم و بدانیم که امروز خدمت به نظام و مردم یک عبادت و پاسداشت خون مطهر سیدالشهدا است.

اقتصادکلان

رشد ۶۹ درصدی مالیات نقل و انتقال خودرو

رییس کل سازمان امور مالیاتی کشور از رشد قابل توجه وصولی مالیات نقل و انتقال خودرو پـس از راه‌اندازی سامانه هوشمند مالیات نقل و انتقال خودرو خبر داد و گفت: وصولی مالیات نقل و انتقال خودرو در چهار ماهه امسال نسبت به چهار ماهه سـال گذشته، ۶۹ درصد رشد داشته است. به گزارش سازمان امور مالیاتی، داود منظور - رییس کل سازمان امور مالیاتی کشور با بیان اینکه پس از راه‌اندازی سامانه مالیات نقل و انتقال خودرو در اوایل سال جاری، فرارهای مالیاتی این بخش به‌شدت کاهش یافته و شـاهد رشـد مالیات‌ها در این بخش هستیم، گفت: وصولی چهار ماهه امسال مالیات نقل و انتقال خودرو از وصولی سال ۱۴۰۰ در این بخش بیشتر بوده و همچنین رشد ۶۹ درصدی نسبت به وصولی چهار ماهه سال گذشته را نشان می‌دهد. منظور افزود: وصولی مالیات نقل و انتقال خودرو در سال ۱۴۰۰ حدود ۱۶ هزار میلیارد ریال بوده که پس از راه‌اندازی سامانه مالیات نقل و انتقال خودرو، طی چهار ماهه امسال، حدود ۱۸ هزار و ۶۰۰ میلیارد ریال مالیـات از نقل و انتقالات خودرو در کشور وصول شده که این امر نشان می‌دهد اجرای این طرح با توجه بـه اینکه تغییر چندانی در وضعیت بازار نقل و انتقال خودرو صورت نگرفته، به میزان قابل توجهی در کاهش فرارهای مالیاتی در این بخش موثر بوده است. رییس کل سازمان امور مالیاتی کشور، کاهش هزینه‌های شهروندان، جلوگیری از اتلاف وقت و انرژی مردم و تعادل در بازار خودرو را از دیگر مزیت‌های مهم ایجاد سامانه هوشـمند مالیات بر نقل و انتقال خودرو برشـمرد. وی با بیان اینکه هم‌اکنون پرداخت مالیات نقل و انتقال خودرو پیش از انجام فرآیند تعویض پلاک انجام می‌شود، افزود: مالیات نقل و انتقال خودرو از هفتم فروردین سال جاری به صورت آنلاین دریافت می‌شود و بر همین اساس یک درصد از ارزش خودروهای داخلی و دو درصد خودروهای وارداتی تحت عنوان مالیات دریافت می‌شـود و افرادی که می‌خواهند برای تعویض پلاک نوبت بگیرند، باید به سامانه نوبت‌دهی مراجعه کنند. منظور با تاکید بر اینکه سامانه مالیات بر نقل و انتقال خودرو در اجرای ماده ۳۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده صورت گرفته است، گفت: شهروندان محترم می‌توانند به صورت هوشمند و بدون مراجعه به بانک‌ها به صورت آنلاین مالیات نقل و انتقال خودرو را از طریق سامانه‌های my.tax.gov.ir یـا cartransfer.tax.gov.ir پرداخت کنند. امکان اسـتعلام بدهـی مالیات نقل و انتقال خودرو و پرداخت آن قبل از دریافت نوبت نقل و انتقال، با مراجعه به سامانه مالیات بر نقل و انتقال خودرو (cartransfer.tax.gov.ir) امکان پذیر است.

افزایش قیمت در تولید برق

قیمت فروش محصولات نیروگاه‌ها در بهار امسال نسبت به سال گذشته با افزایش ۸.۴ درصدی همراه شده است. مرکز آمـار ایران در تازه‌ترین گزارش خود به بررسـی آخرین تغییرات قیمتـی در حوزه تولید برق پرداخته اسـت. بر این اسـاس در بهار ۱۴۰۱، شاخص قیمت تولیدکننده بخش برق ۱۸۸.۳ است که نسبت به فصل قبل (تورم فصلی) ۰.۸ درصد کاهش و نسبت به فصل مشابه سال قبل (تورم نقطه به نقطه) ۸.۴ درصد افزایش دارد. همچنین تورم سالانه ۱۳.۸ درصد اعلام شده است. در دوره مورد بررسی، میزان تغییرات قیمت تولیدکننده کل بخش برق نسـبت به فصل قبل ۰.۸- است که در مقایسـه با همین اطلاعات در فصل قبـل ۲.۹ واحد درصد کاهش داشته است. به عبارتی، میانگین قیمت دریافتی توسط نیروگاه‌های برق به‌ازای فروش محصول به شرکت‌های توزیع برق، نسبت به زمستان پارسال، ۰.۸ درصد کاهش دارد. در همین راستا درصد تورم فصلی بخش تولید برق، برای ساعات مختلف اوج بار، میان بار و کم بار به ترتیب ۰.۸-، ۲.۹- و ۳.۶ درصد بوده است. بر اساس این گزارش، در بهار ۱۴۰۱ نرخ تورم تولیدکننده بخش برق، نسبت به فصل مشـابه سال گذشته، ۸.۴ درصد بوده که در مقایسه با همین اطلاعات در زمستان سال قبل، ۲.۲ درصد کاهش دارد. همچنین تورم نقطه به نقطه، برای ساعات اوج بار ۱۲.۷ درصد، میان بار ۱۰.۷ درصد و کم بار ۱.۴ درصد است. همچنین تورم سالانه در بخش تولید برق، ۱۳.۸ درصد اعلام شده که در مقایسه با زمستان سال گذشته، ۵.۶ درصد کاهش داشته است، بنابراین تورم سالانه برای ساعات مختلف اوج بار ۱۸.۱ درصد، میان بار ۱۶.۲ درصد و کم بار ۶.۶ درصد است.

احتمال کسر از حقوق بازنشسته‌ها؟

رییس اتحادیه پیشکسـوتان جامعـه کارگری تاکید کرد: هرچند ما شـایعاتی مبنی بـر اینکه می‌خواهند ۵۱۵ هزار تومان مبلغ ثابت را ندهند و فقط ۳۸ درصد را بدهند اما باید دولت بداند ما یک ریال کمتر از قانون را نخواهیم پذیرفت. وی با بیـان اینکه به همین دلیل دعوتی به عمل آمد تا در جلسـه‌ای ما و اعضای کانون بازنشسـتگان با سرپرسـت وزارت کار و مدیرعاملان صندوق‌ها برگزار شود، اظهار داشت: در آن جلسه قرار شـد تا درباره برون‌رفت از بحران فعلی صحبت شود و قرار شد سرپرست وزارت کار دو هفته قبل در روز شنبه در صداوسیما افزایش ۳۸ درصدی حقوق بازنشستگان را اعلام کند اما متاسفانه دیدیم که دولت به وعده خود در جلسه عمل نکرد و گویا اراده‌ای جز وقت‌کشی وجود ندارد. این فعال کارگری با بیان اینکه شکافی در گفتمان و اظهارات مقامات دولت وجود دارد که باعث شده تا به شایعات مقامات و وکلای مجلس دلخوش بمانیم، تصریح کرد: دغدغه و نگرانی ما نبود گزارش شـفاف از سـوی وزارت کار است. در این میان موضع صریح مدیرعامل سـازمان تامین اجتماعـی و خود ما فعـالان حقوق بازنشستگان نیز لازم اسـت. صادقی ادامه داد: ما دچار یک دلهره و نگرانی در دل بازنشستگان مشمول ماده ۹۶ قانون تامین اجتماعی هستیم. ما انتظار داریم نمایندگان مجلس نیز مطالبه‌محور تر و رساتر صحبت کنند.

یادداشت

انتظار عمومی از تاثیر نرخ سود بر بورس صحیح نیست

مهدی طغیانی

انتظار عمومی درباره تاثیر نرخ سود بین بانکی بر بورس صحیح نیست و نیاز به اصلاح دارد. افت شاخص بورس دلایل مختلفی دارد. بازارهای مالی با یکدیگر مرتبط هستند، بنابراین وقتی مولفه‌های یکی از آنها تغییر می‌کند، بر دیگری هم تاثیر می‌گذارد. به‌طور نمونه زمانی که نرخ سود بازار بین بانکی دچار تغییر می‌شود، نمی‌توان توقع داشت بازار سرمایه بدون تحول باقی بماند. زیرا هم بانک‌ها در بازار سرمایه سهامدار هستند و هم نرخ سود آنها و نرخ سود بین بانکی رقیب نرخ سودی است که بازار سرمایه پرداخت می‌کند. نکته‌ای که نباید در این رابطه دور از نظر داشت، فصل تغییرات در بازارهای مختلف است. به‌طور نمونه اکنون در فصل مجامع قرار داریم و معمولا در این فصل خرید و فروش در بازار کاهش پیدا می‌کند و کماکان رفت و برگشت‌های قیمت‌گذاری، دخالت و تعیین قیمت را شاهد هستیم. داشتن یک بازار سرمایه مطمئن نیاز به دور ساختن ریسک‌های غیرسیستماتیک مانند ریسک‌های سیاسی و... دارد. براساس برنامه باید گفته شود که برفرض تا دو سال آینده تصمیمات کشور در مورد تعرفه‌ها، نرخ محاسبه انرژی، تصمیمات بازار پول، بازارهای مالی چیست تا سرمایه‌گذار بتواند براساس آن محاسبات دقیقی انجام دهد که با ریسک خارج از محاسبه مواجه نشود. همیشه ریسک‌های سیاسی در بازار تاثیرگذار بوده است، حال چه مربوط به داخل کشور و چه اتفاقاتی که در کشور همسایه روی می‌دهد، همگی تاثیرگذار است. البته اثر این مساله کم و زیاد دارد، برخی مواقع این اثرات جمع می‌شود و مجموع آنها در بازار نقش آفرینی می‌کند. افق تورم زایی و کاهش تورم بسیار در بازار تاثیرگذار است، البته به صنعت و فعالیت اقتصادی که بر آن سرمایه‌گذاری می‌شود، بستگی دارد. برخی اتفاقات از نظر فرد مطلع و صاحب نظر، خیلی مهم نیست، اما در بازار می‌تواند اثرگذار باشد، زیرا قیمت و ارزش در بازار برخی مواقع در اثر تلقی‌ها شکل می‌گیرد. در مورد سود بین بانکی داستان به همین شکل است، تلقی‌ها باید تصحیح شود.

اخبار

شورای پول و اعتبار برای سود بانکی هنوز تصمیمی نگرفته است

در حالی که صحبت‌هایی مبنی بر افزایش چراغ خاموش سود سپرده در برخی بانک‌ها مطرح می‌شود، رییس کل بانک مرکزی اعلام کرد که شورای پول و اعتبار در این زمینه، هنوز تصمیمی نگرفته است. در روزهای اخیر صحبت‌هایی مبنی بر افزایش سود سپرده در برخی بانک‌ها مطرح شد، به گونه‌ای که تعدادی از بانک‌های دولتی اقدام به افزایش این نرخ و پرداخت سود ۲۰ درصدی به سپرده‌های بانکی کرده‌اند. این در حالی است که براساس آخرین مصوبه شورای پول و اعتبار نرخ سود علی‌الحساب سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار بین ۱۰ تا ۱۸ درصد تعیین شده و بانک مرکزی نیز در بخشنامه‌های خود بر رعایت این نرخ تاکید کرده است. همچنین، نرخ‌های بالاتر از نرخ‌های مصوب شورای پول و اعتبار جزو هزینه‌های قابل قبول مالیاتی محسوب نمی‌شوند و سازمان امور مالیاتی مطابق گزارش سازمان حسابرسی موظف به انجام اقدام مورد نظر در این زمینه است. با این اوصاف، رییس کل بانک مرکزی در تازه‌ترین اظهارات خود اعلام کرده که شورای پول و اعتبار هنوز به جمع‌بندی خاصی برای افزایش سود سپرده نرسیده و به محض جمع‌بندی موضوع، اطلاع‌رسانی لازم در این باره انجام می‌شود. صالح‌آبادی همچنین با اشاره به اصلاح سود بانکی در کشورهای اروپایی، امریکا و روسیه تحت تاثیر تورم جهانی، گفته که ایران نیز باید در این خصوص تصمیم‌گیری کند. علاوه بر این، علیرضا قیطاسی - دبیر شورای هماهنگی بانک‌های دولتی نیز به ایسنا اعلام کرد که با توجه به وضعیت حال حاضر تورم باید تجدید نظری در سودهای بانکی صورت بگیرد.

آخرین وضعیت پرداخت وام فرزندآوری، ازدواج و ودیعه مسکن

پرداخت ۵۸۴ هزار فقره وام ازدواج و فرزندآوری توسط بانک‌ها/رشد ۵۱ درصدی پرداخت ودیعه مسکن بانک مرکزی از پرداخت ۵۸۴ هزار فقره تسهیلات ازدواج و فرزندآوری به میزان ۵۶۶ هزار میلیارد ریال به متقاضیان توسط نظام بانکی کشور از ابتدای سال تا امروز خبر داد و اعلام کرد: نظام بانکی در یک ماه و نیم گذشته ۱۳ هزار میلیارد ریال وام ودیعه مسکن پرداخت کرده است. در تاریخ ۶ تیرماه امسال و با ابلاغ شیوه نامه مربوط به بانک‌های عامل، تاکنون ۱۳ هزار میلیارد ریال به ۲۲ هزار و ۶۰۰ نفر تسهیلات ودیعه مسکن پرداخت شده است که این میزان نشان‌دهنده رشد ۵۱ درصدی نسبت به ۱۰ مردادماه امسال است؛ همچنین تاکنون با معرفی وزارت راه و شهرسازی برای ۴۷ هزار نفر به منظور دریافت تسهیلات ودیعه مسکن در بانک‌های عامل پرونده تشکیل شده است. برای حمایت از جوانی جمعیت، از زمان ابلاغ شیوه نامه مربوطه (۳۱ فروردین ماه امسال) تاکنون به ۲۴۱ هزار نفر از متقاضیان به میزان ۹۶ هزار میلیارد ریال وام قرض‌الحسنه فرزندآوری پرداخت شده است؛ ضمن آنکه در همین راستا و به منظور تسهیل تامین هزینه‌های ازدواج جوانان از ابتدای سال تاکنون به ۳۴۳ هزار نفر به مبلغ ۴۷۰ هزار میلیارد ریال تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج به متقاضیان اعطا شده است.

قیمت دلار توافقی زیر ۳۰ هزار تومان آمد

کاهش نرخ دلار تا مرز ۳۱ هزار تومان

رییس کل بانک مرکزی گفت: آرامش خوبی در بازار ارز حاکم است و در چهار ماه اول امسال حدود ۱۴ میلیارد دلار تأمین ارز داشتیم که نسبت به مدت زمان مشابه در سال گذشته حدود ۸۰ درصد رشد داشتیم. علی صالح‌آبادی رییس کل بانک مرکزی در حاشیه جلسه (چهارشنبه ۱۹ مرداد ۱۴۰۱) هیات دولت در جمع خبرنگاران گفت: درباره وام ازدواج به بانک‌ها اعلام شده است از زمانی که مدارک متقاضی کامل باشد، نهایتاً تا ده روز باید وام واریز شود و اگر بانکی این اقدام را انجام نمی‌دهد، باید به بانک مرکزی اعلام شود تا برخورد کنیم. وی همچنین درباره آخرین وضعیت بازار ارز عنوان کرد: آرامش خوبی در بازار ارز حاکم است و در چهار ماه اول امسال حدود ۱۴ میلیارد دلار تأمین ارز داشتیم که نسبت به مدت زمان مشابه در سال گذشته حدود ۸۰ درصد رشد داشتیم. از زمانی که نماد روبل و ریال در بازار توافقی تعریف شد، از همان روز تا حدود روزانه ۲ میلیون روبل در این بازار معامله شده است و این میزان افزایش خواهد یافت و این شروع خوبی بود که به‌مرور صادرکنندگان وارد این بازار می‌شوند. استفاده از ارزهای دیگر هم در حال بررسی است. یکی از موضوعات در دست بررسی، تأمین ارز اربعین است که هنوز جمع‌بندی نشده است و روی مساله کار می‌کنیم تا امسال زوار اربعین از ارز دینار استفاده کنند و در زمان خود اطلاع‌رسانی خواهد شد.

نرخ‌ها در بازار

به دنبال کاهش نرخ توافقی دلار در صرافی‌ها به زیر ۳۰ هزار تومان، بازار ارز روز چهارشنبه روند کاهشی به خود گرفت و دلار در بازار آزاد به ۳۱۱۳۰ تومان رسید. نرخ هر اونس طلا نیز به ۱۷۹۴ دلار رسید و به دنبال کاهش قیمت دلار، سکه همچنان ۱۴ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان معامله می‌شود. معاملات توافقی دلار در ساعات پایانی معاملات در بازار ارز (چهارشنبه، ۱۹ مردادماه) از کانال ۳۰ هزار تومان عقبگرد کرد. در آغاز به کار فعالیت بازار توافقی بازار ارز، دلار با قیمت ۳۰ هزار و ۲۱۰ تومان و با حجم ۳۰ هزار معامله شد. اما عصر در شرایطی که تنها دو ساعت تا پایان معاملات باقی مانده، قیمت دلار از کانال ۳۰ هزار تومان عقبگرد کرد و با نرخ ۲۹ هزار و ۹۸۰ تومان معامله شد.

ثبیت قیمت یورو در کانال ۲۸ هزار تومان در صرافی‌های بانکی

هر یورو (چهارشنبه، ۱۹ مردادماه) در صرافی‌های بانکی بدون تغییر قیمت نسبت به روز گذشته، ۲۸ هزار و ۹۴۰ تومان معامله شد. هر دلار نیز در صرافی‌های بانکی با ۲۴ تومان افزایش نسبت به روز گذشته، با قیمت ۲۷ هزار و ۹۹۷ تومان به فروش رسید. قیمت خرید هر دلار توسط صرافی‌های بانکی ۲۷ هزار و ۷۱۸ تومان و نرخ خرید هر یورو نیز ۲۸ هزار و ۶۵۲ تومان اعلام شد. علاوه بر این، قیمت خرید دلار در بازار متشکل ارزی ۲۸ هزار و ۴۶۹ تومان و نرخ فروش آن ۲۸ هزار و ۷۲۷ تومان بود، این در حالی است که نرخ خرید یورو در این بازار ۲۹ هزار و ۱۱۵ تومان و نرخ فروش آن نیز ۲۹ هزار و ۳۸۰ تومان اعلام شد. همچنین در سامانه نیما در معاملات، حواله یورو به قیمت ۲۷ هزار و ۳۲۰ تومان فروخته و حواله دلار به بهای ۲۶ هزار و ۷۱۳ تومان معامله شد. معاملات توافقی دلار در روز کاری گذشته معاملاتی (سه‌شنبه، ۱۸ مردادماه) کار خود را با ۳۰ هزار و ۲۰۰ تومان شروع و با نرخ ۳۰ هزار و ۲۵۰ تومان به پایان رساند. حجم معاملات دلار توافقی در پایان این روز ۲ هزار و ۵۰۰ بود.

قیمت سکه همچنان بدون تغییر ماند

قیمت سکه طرح جدید (چهارشنبه، ۱۹ مردادماه) بدون کاهش نسبت به روز گذشته، ۱۴ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان معامله شد. سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم نیز ۱۴ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان معامله شد. همچنین نیم‌سکه هشت میلیون تومان، ربع‌سکه پنج میلیون و ۵۰ هزار تومان و سکه یک گرمی سه میلیون و ۵۰ هزار تومان قیمت خورد. علاوه بر این، در بازار طلا نیز نرخ هر گرم طلای ۱۸ عیار به یک میلیون و ۳۶۰ هزار تومان رسید و قیمت هر مثقال طلا پنج میلیون و ۸۹۵ هزار تومان شد. قیمت اونس جهانی طلا در بازارهای جهانی با ۲ دلار افزایش به یک‌هزار و ۷۹۰ دلار و ۹۵ سنت رسید.

سقوط طلا در بحبوحه اعلام تورم امریکا

قیمت طلا چهارشنبه برای رشد خود با مشکل مواجه شد، زیرا سرمایه‌گذاران از انجام شرط بندی‌های بزرگ در آستانه انتشار آمارهای تورمی ایالات‌متحده که انتظار می‌رود بر سرعت افزایش نرخ فدرال رزرو تأثیر بگذارد، اجتناب کردند. بهای هر اونس طلا در ساعت ۶ و ۵۵ دقیقه صبح با ۰.۴ درصد افزایش به ۱۷۹۴ دلار و ۳۰ سنت رسید و قیمت طلا در بازار معاملات آتی امریکا نیز با ۰.۰۲ درصد افزایش به ۱۷۹۵ دلار و ۳۰ سنت رسید. تحلیلگران در نظرسنجی رویترز انتظار دارند تورم سالانه ایالات‌متحده از ۹.۱ درصد در ژوئن به ۸.۷ درصد در ماه جولای کاهش یابد و انتظار می‌رود تورم اصلی ماهانه ۰.۵ درصد باشد. فدرال رزرو در ماه ژوئن و جولای هر کدام ۷۵ واحد نرخ بهره را افزایش داد تا تورم فزاینده را مهار کند. اگر چه طلا به عنوان پوششی در برابر تورم تلقی می‌شود، اما نرخ‌های بهره بالاتر ایالات‌متحده جذابیت شمش‌های غیر بازده را کاهش می‌دهد. شاخص دلار در برابر رقبای خود ثابت ماند و باعث شد طلا برای دیگر دارندگان ارز جذابیت کمتری داشته باشد. بازدهی اوراق بهادار خزانه‌داری ۱۰ ساله ایالات‌متحده به ۲.۷۸ درصد افزایش یافت و هزینه فرصت نگهداری طلای بدون بهره را افزایش داد.

کاهش قیمت دلار، بازار طلا و سکه را نزولی کرد

محمد کشتی آرای کارشناس بازار طلا و سکه با اشاره به نوسانات چند دلاری طلا در بازار جهانی اظهار داشت: این هفته قیمت اونس جهانی طلا سیر صعودی داشته و در حال حاضر هم قیمت هر اونس طلا ۱۷۹۰ دلار است. قیمت هر اونس نقره نیز به ۲۰ دلار و ۴۸ سنت و قیمت هر اونس پلاتین نیز به ۹۳۸ دلار رسیده است. در معاملات، هر قطعه سکه تمام طرح قدیم به رقم ۱۴ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان رسید. قیمت هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید نیز ۱۴ میلیون و ۷۵۰ هزار تومان تعیین شد که نسبت به روز قبل، ارزان‌تر شده است. وی افزود: شاهد تداوم روند کاهشی قیمت دلار در بازار ارز بودیم. کشتی آرای در ادامه در خصوص قیمت‌ها اظهار داشت: در بازار (چهارشنبه ۱۹ مردادماه ۱۴۰۱) هر قطعه سکه تمام طرح قدیم به رقم ۱۴ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان رسید. قیمت هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید نیز ۱۴ میلیون و ۷۵۰ هزار تومان تعیین شد که نسبت به روز قبل، ارزان‌تر شده است. نیم سکه به رقم ۸ میلیون و ۱۷۰ هزار تومان معامله شد. ربع سکه نیز به ۵ میلیون و ۱۵۰ هزار تومان رسید. سکه یک گرمی بانک مرکزی نیز ۳ میلیون و ۹۰ هزار تومان دادوستد شد. همچنین قیمت هر مثقال طلای آب شده نیز به ۵ میلیون و ۸۸۰ هزار تومان رسیده است. هر گرم طلای ۱۸ عیار به یک میلیون و ۳۵۷ هزار تومان رسید. بر این اساس هر گرم طلای ۲۰ عیار نیز یک میلیون و ۵۰۷ هزار تومان تعیین شد. هر گرم طلای ۲۱ عیار، یک میلیون و ۵۸۳ هزار تومان و هر گرم طلای ۲۲ عیار نیز یک میلیون و ۶۵۹ هزار تومان قیمت‌گذاری شد. هر گرم طلای ۲۴ عیار نیز به یک میلیون و ۸۱۰ هزار تومان رسید. وی در پایان یادآور شد در حال حاضر حباب سکه در حال کاهش است.

دولت دوازدهم رکورددار بدهی در میان دولت‌های ایران

بر اساس آمار صندوق بین‌المللی پول IMF، دولت دوازدهم رکورد بدهی در میان دولت‌های ایران از سال ۱۹۹۶ به این سو را شکسته و در رتبه‌بندی بدهکارترین دولت‌های جهان ۳۰ پله بالا آمده است. آمارهای منتشرشده از سوی صندوق بین‌المللی پول نشان می‌دهد دولت دوازدهم ایران رکورد بدهی در میان دولت‌های ایران از سال ۱۹۹۶ به این سو را شکسته است. در حالی که از سال ۲۰۰۲ نسبت بدهی ناخالص دولت ایران به تولید ناخالص داخلی روندی کمابیش نزولی را طی می‌کرد از سال ۲۰۱۴ با آغاز فعالیت دولت یازدهم شاهد معکوس شدن این روند هستیم. در این سال نسبت بدهی دولت به تولید ناخالص داخلی به رقم ۱۲.۵۸۷ درصد می‌رسد. در سال ۲۰۱۳ این رقم ۱۱.۷۵۸ درصد برآورد شده بود. در سال دوم فعالیت دولت یازدهم شاهد جهش قابل ملاحظه بدهی دولت ایران هستیم به‌طوری که نسبت بدهی ناخالص دولت به تولید ناخالص داخلی ۳۷.۰۲۳ درصد می‌شود که رشد حدود ۳ برابری نسبت به سال قبل داشته است. این رقم در سال ۲۰۱۶ به ۴۸.۳۰۱ درصد افزایش می‌یابد. در سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ نسبت بدهی ناخالص دولت به تولید ناخالص داخلی نزولی می‌شود و به ترتیب به ۴۵.۰۴۴ درصد و ۴۰.۷۷۷ درصد می‌رسد. اما در سه سال آخر فعالیت دولت دوازدهم بدهی ناخالص دولت دوباره صعودی می‌شود. در سال ۲۰۱۹ نسبت بدهی ناخالص دولت به تولید ناخالص داخلی به ۴۲.۴۲۴ درصد و در سال ۲۰۲۰ به ۴۵.۶۴۲ درصد افزایش می‌یابد. در سال ۲۰۲۱ نسبت بدهی ناخالص دولت به تولید ناخالص داخلی به رقم ۴۸.۳۴۲ درصد افزایش می‌یابد که بالاترین رقم بدهی ثبت‌شده در میان دولت‌های ایران از سال ۱۹۹۶ به این سو است. از نظر ریالی نیز رقم بدهی ناخالص دولت دوازدهم در مقایسه با دولت‌های قبل از آن نجومی بوده است. در حالی که در سال ۲۰۱۳ و پیش از فعالیت دولت یازدهم رقم بدهی ناخالص دولت ایران ۱۲۵۰ هزار میلیارد ریال اعلام شده بود این رقم در سال آخر فعالیت دولت دوازدهم به رقم ۲۸۹۵۹ هزار میلیارد ریال رسیده است که افزایش ۲۳ برابری نسبت به سال ۲۰۱۳ داشته است. رقم ریالی بدهی ناخالص دولت یازدهم و دوازدهم طی سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۲۱ به ترتیب عبارت است از: ۱۵۴۲ هزار میلیارد ریال (۲۰۱۴)، ۴۴۸۱ هزار میلیارد ریال (۲۰۱۵)، ۶۹۵۹ هزار میلیارد ریال (۲۰۱۶) ۷۵۳۸ هزار میلیارد ریال (۲۰۱۷)، ۸۷۷۰ هزار میلیارد ریال (۲۰۱۸)، ۱۱۶۸۵ هزار میلیارد ریال (۲۰۱۹)، ۱۷۹۸۱ هزار میلیارد ریال (۲۰۲۰)، و ۲۸۹۵۹ هزار میلیارد ریال (۲۰۲۱). در رتبه‌بندی کشورها از نظر بدهی نیز شاهد بدتر شدن وضعیت کشور در دولت دوازدهم بوده‌ایم. ایران از نظر بدهی دولت در سال ۲۰۱۳ در رتبه ۱۷۵ جهان قرار داشته است، اما در سال ۲۰۲۱ یعنی سال آخر فعالیت دولت دوازدهم رتبه ایران از نظر بدهی دولت به ۱۳۰ می‌رسد. یعنی دولت دوازدهم در رده‌بندی بدهکارترین دولت‌های جهان ۳۰ پله بالا می‌آید. بدهکارترین دولت جهان در سال ۲۰۲۱ ونزوئلا بوده است به‌طوری که نسبت بدهی ناخالص دولت این کشور به تولید ناخالص داخلی به رقم ۳۰۶ درصد رسیده است که بالاترین رقم ثبت‌شده برای دولت‌های جهان در این سال است. ژاپن با بدهی ۲۶۳ درصدی و یونان با بدهی ۱۹۸ درصدی در رتبه‌های دوم و سوم از این نظر قرار گرفته‌اند. رتبه برخی کشورهای دیگر از نظر بدهی دولت عبارت است از: سودان ۴، ایتالیا ۷، امریکا ۱۲، فرانسه ۱۹، انگلیس ۳۱، هند ۴۱، اتریش ۴۶، پاکستان ۶۲، چین ۶۳، آلمان ۶۶، عمان ۸۰، عراق ۹۵، قطر ۹۷، نروژ ۱۳۳، اندونزی ۱۴۴، ترکیه ۱۴۸ و کویت ۱۸۷.

ادامه از صفحه اول

آینده‌نگری ترانزیت؛ حلقه مغفول در توسعه ایران

نگاهی به آمار ترانزیت کشور نشان می‌دهد که در سال ۱۴۰۰ مجموع بار ترانزیت کشور از طریق ناوگان جاده‌ای و ریلی حدود ۱۱.۲ میلیون تن بوده که ۹.۳ میلیون سهم جاده و ۱.۹ میلیون تن سهم راه آهن بوده است و از مجموع بار ترانزیت شده، حدود ۷.۵ میلیون تن کالای غیرنفتی و بیش از ۳.۷ میلیون تن کالای نفتی بوده است. در ۳ ماهه اول سال ۱۴۰۱ نیز مجموع بار ترانزیت کشور ۳.۲ میلیون تن بوده که ۲.۸ میلیون از طریق جاده و ۴۳۰ هزار تن سهم ریل بوده است. همچنین از این مقدار حدود ۲ میلیون تن کالای غیر نفتی و حدود ۱.۱۷۰ میلیون تن کالای نفتی بوده است. هرچند آمار ترانزیت کشور در سال جاری به دلیل تحریم روسیه از سوی غرب، عمدتا با تکیه بر کریدور شمال - جنوب، روند روبه رشدی را طی می‌کند ولی با این حال نمی‌توان به پیش بینی‌های دولتی‌ها برای درآمد ارزی از طریق ترانزیت کشور خوشبین بود. چرا که برای پایداری این روند رو به رشد می‌بایست اقداماتی اساسی صورت گیرد. تجهیز امکانات و زیرساخت‌ها، فراهم آوردن تسهیلات گسترده در بخش‌های مختلف حمل و نقل، انجام سرمایه‌گذاری‌های لازم، اقدام کلیه بخش‌های دولتی در حرکتی هماهنگ به منظور رفع موانع و تسهیل امر ترانزیت و تبلیغات گسترده می‌تواند در بهره‌وری اثربخش از موقعیت جغرافیایی و منحصر به فرد ترانزیت موثر باشد. همچنین توسعه و تکمیل زیرساخت‌های ترانزیتی با اولویت خطوط ریلی و مسیرهای شریانی واقع در کریدورهای ترانزیتی، به‌کارگیری فناوری‌های نوین در فرایندهای کنترل و بازرسی با هدف کاهش زمان ترانزیت، شناسایی و اصلاح قوانین و مقررات متعدد و غیر ضروری، اصلاح قوانین داخلی متناسب با قوانین بین‌المللی، ساده‌سازی و کاهش اسناد و تشریفات ذائد در امر ترانزیت، توسعه نوار ساحلی و پسابندری به خصوص در بندر چابهار و اجرای توافق نامه‌های چندجانبه گمرکی و حمل و نقلی در کریدورهای ترانزیتی و همچنین بهبود روابط سیاسی و امنیتی با کشورهای تاثیرگذار منطقه می‌تواند روند روبه رشد ترانزیت کالا از کشور را سرعت ببخشد.

تورم ۵۰ درصدی بخش خدمات در بهار ۱۴۰۱

در این فصل بیشترین تورم فصلی با ۲۴.۷ درصد مربوط به گروه «فعالیت‌های خدماتی مربوط به تامین جا و غذا» و کمترین تورم فصلی با ۰.۱ درصد مربوط به گروه «آب‌رسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه» است. در فصل بهار ۱۴۰۱، درصد تغییرات شاخص قیمت تولیدکننده بخش‌های خدمات نسبت به فصل مشابه سال قبل (تورم نقطه به نقطه) ۴۹،۴ درصد بوده که در مقایسه با همین اطلاع در فصل قبل (۴۵.۸ درصد)، ۳.۵ واحد درصد افزایش داشته است. به عبارتی میانگین قیمت دریافتی توسط ارایه‌دهندگان خدمات به ازای تولید خدماتشان در داخل کشور، در فصل بهار ۱۴۰۱ نسبت به فصل دوره مشابه سال قبل، ۴۹.۴ درصد افزایش دارد. در این فصل بیشترین تورم نقطه به نقطه با ۹۳.۲ درصد مربوط به گروه «فعالیت‌های خدماتی مربوط به تامین جا و غذا» و کمترین تورم نقطه به نقطه با ۱۰.۴ درصد مربوط به گروه «آب‌رسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه» می‌باشد. در فصل بهار ۱۴۰۱، درصد تغییرات شاخص قیمت تولیدکننده بخش‌های خدمات در چهار فصل منتهی به فصل بهار ۱۴۰۱ نسبت به مدت مشابه در سال قبل ۴۷،۳ درصد است که در مقایسه با همین اطلاع در فصل قبل (۴۶.۹ درصد)، ۰.۳ واحد درصد افزایش داشته است. به عبارتی، میانگین قیمت دریافتی توسط تولیدکنندگان محصولات صنعتی به ازای تولید کالاهای خود در داخل کشور، در چهار فصل منتهی به بهار ۱۴۰۱ نسبت به دوره مشابه سال قبل، ۴۷.۳ درصد افزایش دارد. در این فصل بیشترین تورم سالانه با ۸۷.۱ درصد مربوط به گروه «فعالیت‌های خدماتی مربوط به تامین جا و غذا» و کمترین تورم سالانه مربوط به گروه «آب‌رسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه» (۲۴.۶ درصد) است.

نگاه

آخرین وضعیت طرح اصلاح قانون بانک مرکزی

رحیم زارع | عضو کمیسیون برنامه و بودجه |

در طرح اصلاح قانون بانک مرکزی ساختار جدید و تخصصی‌تری تحت عنوان هیات عالی بانک مرکزی جایگزین شورای پول و اعتبار شده است. این طرح در نوبت رسیدگی در صحن و به عنوان دستور چاپی و آماده بررسی است. در طرح مذکور اقتدار بانک مرکزی به صورت کامل لحاظ شده است، در طرح یادشده ساختار جدید و تخصصی‌تری تحت عنوان هیات عالی بانک مرکزی جایگزین شورای پول و اعتبار شده که ارتباط نیمه مستقلی نیز با دولت دارد به این جهت که افراد آن را رییس جمهور انتخاب می‌کند، اما دوره چرخش افراد به شکلی نیست که در یک زمان همه آنها تغییر کنند که به این سبب کاملا می‌توانند یک رفتار و خط مشی مبتنی بر تصمیم‌گیری علمی و منطقی داشته باشند که به محض اینکه در صحن مصوب شود جایگزین بخشی از قانون پولی بانکی کشور که در دهه پنجاه مصوب شده است خواهد بود. با تغییر و تحولات صورت گرفته در حوزه پولی و مالی کشور لازم بود که قانون نیز تغییر کرده تا بتواند پاسخگوی نیازهای روز باشد. در موضوع استقلال بانک مرکزی اختلاف نظرهایی مطرح بود، خوشبختانه اقتدار بانک مرکزی و رعایت کامل آن مورد اتفاق نظر نمایندگان بوده از این رو در طرح مذکور لحاظ شده است. طرح بانکداری اسلامی نیز همچون طرح اصلاح قانون بانک مرکزی در نوبت رسیدگی در صحن بوده و به زودی تعیین تکلیف خواهد شد.

خبر

کلاهبردار ۹ هزار میلیارد تومانی ارز دیجیتال به دام افتاد

رییس پلیس فتای فراجا از کشف کلاهبرداری ۹ هزار و ۲۳۰ میلیارد تومانی خبر داد و گفت: در این خصوص ۶ نفر که به متهم اصلی در امر خرید و فروش املاک کمک می‌کردند، دستگیر و روانه زندان شدند. سردار وحید مجید، رییس پلیس فتای فراجا اظهار کرد: برابر رصدهای صورت گرفته در فضای مجازی و اخبار واصله مبنی بر اینکه شخصی ناشناس اقدام به خرید و فروش کلان املاک و زمین‌های شهری با ارز دیجیتال در سطح کشور و همچنین استان زنجان می‌کند، موضوع بلافاصله در دستور کار فنی سایبری کارشناسان پلیس فتای زنجان قرار گرفت. این مقام ارشد سایبری ادامه داد: در بررسی‌های اولیه مشخص شد که موضوع صحت داشته است و فردی با هویت معلوم ساکن تهران با شناسایی انبوه‌سازان زنجان اقدام به خرید گسترده واحدهای مسکونی و تجاری در سطح این استان در قبال پرداخت ارز دیجیتال کرده است. رییس پلیس فتای فراجا افزود: با شناسایی مشاور املاکی که مبایعه‌نامه‌ها در آنجا تنظیم شده بود مشخص شد که معاملات در سطح کلان است و یکی از معاملات تعداد ۷۷ ملک اعم از تجاری و مسکونی به ارزش بالغ بر مبلغ ۱۳۱ میلیون دلار معادل ۴ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان است. وی بیان داشت: در ادامه بررسی‌های انجام‌شده، هویت فروشنده املاک مورد شناسایی قرار گرفت و از وی در خصوص نحوه معامله و تعداد واحدهای به‌فروش رسیده تحقیقات جامعی صورت گرفت. سردار مجید گفت: در ادامه تحقیقات از فروشنده املاک مشخص شد وی با شخصی که اهل و ساکن تهران است اقدام به معامله تعداد زیادی واحد مسکونی و تجاری در سطح شهرستان زنجان کرده و ثمن معامله از طریق باز کردن حساب خارجی و انتقال ارز دلار به کیف پول دیجیتال پرداخت شده است. رییس پلیس سایبری کشور گفت: در بررسی فنی کیف پول مورد ادعا، توسط کارشناسان این پلیس مشخص شد ارزهای نمایش داده‌شده در داخل کیف پول صوری، حباب و فاقد ارزش بوده و قابلیت تبدیل شدن به ارزهای دیگری را نداشته است و فقط امکان جابه‌جایی داخلی بین کیف پول‌های همان اپلیکیشن وجود دارد. این مقام انتظامی عنوان کرد: متهم بدین‌وسیله با نمایش عددی مبلغ به دلار و با توجه به عدم آشنایی فروشنده با ارزهای دیجیتال و مفاد مبایعه‌نامه تنظیم‌شده که در آنها قید شده بود عین ثمن معامله نقداً پرداخت شده است، با اخذ وکالت فروش از فروشنده و تعیین موعد ۳ ماهه نقد شدن ارزهای دیجیتال صوری نمایش داده‌شده مورد ادعا، امکان هرگونه معاملات بعدی را به‌صورت کاملاً قانونی برای خود فراهم کرده بود. سردار مجید اضافه کرد: از طرفی خریدار با ادعای داشتن مدرک دکترا و با معرفی خود به عنوان مدیرعامل، رییس و عضو هیات‌مدیره چند شرکت پتروشیمی با انجام معاملات کلان مالی بین‌المللی و صادرات نفت و محصولات پتروشیمی به خارج از کشور، اعتماد کامل فروشنده را جلب کرده و به‌صورت کاملاً حرفه‌ای و حساب‌شده اقدام به فریب مال‌باختگان و کلاهبرداری از آنان کرده است. این مقام مسوول ابراز کرد: با توجه به حساسیت و ابعاد گسترده پرونده، شناسایی و دستگیری متهم در دستور کار این پلیس قرار گرفت و طی کارهای اطلاعاتی مشخص شد متهم در حال تردد در شهرستان‌های اردبیل، البرز، تهران، همدان و زنجان است. وی افزود: در ادامه با اقدامات فنی صورت گرفته مشخص شد متهم اقدام به فروش واحدهای خریداری‌شده در یکی از مشاورین املاک شهرستان زنجان کرده است که سریعاً پس از هماهنگی‌های صورت گرفته با مرجع قضایی وی به‌همراه همدستانش دستگیر شدند و تمام ابزار دیجیتالی آنها توقیف شد.

رویداد

چقدر پول به صندوق تثبیت بازار سرمایه واریز شد؟

ایسنا | امیرمهدی صبایی با بیان اینکه صندوق توسعه ملی تاکنون ۶۰۰۰ میلیارد تومان به صندوق تثبیت بازار سرمایه واریز کرده است، اظهار کرد: آخرین واریزی در روز شنبه ۱۵ امرداد و به مبلغ ۱۰۰۰ میلیارد تومان بود که با احتساب این مبلغ میزان واریزی‌های صندوق توسعه ملی به صندوق تثبیت بازار سرمایه به ۶۰۰۰ میلیارد تومان رسید. او به این سوال که چه میزان از واریزی صندوق توسعه ملی صرف معامله در بازار سرمایه و خرید سهم شده است، پاسخ داد: نمی‌توان جزییات معاملات روزانه را اعلام کرد؛ اما این معاملات بر اساس ضوابطی صورت می‌گیرد. تاکنون ۵۰۰۰ میلیارد تومان در قالب خالص خرید سهام وارد بازار شده است. علاوه بر این سایر منابعی که از طریق منابع داخلی سازمان بورس در اختیار صندوق تثبیت قرار گرفته، تا امروز به صورت خالص صرف خرید سهام شده است. رییس هیات عامل صندوق تثبیت بازار سرمایه در ادامه درباره سود حدود ۸۰۰ میلیارد تومانی این صندوق طی دو سال قبل توضیح داد: صورت‌های مالی حسابرسی شده منتهی به سال ۱۴۰۰ صندوق افشا شده و از طریق سامانه کدال و تارنمای صندوق تثبیت قابل دسترسی است. بر این اساس بیش از ۸۰۰ میلیارد تومان مجموع سود خالص سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ بوده است. صبایی ادامه داد: طبق قرارداد و مصوبه هیات امنا، تنها خروجی از صندوق تثبیت، هزینه مالی ۱۱ درصدی بوده که این صندوق به صندوق توسعه ملی پرداخت کرده است. به عبارت دیگر تاکنون یک ریال از صندوق تثبیت از بازار سرمایه خارج نشده است. اگر این صندوق سودی دریافت کرده است منابع حاصله یا مجددا صرف خرید سهام شده یا برای خرید سهام در زمان مناسب نگهداری شده است. او درباره جزییات واریز منابع از صندوق توسعه ملی به صندوق تثبیت نیز توضیح داد: طبق مفاد قرارداد واریز باید ماهیانه و به مبلغ ۶۵۰ میلیارد تومان باشد اما این پرداخت توسط صندوق توسعه ملی متناسب با وضعیت نقدینگی منعطف‌تر صورت می‌گیرد. تاکنون مبالغ واریزی در یک تاریخ مشخص از ماه پرداخت نشده است. رییس هیات عامل صندوق تثبیت بازار سرمایه به این پرسش که چقدر از منابعی که باید توسط صندوق توسعه ملی واریز شود باقی مانده است، پاسخ داد: تقریبا حدود ۶۵۰۰ میلیارد تومان دیگر باید تا پایان سال پرداخت شود.

لزوم واگذاری سهام ایران خودرو و سایپا به بخش خصوصی

ایرنا | قدرت‌الله حمزه شلمزاری، عضو کمیسیون امور داخلی کشور در مجلس در مورد واگذاری سهام ایران خودرو و سایپا به بخش خصوصی اظهار داشت: عملکرد این ۲ شرکت خودروساز از نظر کیفیت و قیمت مورد رضایت مردم نبوده است و برای ارتقای کیفیت صنعت خودروسازی باید هر چه زودتر سهام این شرکت‌ها به بخش خصوصی واگذار شود. نماینده مردم فارسان در مجلس شورای اسلامی بیان داشت: هر راهکاری که بتواند صنعت خودروسازی کشور را بهبود بخشد، مورد حمایت مجلس است و ما نمایندگان هم در راستای رضایتمندی مردم موافق واگذاری سهام این شرکت‌ها به بخش خصوصی هستیم. عضو کمیسیون امور داخلی کشور در مجلس تصریح کرد: در شرایط کنونی این دو شرکت خودروساز یکه‌تاز میدان هستند و هر تصمیمی در حوزه قیمت‌گذاری داشته باشند اعمال می‌کنند، در واقع می‌توان گفت در این حوزه در حق مردم ظلم شده است زیرا کیفیت خودروها از نظر ایمنی پایین و قیمت آنها بالاست. حمزه شلمزاری گفت: مدیران صنعت خودروسازی سال‌هاست که جان و جیب مردم را به بازی گرفته‌اند و مافیای قدرتمند آنها هم مانع نظارت‌های دقیق شده است؛ در غیر این صورت وضعیت امروز خودروسازی کشور نباید به این صورت باشد. وی افزود: بهتر است وزیر صمت برای واگذاری سهام این دو شرکت به بخش خصوصی اقدام عاجل را انجام دهد و می‌توان گفت با عرضه محصولات آنها در بورس می‌توان به شفاف‌سازی در این حوزه رسید.

حذف رانت با عرضه خودرو در بورس

تجارت‌نیوز | عرضه خودرو در بورس کالا در تاریخ ۱۸ خرداد با درخواست وزارت صنعت، معدن و تجارت تعلیق شده بود. پس از تصویب طرح عرضه خودرو در بورس کالا در شورای بورس و اعلام آمادگی گروه بهمن برای عرضه ۶۰۰ دستگاه خودرو فیدلیتی و دیگنیتی در تاریخ ۲۶ مردادماه، در تازه‌ترین خبر گروه خودروسازی سایپا نیز برای عرضه در هفته چهارم مردادماه اعلام آمادگی کرد. از سوی دیگر سایپا نیز اعلام کرده بود قصد دارد خودرو شاهین را بورس کالا عرضه کند. البته شاهین ۲۴ اسفند سال گذشته در بورس کالا پذیرفته شد. روز گذشته نیز ایران خودرو اعلام کرد که خودروی هایما را در بورس کالا عرضه می‌کند. در اطلاعیه ایران خودرو آمده است که گروه صنعتی ایران خودرو با هدف شفاف‌سازی فروش محصولات و حذف تدریجی قرعه‌کشی، برای عرضه خودرو در بورس کالا اقدام کرده که در نخستین گام، بخشی از تولیدات دو مدل هایما S۵ و S۷ از این طریق به فروش خواهد رسید. براساس برنامه‌ریزی صورت گرفته دو مدل خودرو هایما در بورس کالا به فروش خواهند رسید. این اقدام در راستای شفافیت در فروش محصولات، ایجاد امکان خرید آسان برای مشتریان واقعی و حذف سودجویان از فرآیند فروش و در نهایت حذف قرعه کشی صورت خواهد گرفت. عرضه خودرو در بورس کالا می‌تواند رانت این بازار را کاهش و آن را به تعادل قیمتی برساند. در وهله نخست قیمت‌گذاری دستوری در خودرو به پایان می‌رسد یعنی قیمت بر اساس عرضه و تقاضا تعیین می‌شود. پس از آن قیمت خودرو به تعادل می‌رسد. کارشناسان خودرویی عقیده دارند ۸۰ درصد از خودروهای تولیدشده این دو خودروساز با مکانیسم قرعه‌کشی به متقاضیان فروخته می‌شد، در بازار آزاد پیدا می‌شوند و به دست مصرف‌کننده واقعی نمی‌رسد. این به معنای توزیع رانت در بازار است که البته با اقدامات تازه دولت انتظار می‌رود این روند اصلاح شود.

کارشناسان بازار سرمایه بررسی کردند

تاثیر قیمت‌گذاری دستوری بر بازار

بازار سرمایه ایران متشکل از شرکت‌هایی است که عموما نه تنها دولت سهامدار عمده آنهاست بلکه از سمت دیگر به دلیل دولتی بودن اقتصاد، این نهاد کنترل بالایی بر انتخاب بازار برای عرضه محصولات و نرخ فروش آنها دارد. از همین رو با تغییر دولت‌ها و به تبع آن سیاست‌های اقتصادی کشور و در عین حال تغییر و تحولات اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و داخلی، عملکرد شرکت‌ها دچار تغییرات زیادی می‌شود که نتیجه آن در رشد یا کاهش درآمد و سودآوری آنها نمایان خواهد شد. با این حال اما تجربه سالیان گذشته نشان داده است که عموما اثرگذاری اقتصاد دولتی بر عملکرد شرکت‌ها منفی بوده و زیان کوتاه و میان‌مدت سرمایه‌گذاران و سهامداران را در پی داشته است. بر همین اساس کارشناسان اقتصادی و صاحب‌نظران بازار سرمایه اقتصاد دستوری و قیمت‌گذاری دستوری به عنوان مهم‌ترین بازوی این شیوه مدیریت اقتصادی را مهم‌ترین چالش و ریسک تولید و بازار سرمایه می‌دانند که نه تنها مفید نبوده بلکه پیامدهای غیرقابل جبرانی را در اقتصاد ایران بر جای گذاشته است.

سیاست‌های ناکارآمد دستوری

کاوه بوستانی کارشناس بازار سرمایه در این باره گفت: چنانچه کلیت اقتصاد به مثابه یک سیستم متصل و منسجم در نظر گرفته شود، سیاست‌گذاران اقتصادی با تنظیم و تغییر چند عامل حاکمیتی و کلیدی، جهت کلی این مجموعه را به سمت و سوی مدنظر و در امتداد اهداف تعریف‌شده سوق می‌دهد. همچنین اثربخشی این ابزارهای محدود، اما کارا در شرایطی به حداکثر می‌رسد که تمام زیرساختارهای اقتصاد در ارتباط با همدیگر و به نحو صحیح مشغول به کار باشند و این موضوعی است که حلقه مفقوده و نقطه ضعف اقتصاد ایران به حساب می‌آید. وی افزود: قیمت‌گذاری دستوری سیاستی منسوخ و ناکارا برای مقابله دولت‌ها با تورم به حساب می‌آید که به واسطه آثار سوء آن، سال‌هاست در هیچ اقتصاد پیشرفته‌ای به کار گرفته نمی‌شود؛ در واقع قیمت‌گذاری دستوری یک اخلال‌گر مهم در کارکرد سالم و یک‌پارچه اقتصاد بوده که در مقابله با منطق اقتصاد بازار، آثار مخرب خود را در ابعاد و بخش‌های مختلف به جای می‌گذارد. بوستانی بیان کرد: چنانچه از آثار این سیاست در بعد ملی و کمک به توسعه رانت و فساد، توزیع غیربهینه منابع و سرمایه‌گذاری‌ها، کاهش سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها، تغییر نامطلوب الگوی مصرف و مقوله قاچاق بگذریم، در بعد شرکتی نیز بخش بزرگی از صنایع و شرکت‌ها از تداوم این سیاست آسیب‌های جدی می‌بینند.

کدام شرکت‌ها درگیر قیمت‌گذاری دستوری اند؟

این کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با سنا عنوان کرد: در حال حاضر و در یک محاسبه سرانگشتی، درآمد، سود و نوسانات قیمت سهام حدود ۲۴۰ شرکت بورسی در بیش از ۱۴ صنعت؛ به‌طور مستقیم تحت‌الشعاع طیف‌های متفاوتی از قیمت‌گذاری دستوری شامل ابلاغ صریح قیمت فروش، فرموله کردن نرخ فروش یا رویه‌های نظارتی است. همچنین به دلیل قیمت‌گذاری دستوری در صنعت برق و از بین رفتن توجیه اقتصادی سرمایه‌گذاری در این صنعت در چند سال اخیر شاهد قطع برق صنایع مختلف در مقاطعی از سال بوده‌ایم؛ این موضوع به تنهایی موجبات کاهش بین ۱۰ تا ۱۵ درصدی تولیدات صنعتی در طیف وسیعی از شرکت‌های بورسی را فراهم آورده که زیان آن به‌طور مستقیم در چشم سهامداران شرکت‌های بورسی فرو رفته و به‌طور غیرمستقیم شامل حل نظام مالیاتی، اشتغال و تمام مردم کشور می‌شود. به گفته این فعال بازار سرمایه؛ در ساده‌ترین توضیح اعمال سیاست‌های کنترل قیمت در شرایطی که هزینه‌ها با تورم داخلی رو به افزایش است موجب کاهش حاشیه سود شرکت‌ها، کاهش قدرت رقابت با رقبای خارجی، تضعیف بنیه توسعه آتی شرکت و گاه بقای آنها می‌شود و اینها همه هزینه غیرمنصفانه‌ای است که سرمایه‌گذار در بنگاه‌های اقتصادی باید برای جبران ناکارآمدی دولت در حوزه کلان و مدیریت تورم بپردازد؛ البته این سیاست در نیل به اهداف خودش هم ناکاراست؛ چراکه خارج از درب کارخانه قانون عرضه و تقاضا و منطق بازار با تمام قدرت برقرار بوده و باتوجه به سود قابل توجه، شاهد شکل‌گیری انواع شبکه‌های پیچیده و تودرتوی دلالی هستیم و مابه‌التفاوت بین قیمت تعادلی با قیمت دستوری در جیب این صاحبان رانت می‌رود. بنابراین تصور اینکه با اعمال قیمت‌گذاری دستوری کالاها با قیمت‌های مصوب به دست مصرف‌کنندگان می‌رسد تا حدود زیادی مردود است. بوستانی تصریح کرد: در انتها خالی از لطف نیست با نگاهی متفاوت به بزرگ‌ترین قیمت‌گذاری دستوری اقتصاد؛ یعنی تعیین نرخ ارز نیما توسط بانک مرکزی نیز اشاره‌ای داشته باشیم که مبنای تعیین درآمد صادراتی تمام شرکت‌ها و ارزش‌گذاری دارایی‌های ارزی آنهاست؛ در کمال ناامیدی چشم به راه سیاست‌گذاری شجاع و منطقی هستیم که بعد از سال‌ها با یک جراحی واقعی و متفکرانه، این دور باطل و بی‌اثر برای مدیریت تورم را از اقتصاد کشور برچیده و استفاده از ابزار معقول و نوین اقتصادی را در دستور کار قرار دهد.

قیمت‌گذاری دستوری متضاد با ماهیت بازار سرمایه

حامد ستاک، دیگر کارشناس بازار سرمایه نیز در این باره گفت: قیمت‌گذاری دستوری و تاثیر آن بر بازار سرمایه را می‌توان از چند منظر مورد بررسی قرار داد. این اقدام با مولفه‌های تشکیل بازار سرمایه همخوانی ندارد و با اتفاقات اثرگذار بر این بازار بی‌تاثیر است. همچنین عرضه و تقاضا بدون محدودیت، شاکله بورس است و هر گونه اعمال فشار از طرف عرضه یا تقاضا با فلسفه وجودی بازار سرمایه در تضاد است. وی افزود: قیمت‌گذاری دستوری باعث ایجاد اختلال در عرضه و تقاضا می‌شود؛ چراکه یا افزایش درآمدها یا کاهش درآمدها در پی خواهد داشت، اگر با این اقدام باعث می‌شویم که هزینه‌ها متعارف و خارج از فرآیند اقتصادی باشد یا مدل‌های کسب و کار را دچار درگیری کند و دستخوش تغییر شود؛ به صورت کلی با مبنای اصلی بازار سرمایه که شفافیت است متناقض خواهد بود. ستاک بیان کرد: اعتماد یکی از مولفه‌های اصلی است که باید در هر بازاری باشد و هر چه اعتماد در بازار سرمایه کاهش یابد؛ سرمایه‌ها هم از بین خواهد رفت. در نتیجه قیمت‌گذاری دستوری برای ایجاد اعتماد در بازار سرمایه یک مشکل اساسی محسوب می‌شود و آسیب جدی به بازار می‌زند. همچنین بسیاری از اهالی بازار سرمایه در چنین مقطعی خود را بی‌پناه می‌بینند، سرمایه آنها تحت تاثیر قرار می‌گیرد و در نهایت حجم سرمایه کمتری وارد بازار خواهد شد. این کارشناس بازار سرمایه عنوان کرد: به‌طور کلی قیمت‌گذاری دستوری؛ بازار سرمایه را پرریسک می‌کند و باعث می‌شود افرادی که ریسک‌پذیری کمتری دارند از بورس حذف شوند. به گفته ستاک با قیمت‌گذاری دستوری، رانت در فضای بازار سرمایه به‌شدت افزایش می‌یابد؛ همچنین با نگاهی به تاثیر این اقدام تا به امروز، خواهیم دید که باعث اختلال در روند شرکت‌های بزرگ در بازار شده است؛ همچنین بازار را از حالت تخصصی خارج می‌کند و رانت را جایگزین خواهد کرد؛ در نتیجه متخصصین دلسرد می‌شوند. این فعال بازار سرمایه در نهایت تصریح کرد: قیمت‌گذاری دستوری هیچ مطابقتی با ماهیت بازار سرمایه ندارد و سرمایه‌گذاری‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت را دچار چالش می‌کند.

توسعه بازار بدهی غیردولتی

بسط و گسترش فعالیت موسسات رتبه‌بندی در ایران در کنار فعالیت کارشناسی به دور از آفت‌هایی نظیر جهت‌گیری‌های غیرتخصصی براساس منافع کوتاه‌مدت می‌تواند حضور شرکت‌ها و نهادهایی نظیر شهرداری‌ها را در بازار بدهی بیشتر و استفاده از این بستر بکر را امکان‌پذیرتر کند. بازار بدهی و بازار سهام را شاید بتوان بزرگ‌ترین دسته‌بندی سرمایه‌گذاری در بازارهای مالی دانست. بازار بدهی یا بازار اوراق قرضه عرصه‌ای است که در آن سرمایه‌گذاری در وام خرید و فروش می‌شود. هیچ مبادله فیزیکی واحدی برای اوراق قرضه وجود ندارد. معاملات بیشتر بین کارگزاران یا موسسات بزرگ یا توسط سرمایه‌گذاران فردی انجام می‌شود. بازار بدهی یک بازار یا بازار مالی است که در آن ابزارهای مالی مبتنی بر ایجاد بدهی در آینده خرید و فروش می‌شود. این ابزارهای مالی اوراق بهادار با درآمد ثابت هستند که بازده ثابتی را به سرمایه‌گذاران می‌دهند. این اوراق بهادار می‌توانند با پرداختهای سود در سررسیدهای منظم پیش از سررسید اصلی باشند (اصطلاحا کوپن‌دار) یا اصل سرمایه به اضافه سود تضمین شده را تماما در زمان سررسید پرداخت کنند. در مدل کوپن‌دار حتی امکان بازپرداخت بخشی از اصل سرمایه در هر کوپن نیز وجود دارد که در این صورت در زمان سررسید حساب منتشرکننده با خریدار اوراق بدهی تسویه شده است و دیگر پرداختی صورت نمی‌گیرد. ناشر این اوراق می‌تواند ارگان‌های محلی، شهرداری‌ها، دولت ایالتی، دولت مرکزی، شرکت‌ها و غیره باشد. اوراق بهادار عمده بازار بدهی عبارتند از: اوراق قرضه، اوراق قرضه دولتی، اوراق قرضه خصوصی، اسناد خزانه، گواهی سپرده، اوراق تجاری و غیره.

عوامل تعیین کننده در بازار بدهی

سرمایه‌گذاری در اوراق بدهی معمولاً ریسک کمتری نسبت به سرمایه‌گذاری سهام دارد و بازده سرمایه‌گذاری بالقوه کمتری را ارایه می‌دهد. سرمایه‌گذاری‌های بدهی به‌طور طبیعی نسبت به سهام، نوسان قیمتی کمتری دارند. حتی در صورت انحلال یک شرکت، اولویت پرداخت بدهی‌ها با دارندگان اوراق قرضه آن شرکت است. بر اساس گزارش سنا؛ در بازار بدهی، اعتبار صادرکننده نقش بسیار مهمی دارد. آژانس‌های رتبه‌بندی اعتباری مانند Moody's، Standard & Poor's، Fitch، ICRA و غیره، به همه این اوراق بدهی با توجه به اعتبار آنها رتبه اعتباری می‌دهند. سرمایه‌گذاران قبل از سرمایه‌گذاری در اوراق بدهی، به‌شدت به این رتبه‌بندی‌ها متکی هستند. رتبه‌بندی شرکت‌های منتشرکننده اوراق بدهی یکی از عوامل تاثیرگذار بر نرخ بهره ارایه شده توسط این شرکت‌ها یا نهادهاست. هرچه رتبه شرکت‌ها بالاتر باشد، به دلیل پایین‌تر بودن ریسک اوراق منتشر شده، سود کمتری را تضمین می‌کنند و برعکس.

چرا بازار بدهی اهمیت دارد؟

بازار بدهی به دولت اجازه می‌دهد تا برای تامین مالی فعالیت‌های توسعه‌ای دولت پول جمع‌آوری کند. این بازار نقش مهمی در ساماندهی و تخصیص کارآمد منابع در اقتصاد دارد. از آنجایی که اوراق بهادار دولتی برای رفع نیازهای مالی کوتاه‌مدت و بلندمدت دولت منتشر می‌شوند، نه تنها به عنوان ابزاری برای افزایش بدهی استفاده می‌شوند، بلکه به عنوان ابزارهای کلیدی برای مدیریت بدهی داخلی، مدیریت پولی و مدیریت نقدینگی کوتاه‌مدت مطرح شده‌اند. بازار بدهی همچنین راه‌های تامین مالی بیشتری را برای پروژه بخش دولتی و خصوصی فراهم می‌کند و فشار بر تامین مالی نهادی را کاهش می‌دهد. همچنین با باز کردن سرمایه‌گذاری خرده‌فروشی غیرنقدی مانند طلا، ساماندهی منابع را افزایش می‌دهد. بازار بدهی عمیق و نقدشونده، به ویژه در اوراق بهادار دولتی، برای کارآمدی سیاست پولی، تامین مالی زیرساختی و تعمیق مالی ضروری است. بانک‌های مرکزی منافع متعددی در توسعه بازارهای اوراق قرضه دولتی دارند، زیرا راهی برای تامین مالی کسری بودجه به روشی غیر تورمی ارایه می‌کنند. (روش جایگزین به غیر از بازار بدهی مخصوصا برای تامین مالی دولتی، استقراض از بانک مرکزی یا بانک‌های تجاری توسط دولت است که این موضوع می‌تواند به خلق نقدینگی و افزایش پایه پولی منجر شود.) دلیل اصلی اینکه چرا بازار بدهی محلی باید توسعه یافته باشد و به خوبی کار کند، نقش ویژه آن در مدیریت کارآمد کسری مالی و به‌طور کلی، نقش آن در عملکرد کارآمد بازار مالی است. در این راستا، انتشار منظم بدهی‌های دولتی می‌تواند با ارایه نرخ پایه برای قیمت‌گذاری سایر ابزارهای مالی، نقش اساسی در توسعه بازار اوراق قرضه ایفا کند. بازارهای بدهی با ایجاد نرخ‌های بهره بازار که منعکس‌کننده هزینه فرصت وجوه در هر سررسید است، بازارهای مالی را کامل‌تر می‌کنند. این مهم برای تصمیم‌گیری‌های کلان سرمایه‌گذاری و تامین مالی ضروری است.

ابعاد بازار بدهی در اقتصاد دنیا

بازارهای سرمایه ایالات متحده بزرگ‌ترین بازارهای جهان هستند و همچنان در میان عمیق‌ترین، نقدشونده‌ترین و کارآمدترین بازارها هستند. سهام: بازارهای سهام ایالات متحده ۴۱ درصد از ۱۱۸ تریلیون دلار ارزش بازار جهانی سهام یا ۴۸ تریلیون دلار را تشکیل می‌دهند. این رقم ۳.۶ برابر بزرگ‌ترین بازار بعدی، چین است. درآمد ثابت: بازارهای با درآمد ثابت ایالات متحده ۳۹ درصد از ۱۲۳ تریلیون دلار اوراق بهادار موجود در سراسر جهان یا ۴۸ تریلیون دلار را تشکیل می‌دهند. این رقم ۱.۹ برابر بزرگ‌ترین بازار بعدی اتحادیه اروپا (به استثنای بریتانیا) است.

توزیع ارزش بازار بدهی در دنیا (سپتامبر ۲۰۲۱)

از آگوست ۲۰۲۰، ICMA تخمین می‌زند که اندازه کلی بازارهای اوراق قرضه جهانی بر حسب مبلغ معوق معادل دلار، تقریباً ۱۲۸.۳ تریلیون دلار است. این شامل ۸۷.۵ تریلیون دلار اوراق قرضه SSA (۶۸ درصد) و ۴۰.۹ تریلیون دلار اوراق قرضه شرکتی (۳۲ درصد) است. بازارهای اوراق قرضه SSA تحت سلطه ایالات متحده (۲۲.۴ تریلیون دلار)، چین (۱۹.۸ تریلیون دلار) و ژاپن (۱۲.۴ تریلیون دلار) قرار دارند. این سه کشور در مجموع ۶۲ درصد از بازار جهانی SSA را تشکیل می‌دهند. اوراق قرضه دولتی ۷۳ درصد (۶۳.۷ تریلیون دلار) از بازار برجسته جهانی SSA را تشکیل می‌دهد. همانطور که مشاهده می‌شود، ارزش بازار بدهی در دنیا تقریبا با ارزش بازار سهام برابر است. اما از آنجایی که معادلات بازار بدهی مبتنی بر سررسیدهای کوتاه‌مدت و بلندمدت و تسویه اصل و سود وجوه در سررسیدهای مختلف است، جریان نقدینگی در بازار بدهی بسیار بیشتر از بازار سهام (حتی در ابعاد برابر است).

نقش بازار بدهی در اقتصاد امریکا

بازارهای سرمایه ایالات متحده سنگ بنای اقتصاد این کشور است. بازارهای سرمایه برای تامین مالی اقتصادها و حمایت از رشد اقتصادی بسیار مهم هستند، زیرا آنها تخصیص کارآمد ریسک و انتقال سرمایه را بین طرفین امکان‌پذیر می‌کنند. در ایالات متحده، بازارهای سرمایه ۷۳ درصد از کل فعالیت‌های اقتصادی را از نظر تامین مالی سهام و بدهی شرکت‌های غیرمالی تامین می‌کنند. این مهم تضمین می‌کند که کسب و کارها دسترسی آسان و مداوم به نقدینگی و بودجه مقرون به صرفه برای تقویت رشد و ایجاد شغل داشته باشند. بازارهای سرمایه صدور بدهی را امکان‌پذیر می‌کند، که شکلی کارآمدتر و با محدودیت کمتر از روش‌های دیگر استقراض برای شرکت‌هاست. سهم ۸۰ درصدی تامین مالی از بازار بدهی در ایالات متحده (در مقابل ۲۰ درصد وام بانکی)، در مقایسه با سهم ۲۰ درصد — ۳۰ درصد در سایر مناطق (که در آن وام بانکی با ۷۰ درصد — ۸۰ درصد غالب است) به استثنای چین که تقریباً تمام وام‌های بانکی را با توجه به بازارهای اوراق قرضه نوپای می‌دهد. بازارهای سرمایه به عنوان جذب شوک در زمان آشفتگی‌های اقتصادی یا بازار عمل می‌کنند، در حالی که وام‌های بانکی می‌تواند در شرایط نااطمینانی به اصطلاح خشک شود. (تمایل کمتر به اعطای وام بانکی در شرایط نااطمینانی) به این ترتیب، بازارهای سرمایه منبع باثبات‌تری از قدرت برای شرکت‌ها، دولت‌ها و اقتصادها هستند.

حلقه مفقوده بازار بدهی در ایران

همانطور که پیش‌تر اشاره شد، موسسات رتبه‌بندی نقش اساسی در تعیین میزان ریسک و طبقه‌بندی شرکت‌ها و نهادهای دولتی و غیردولتی برای انتشار اوراق بدهی دارند. بدون حضور فعال این موسسات، تعیین نرخ بهره تامین مالی شرکت‌ها برای سرمایه‌گذاران بسیار پرهزینه و عملا غیرممکن است. بر همین اساس در کشور ما شرکت‌ها با توجه به پیش‌بینی ناپذیر بودن میزان استقبال از اوراق بدهی و عدم آشنایی با مزایای این نوع از تامین مالی، تقریبا تامین مالی از این طریق انجام نمی‌دهند و بازار بدهی در ایران معطوف به تامین مالی دولتی به عنوان کم‌ریسک‌ترین نهاد است. بسط و گسترش فعالیت موسسات رتبه‌بندی با فعالیت کارشناسی و دوری از آفت‌هایی نظیر جهت‌گیری‌های غیرتخصصی براساس منافع کوتاه‌مدت می‌تواند حضور شرکت‌ها و نهادهایی نظیر شهرداری‌ها در بازار بدهی را هرچه بیشتر و استفاده از این بستر بکر را امکان‌پذیرتر کند.

اخبار

دولت قبل در موضوع سهام عدالت غیرقانونی عمل کرد

فارس | مهدی سعادتی، رییس فراکسیون سهام عدالت مجلس در گزارشی از وضعیت سهام عدالت اظهار داشت: یکی از بزرگ‌ترین اقدامات صورت گرفته، جلوگیری از برگزاری انتخاب الکترونیکی سهام عدالت بود، زیرا فعالان و مافیای بازار سرمایه قصد گرفتن اقتصاد کشور و بازار سرمایه داشتند، به دلیل اینکه بیش از ۷۰ درصد سهامداران علم و دانش و زیرساخت موضوع را ندارند، از جمله روستاییان و عشایر که از داشتن اینترنت و شبکه موبایلی محروم هستند. وی ادامه داد: از اقدامات غیرقانونی دولت قبل در بحث سهام عدالت، تشویق مردم به انتخاب روش مدیریت مستقیم بود، به خاطر اینکه استان‌ها سهم کمتری در مالکیت شرکت‌های سرمایه‌پذیر در این روش داشته باشند و عده‌ای سرمایه‌دار بتوانند با خرید قسمتی از سهام شرکت‌ها، به راحتی در اعمال رای این شرکت‌ها قدرت اصلی در تصمیم‌گیری را پیدا کنند که خطر بزرگی نظام را تهدید می‌کند که باید این روش اصلاح شود. سعادتی در ادامه یادآور شد: گواه و سند اصلی این موضوع تاکید رهبر معظم رهبری در بند ۳ در مورد تکلیف دولت به روش غیرمستقیم ذکر شده است. به گفته رییس فراکسیون سهام عدالت مجلس یکی دیگر از تخلفات آشکار دولت قبل، این بود که مردم را به روش مستقیم ترغیب می‌کردند، تا استاندارد بازار سرمایه کشور کمتر شود و دلالان بازار سرمایه، صاحب قدرت شوند و ثبت سجام را اجباری کردند که اکثریت قاطع آنان سواد چندانی نداشتند و اصلا نمی‌توانند در بازار سرمایه فعالیت کنند و از این مردم گرفتار ۵۰ هزار تا ۱۰۰ هزار تومان دریافت می‌کردند که با اقدام به موقع فراکسیون سهام عدالت، مانع از ادامه انجام آن به دلیل تبعات وسیع آن شدیم. سعادتی گفت: سود سهام عدالت را قبلا نفری ۷۶ هزار تومان آن هم در سه قسط می‌دادند که با پیگیری بی‌وقفه مجلس در سال گذشته، بی‌سابقه‌ترین سود پرداختی را داشتیم، سود سهامداران عدالت تحت پوشش کمیته امداد و بهزیستی یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان و مردم عادی ۵۷۵ هزار تومان بود. وی بیان کرد: از ویژگی‌های دیگر اجرای قانون سهام عدالت، عملکرد و کنترل مدیران تعاونی‌ها از سوی نهادهای نظارتی است، ولی در روش انتخابات الکترونیکی، ابزاری به نام اعمال ماده ۹۵ قانون تجارت و سایر اهرم‌ها وجود نخواهد داشت، یعنی اگر یک مدیر تخلف کرد، تا صدور حکم قطعی دادگاه، نمی‌توان با او برخورد کرد، ولی در انتخابات شرکت‌های تعاونی، مدیران به محض تخلف، در اعمال ماده ۱۷ بخش تعاون، عزل و سلب صلاحیت موقت تا حکم قضایی انجام می‌شود. رییس فراکسیون سهام عدالت مجلس گفت: از محل سرمایه‌گذاری انجام شده از سوی بخش تعاون می‌توان به اشتغال بیش از ۱۰۰۰ نفر و احداث مجتمع خدمات رفاهی بندر امیرآباد، احداث مرغداری با ظرفیت ۳۵ هزار قطعه مرغ مادر و فروشگاه‌ها و از جمله بزرگ‌ترین شرکت خدمات بیمه‌ای سهام عدالت با سهامداری شرکتهای سرمایه‌گذاری ۳۰ استان و اتحادیه کشوری در مازندران است که بیش از ۲۰۰ نفر اشتغال مستقیم و ۷۰۰ نفر غیر مستقیم دارند.

سرمایه‌گذاران مردد بین بورس و بانک

شهر بورس | حسن حسین نیا، کارشناس بازار سرمایه درباره وضعیت بازار سرمایه، اظهار داشت: بازار اولین روز هفته را با خروج نقدینگی اشخاص حقیقی از سهام شروع کرد و شاخص کل با وجود اینکه در بازه مثبت به کار خود پایان داد، اما معاملات بازار چنگی به دل نمی‌زد. وی افزود: در عرصه قیمت‌های جهانی افت نرخ نفت به زیر صد دلار و تثبیت در محدوده یاد شده نیز باعث شد تا گروه پتروپالایش باوجود سودآوری مناسب و به ویژه گزارش‌های خوب گروه پالایشی همچنان نوسانی ظاهر شوند و شرایط بنیادی این گروه نیز در جلب توجه سهامداران ناکام بماند، صنعت خودرویی امروز؛ هرچند روند متفاوتی را از خود نشان داد، اما در انتهای بازار برتری نسبی با عرضه‌ها بود. این کارشناس بازار سرمایه بیان کرد: اخبار پیرامون صنعت خودرو حول عرضه در بورس کالا توانسته تا حدودی توجهات را به سمت این گروه جلب کند، ولی همچنان ابهامات برجامی در کنار فضای مبهم و اعتماد زدایی شده بورس، شرایط را برای شکل‌گیری روند پر قدرت و مثبت نامساعد کرده و به نظر می‌رساند موانع اصلی در برابر هدایت جریان نقدینگی به سوی تولید وجود دارد که عدم وجود مشوق‌های کافی و عدم ارایه تضامین کافی برای عدم تکرار تجربیات تلخ گذشته که باعث شد تا بازار سرمایه از روزهای اوج خود فاصله بگیرد، همچنان پول‌های پارک شده در حاشیه بازار و سپرده شده در بانک‌ها برای ورود مجدد به بورس مردد بمانند. به گفته وی؛ خبر خوب معافیت گواهی سپرده کالایی از مالیات در صورتی که شرکت‌های بورسی بتوانند با پذیرش کالای خود و عرضه به صورت گواهی سپرده کالایی از آن بهره ببرند می‌تواند جذاب باشد، ولی در بازاری که جو ابهام در آن کاملا مشهود است، عملا شاهد سوخته شدن اثرات هرگونه خبر خوب هستیم؛ شاید در بازه فعلی یکی از اتفاقات خوب افزایش دامنه نوسان باشد که رویکرد سازمان اعلام آن به صورت فصلی است و باید منتظر بود که در مقطع فعلی این امکان چگونه رقم خواهد خورد. این کارشناس بازار سرمایه تصریح کرد: باتوجه به کلیت و حواشی بازار سرمایه همچنان روند فرسایشی و کم رونق می‌تواند مفروض اصلی باشد و هر تغییر روندی معلول دگرگونی شرایط اصلی در بازار خواهد بود و با ثبات در چهارچوب‌ها و شرایط فعلی بازار، نتیجه و روند بورس نیز ثابت باقی خواهد ماند.

در شهر

اتهام کارشکنی در ساخت مسکن به شورای عالی معماری

حمیدرضا صارمی، معاون شهرسازی و معماری شهرداری تهران گفت: متاسفانه از زمان تصویب قانون جهش مسکن تاکنون شورای عالی معماری و شهرسازی اقدامی نکرده و کارشکنی داشته است. صارمی در گفت‌وگو با مهر، با اشاره به طرح تشویقی ساخت مسکن در بافت فرسوده گفت: این طرح در کمیسیون ماده ۵ به تصویب رسیده و درباره تعداد طبقات، تسهیلات نظام مهندسی و به‌طور کلی تمامی مواردی که در گذشته منجر به قهقرا رفتن بافت فرسوده شده بود صحبت می‌کند. وی با اشاره به ساخت طبقه اضافه در بافت فرسوده بیان کرد: در بستر طرح تشویقی بافت فرسوده، ساخت مسکن آسان‌تر می‌شود با توجه به نظرسنجی‌ها متغیرهای تشویقی ۳۰ درصد در ساخت و ساز بافت فرسوده اثرگذار بودند و این در حالی است که طبقه اضافه به تنهایی ۷۰ درصد مشوق اساسی مردم برای بازسازی و بهسازی در بافت فرسوده است. صارمی با بیان اینکه وزارت راه و شهرسازی برای ساخت در بافت فرسوده وام اعطا می‌کند گفت: ۴۵۰ میلیون تومان وام از سوی وزارت راه و شهرسازی به مالکان اختصاص می‌یابد که ۳۰۰ میلیون تومان آن وام کم بهره و ۱۵۰ میلیون باقی مانده ۱۸ ساله و قابل نقل و انتقال است. همچنین ۶۰ میلیون نیز به عنوان ودیعه داده می‌شود. معاون شهرسازی و معماری شهرداری تهران با اشاره به عملکرد شورای عالی معماری و شهرسازی برای ساخت و سازها گفت: شورای عالی معماری و شهرسازی با سیاست‌های ابلاغی و مجلس زاویه دارد و تاکنون اقدامی در راستای قانون جهش مسکن انجام نداده است.

وی ادامه داد: قانون جهش مسکن از مهرماه مصوب شده اما شورای عالی معماری و شهرسازی هنوز حتی یک مصوبه نیز برای گشایش در ساخت و سازها صادر نکرده است و دبیرخانه شورای عالی معماری و شهرسازی کارشکنی‌هایی را انجام می‌دهد و به طرق مختلف تلاش می‌کند اتفاق خاصی در حوزه مسکن نیفتد و امیدواریم در راستای حل این مشکل تلاش کند.

درخواست ورود پلیس و قوه قضاییه به مافیای دست‌فروشی

علیرضا نادعلی، سخنگو و عضو کمیسیون فرهنگی و اجتماعی شورای اسلامی شهر تهران با اشاره به وجود مافیای دست‌فروشی در پایتخت گفت: برخی دست‌های پشت پرده از نیاز اقتصادی دست‌فروشان سوءاستفاده می‌کنند. به گزارش ایلنا، نادعلی با اشاره به وجود مافیای دست‌فروشی در شهر تهران اظهار کرد: وجود مافیا به این معنا نیست که هر کسی دست فروشی می‌کند عضوی از مافیاست اما تجربه نشان داده که دست‌های پشت پرده از نیاز طبقه متوسط و ضعیف که به دنبال این هستند از دست فروشی امرار معاش کنند سوءاستفاده کرده و با انجام برخی حمایت‌ها، چنین گروه‌های مافیایی ایجاد می‌کنند. عضو شورای اسلامی شهر تهران با اعلام این مطلب افزود: در این زمینه مدیریت شهری می‌تواند دست‌فروشان و کسانی که با بساط گستری، شهر را دچار به هم ریختگی می‌کنند، به سامان بازارها که دارای غرفه هستند، انتقال دهند. هرچند در این زمینه نیز برخی استقبال می‌کنند و برخی دیگر خیر. وی با اشاره به ایجاد بایدها و نبایدها بر اساس قوانین کشور، یادآور شد: اگر فعالیت دست‌فروشان بدون اعمال نظارت باشد، افرادی که پروانه کسب دارند و مالیات و کرایه ملک پرداخت می‌کنند، امکان حیات اقتصادی نخواهند داشت. نادعلی تأکید کرد: برای مقابله با مافیا، پلیس و قوه قضاییه باید وارد عمل شوند، افراد را شناسایی کنند و با هدف‌گذاری روی این موضوع، به اصلاح این وضعیت بپردازند. وی در خصوص سخنانی که در رابطه با لایحه ساماندهی دست‌فروشان که در گذشته مطرح شده بود، خاطرنشان کرد: مدیریت شهری در ساماندهی دست‌فروشان از تجربه‌هایی که در گذشته داشته، استفاده کرده و دقت لازم را داشته است. عضو شورای اسلامی شهر تهران تأکید کرد: برخی صحبت‌ها می‌شود که شاید امکان اجرای آن نباشد چون هم باید به دست‌فروشان و هم مردم که در فضای فعالیت دست‌فروشان تردد می‌کنند، توجه و دقت کافی صورت بگیرد.

۱۷ شهرداری کشور ارتقای درجه یافتند

علی زینی وند، معاون امور شهرداری‌های سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور از ارتقای درجات جدید ۱۷ شهرداری از سوی وزیر کشور خبر داد. به گزارش مهر، زینی وند از ارتقای درجات جدید ۱۷ شهرداری از سوی وزیر کشور به استانداری‌ها خبر داد و گفت: به موجب این ابلاغیه‌ها؛ درجه شهرداری بوشهر به ۱۱ ارتقا یافت؛ همچنین درجه شهرداری‌های سلماس در استان آذربایجان غربی به ۹ و شریف آباد در استان تهران به ۷ ارتقا یافت. وی ادامه داد: درجه شهرداری‌های بهاران شهر و هرند در استان اصفهان و فاضل آباد در استان گلستان هم به ۶ ارتقا یافت علاوه بر آن نیز درجه شهرداری‌های ورزقان در استان آذربایجان شرقی و جناح در استان هرمزگان به ۵ ارتقا یافت. معاون امور شهرداری‌های سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور ادامه داد: درجه شهرداری‌های باغشاد در استان اصفهان، خنجین در استان مرکزی، ریحان در استان کرمان، ریز در استان بوشهر و زرنق در استان آذربایجان شرقی به ۴ ارتقا یافت. زینی وند افزود: درجه شهرداری‌های آچاچی در استان آذربایجان شرقی، نازک علیا در استان آذربایجان غربی، کمه در استان اصفهان و چیتاب در استان کهگیلویه و بویراحمد هم به ۳ ارتقا یافت. وی یادآور شد: بر اساس دستورالعمل ابلاغی وزارت کشور، شهرداری‌هایی که چهار سال از زمان ابلاغ آخرین درجه آنها گذشته، می‌توانند پیشنهاد ارتقا درجه خود را بعد از تایید استانداری به سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور ارسال نمایند.

رییس سازمان هواپیمایی کشوری در آستانه توافق هسته‌ای احتمالی اعلام کرد

شرط ایران برای احیای قرارداد خرید ایرباس

گروه راه و شهرسازی |

در شرایطی که ناوگان هوایی کشور تحت تحریم‌های چند دهه اخیر به‌شدت فرسوده شده و تعداد حوادث ریز و درشت هوایی فزونی یافته است، رییس سازمان هواپیمایی کشور با اشاره به فرصت برجامی احتمالی اعلام کرد، «اگر فرصتی فراهم شود، نوسازی و بازسازی ناوگان هوایی از این مسیر جزو دستورات نظام است و همه این موضوع و روند را قبول دارند اما شرط ایران برای بازگشت به قرارداد ایرباس، اصلاح قرارداد قبلی است.»

به گزارش تعادل، پیش از این، در تاریخ ۲۷ خرداد سال جاری، در جریان بازدید رییس دولت سیزدهم از شرکت صنایع هواپیماسازی ایران (هسا) بودجه‌ای برای این مجموعه در نظر گرفته شد تا با استفاده از آن به نیت امام رضا(ع) ۸ فروند هواپیمای مسافربری تولید شود. این خبر در شرایطی منتشر شد که از سویی، تجربه ساخت هواپیمای مسافربری در ایران (ایران ۱۴۰ و بعدها ایران ۱۴۱) به دلایل مختلف و از جمله نبود بودجه‌های لازم برای این پروژه عظیم با شکست مواجه شده است. از سوی دیگر، به علت تحریم‌های خصمانه امریکا علیه ایران از ۴۰ سال پیش تاکنون فروش هواپیما و قطعات آن به ایران تحریم شده است. البته این تحریم در سال‌های ۹۵ تا ۹۷، یعنی دوره اجرای توافق هسته‌ای ایران و غرب موسوم به «برجام» تا حدودی رفع شد و مسوولان دولتی ایران که از کمبود ۵۰۰ فروند هواپیمای نو در ناوگان هوایی کشور سخن می‌گفتند، بلافاصله پس از برجام زمینه انعقاد قراردادهای خرید هواپیما را فراهم آوردند و «ایران ایر» توانست قرارداد خرید حدود ۲۰۰ فروند هواپیمای مسافربری را با ایرباس، بویینگ و ای.تی.آر منعقد کند و بر اساس این قراردادها ۱۶ فروند هواپیمای نو شامل سه فروند ایرباس و ۱۳ فروندای.تی.آر را به ناوگان هوایی کشور اضافه کند. پس از خروج ترامپ از برجام اما این روند متوقف شد و بار دیگر، میانگین عمر ناوگان هوایی کشور رو به صعود گذاشت. آنگونه که رییس سازمان هواپیمایی در اواخر خرداد سال جاری در یک کنفرانس مطبوعاتی اعلام کرده بود، فقط ۴۰ درصد از ناوگان هوایی کشور اجازه پرواز دارند، چه آنکه در حال حاضر تعداد هواپیماهای مسافری کشور ۴۰۰ فروند است، اما از این تعداد ۳۳۰ فروند فعال هستند و فقط ۱۶۰ فروند هواپیما (۴۰ درصد ناوگان) اجازه پرواز دارند. ۳۳۰ فروند هواپیمای فاقد اجازه پرواز، به دلیل تعمیر و نگهداری یا تامین موتور و قطعات موتور مورد استفاده قرار نمی‌گیرند. در چنین شرایطی، والبته از آنجا که دستیابی دوباره به توافق هسته‌ای چشم‌انداز روشنی ندارد، به نظر می‌رسد، تنها راه اتکا به توان داخلی برای تولید هواپیمای مسافربری است. اما این کار، همانطور که پیش از این از سوی کارشناسان مطرح شده است، مستلزم اعتبارات قابل توجهی است و در گذشته به دلیل نبود این بودجه، پروژه ساخت آنتونوف ۱۴۰ موسوم به ایران ۱۴۰ و نسخه پیشرفته‌تر آن به نام ایران ۱۴۱ متوقف مانده است.

قرارداد با ایرباس را لغو نکردیم

محمد محمدی‌بخش، رییس سازمان هواپیمایی کشوری دیروز اما در گفت‌وگو با ایلنا با اشاره به تمایل ایران به بازگشت به قرارداد با ایرباس اظهار کرد: سیاست نظام درباره قرارداد ایرباس تغییری نکرده است و با توجه به سیاست کلی نظام قرارداد با ایرباس را لغو نکردیم و قراردادهای منعقد شده پابرجاست اما با توجه به گذر زمان قرارداد حتما باید بازنگری و اصلاح شود.

وی ادامه داد: اگر فرصتی فراهم شود، نوسازی و بازسازی ناوگان هوایی از این مسیر جزو دستورات نظام است و همه این موضوع و روند را قبول دارند اما شرط ایران برای بازگشت به قرارداد ایرباس، اصلاح قرارداد قبلی است. اگر شرکت ایرباس به تعهدات خود در قرارداد پایبند باشد که البته تا به امروز به تعهدات خود پایبند نبوده ما به درخواست خود در قرارداد با ایرباس پایبند هستیم و خواهیم بود اما به‌طور قطع در متن قرارداد باید اصلاحاتی انجام شود و با انجام اصلاحاتی به این قرارداد پایبند و موافق ادامه قرارداد با ایرباس هستیم.

معاون وزیر راه و شهرسازی در پاسخ به این سوال که ایرباس به کدام یک از تعهدات خود پایبند نبوده و چه بخشی از قرارداد باید مورد اصلاح قرار بگیرد، گفت: پشتیبانی قطعات، تامین قطعات و به روز رسانی نشریات و واگذاری هواپیماهای بعدی طبق قرارداد، از مواردی بوده که ایرباس به آنها متعهد نبود و علیرغم اینکه تمام این موضوعات در قرارداد دیده شده، ایرباس به اجرای آن پایبند نبود. محمدی‌بخش با اشاره به خرید هواپیماهای کارکرده اما جوان در شرایط احتمالی احیای برجام افزود: توسعه ناوگان چند وجهی است و هر ایرلاینی براساس شرایط خود و براساس مقررات وضع شده، نسبت به نوسازی ناوگان شرکت اقدام می‌کند که یکی از وجوه و مسیرهای توسعه و نوسازی ناوگان، خرید مستقیم از شرکت‌های سازنده هواپیماست.

مذاکره برای خرید هواپیمای نو و دست دوم

ایران همزمان با مذاکرات هسته‌ای در وین، برای تامین قطعات هواپیما و همچنین پیگیری مفاد قراردادهای پیشین خرید هواپیما با طرف‌های اروپایی مذاکره کرده است. رییس سازمان هواپیمایی کشوری در تاریخ ۲۵ اسفند سال گذشته نیز با اعلام این خبر، اعلام کرده بود: طی ۳ ماه گذشته، ۱۰ فروند هواپیمای دست دوم خریداری و به ناوگان هوایی کشور افزوده شده است. او تصریح کرده بود: «بخشی از مذاکرات وین به تأمین هواپیما و قطعات اختصاص داشته است.» با وجود این، در پی «مکث» چندین ماهه در مذاکرات هسته‌ای، طبیعی بود که مذاکرات خرید هواپیماهای نوساز نیز به نوعی منتفی یا «تعلیق» شده باشد. از همین رو، در این روزها که بار دیگر، زمزمه دست یابی به توافق هسته‌ای به گوش می‌رسد، دوباره مساله حیاتی خرید هواپیماهای نو نیز برجسته شده است.

به گزارش «تعادل» ورود ۱۶ فروند هواپیما پس از توافقنامه «برجام»، اگر چه به معنی اجرای ناقص قراردادهای خرید از سوی طرف‌های غربی ارزیابی می‌شود، اما در عین حال، یکی از مهم‌ترین دستاوردهای این سند بین‌المللی به شمار می‌رود، چه آنکه این صنعت پس از ماجرای اشغال سفارت امریکا در تهران توسط دانشجویان خط امام از سوی امریکا تحریم شده بود و تحریم آن ریشه‌دارتر از اغلب تحریم‌هایی بود که بر اساس برجام متوقف شدند. در بهمن سال ۱۳۹۹، زمانی که جوبایدن، رییس جمهور امریکا در کاخ سفید مستقر شده بود و همه منتظر آغاز دور تازه گفت‌وگوهای هسته‌ای میان ایران و کشورهای ۱+۵ بودند، زمزمه پیگیری قراردادهای منعقده برای خرید هواپیما از ایرباس، ای.تی.آر و بویینگ مطرح شد. اما مذاکرات هسته‌ای که در بهار ۱۴۰۰ آغاز شد اما به نتیجه مشخصی نرسید تا دولت جدید در ایران مستقر شود و مذاکرات هسته‌ای را پی بگیرد. اگر چه تا زمان نگارش این گزارش در روزهای پایانی سال ۱۴۰۰ همچنان توافق هسته‌ای حاصل نیامده یا به‌طور رسمی اعلام نشده است، اما برخی شواهد حاکی از دسترس بودن آن در آینده بسیار نزدیک است.

پرواز ۱۶ هواپیمای برجامی به ایران

به گزارش «تعادل»، بلافاصله پس از دستیابی ایران و کشورهای ۱+۵ به برنامه جامع اقدام مشترک (برجام)، در سال ۱۳۹۵، شرکت هواپیمایی ایران ایر (هما) در سه قرارداد جداگانه با سه شرکت هواپیمایی ایرباس، بویینگ و «ای.تی.آر» قرارداد خرید ۲۰۰ فروند هواپیما امضا کرد. نکته مهم درباره خرید این هواپیماها این بود که قرارداد خرید به‌صورت اجاره به‌شرط تملیک بود و ایران بنا داشت ۸۵ درصد منابع مالی آن را از طریق فاینانس خارجی و ۱۵ درصد آن را از منابع داخلی خود تامین کند.

با این حال، از مجموع ۲۰ فروند هواپیمای «ای.تی.آر» ۱۳ فروند را به هما تحویل داد، چه آنکه تحویل مابقی هواپیماها از سوی این شرکت پس از خروج امریکا از برجام به حالت تعلیق درآمد. از ۱۰۰ فروند هواپیمای خریداری شده از شرکت ایرباس فقط ۳ فروند تحویل ایران شد. این قرارداد نیز به حالت تعلیق درآمد. در قرارداد ایران ایر با شرکت بویینگ نیز خریداری و تحویل ۸۰ فروند هواپیما تعیین شده بود که این قرارداد نیز به‌صورت یک‌طرفه از سوی امریکا لغو شد.

ایران ایر و بویینگ ۲۱ آذرماه سال ۹۵ قرارداد خرید ۸۰ فروند هواپیما را امضا کردند و قرار شد این تعداد هواپیما طی بازه زمانی ۱۰ ساله به ایران تحویل داده شود. ارزش این قرارداد ۱۶ میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار بود که شرکت بویینگ، فاینانس آن را بر عهده گرفت. زمان تحویل اولین هواپیمای بویینگ به ایران نیز سال ۲۰۱۸ اعلام شد. البته نوسازی ناوگان هوایی ایران به خریدهای عمده ایران ایر از دو شرکت بزرگ هواپیماساز جهان (ایرباس و بویینگ) ختم نشد و شرکت هواپیمایی آسمان نیز به منظور ترمیم ناوگان خود به خرید از هواپیماساز امریکایی روی آورد و توانست تفاهم خرید ۶۰ فروند هواپیمای نسل جدید بویینگ ۷۳۷ مکس را در ۱۶ فروردین‌ماه ۱۳۹۶ امضا کند. طبق تفاهمنامه‌ای که منعقد شد، قرار بود این هواپیماها از سال ۲۰۲۲ میلادی به تدریج به شرکت هواپیمایی آسمان تحویل شود. نمایندگان دو شرکت توافق کردند که در سال ۲۰۲۲ میلادی ۵ تا ۱۰ فروند از این هواپیماها به ناوگان هوایی ایران اضافه شود.

بازوی پژوهشی مجلس ۶ علت عدم اسقاط خودروهای فرسوده را احصا کرد

هوای کلان‌شهرها قربانی ممنوعیت واردات خودرو

گروه راه و شهرسازی |

«ترافیک» و «آلودگی هوا» در نظرسنجی‌های انجام شده از شهروندان تهرانی در راس دغدغه‌های آنها قرار دارند. طی چند ساله اخیر، از سویی با تضعیف توان مالی شهرداری در نوسازی و بهسازی ناوگان حمل و نقل عمومی و در نتیجه کمبود شدید ناوگان اتوبوسی و مترویی، هر روز به طول ترافیک شهر افزوده می‌شود و از سوی دیگر، با ممنوعیت واردات خودروهای خارجی که اغلب دارای استانداردهای بالای آلایندگی بوده و بعضا هیبریدی و برقی نیز هستند، و همچنین کاهش تولید محصولات داخلی، مساله آلودگی هوا بیش از پیش ظهور و بروز یافته است. با وجود چنین مسائلی، برنامه اسقاط و از رده خارج کردن خودروهای فرسوده عمومی و شخصی نیز دچار رکود شده است به گونه‌ای که تمایل به حفظ و استفاده از خودروهای فرسوده افزایش یافته است. مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی به چرایی وضعیت موجود پرداخته است و از علل ۶ گانه ذیل به عنوان علل وضعیت موجود یاد کرده است.

۱- کاهش چشمگیر بازار تقاضای گواهی اسقاط: مطابق تجربیات جهانی اسقاط وسایل نقلیه مستلزم ایجاد و توسعه چرخه اسقاط خودرو است. ایجاد چرخه اسقاط نیز نیازمند عرضه و تقاضای پایدار گواهی اسقاط در کشور است. در بخش تقاضا، بر اساس قوانین و مقررات پیشین کشور واردکنندگان و تولیدکنندگان خودرو خریداران اصلی گواهی اسقاط بوده‌اند. طی سالیان اخیر معافیت خودروسازان داخلی از گواهی اسقاط از طرفی و ممنوعیت واردات خودرو به منظور جلوگیری از خروج ارز از طرف دیگر کاهش تقاضای چشمگیر گواهی اسقاط را به همراه داشته است که همین مساله انباشت ۸۰ هزار گواهی را در مراکز اسقاط در سال ۱۳۹۷ به همراه داشت و در سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ توقف این فرآیند را به دنبال داشت. در اثر این اتفاق سرمایه‌گذاران بخش خصوصی در حوزه اسقاط و بازیافت خودروهای فرسوده اقدام به خروج از این بازار کردند و سرمایه‌های آنها به سمت بازارهای غیرمولد و کاذب روانه شده است.

۲- عدم انگیزه کافی در بازار عرضه اسقاط: در بخش بازار عرضه نیز لازم است صاحبان وسایل نقلیه فرسوده انگیزه کافی برای اسقاط خودروی خود داشته باشند. لذا می‌بایست از یک طرف ارزش گواهی اسقاط جذابیت مالی لازم را برای صاحبان خودروی فرسوده داشته باشد و از طرف دیگر سازوکارهای سلبی توان لازم را برای ایجاد محدودیت بر این خودروها داشته باشند. طی سالیان اخیر به دو دلیل ذیل انگیزه لازم در عرضه گواهی اسقاط وجود نداشته است: الف) لغو معیار کمی سن فرسودگی مطابق آیین‌نامه جدید ماده (۸) قانون هوای پاک: مطابق ماده (۸) قانون هوای پاک مالکان وسایل نقلیه موتوری موظفند خودروی خود را پس از رسیدن به سن فرسودگی از رده خارج کنند. این آیین‌نامه موجب تقریباً صفر شدن مشمول فرسودگی شده و همین موضوع کاهش تمایل شهروندان را برای اسقاط وسایل نقلیه فرسوده به همراه خواهد داشت. با توجه به زیرساخت‌های موجود در کشور در حوزه معاینه فنی، نظیر عدم کنترل اصالت خودروها در مجموع می‌توان ادعا نمود که این آیین‌نامه بازدارندگی لازم را برای از رده خارج خودروهای فرسوده نخواهد داشت. علاوه بر این مراکز معاینه فنی صرفاً قادر است میزان آلایندگی خودروها را بررسی کند و ایمنی و میزان مصرف سوخت خودروها ارزیابی نمی‌شود.

ب) عدم افزایش قیمت گواهی اسقاط طی دهه اخیر: علی‌رغم تورم چشمگیر در دهه اخیر، قیمت گواهی اسقاط تقریباً ثابت بوده است که عملاً انگیزه لازم برای مالکان وسایل نقلیه فرسوده از بین رفته است.

۳- عدم وجود سازوکار جامع قانونی در خصوص اسقاط وسایل نقلیه فرسوده: در بعد قانونی هر چند از سال ۱۳۸۷ قوانین و مصوبات گوناگونی با سه محور اعمال محدودیت بر خودروهای فرسوده، چگونگی تعیین سن فرسودگی وسایل نقلیه و سازوکار اسقاط وسایل نقلیه فرسوده مورد تصویب قرار گرفته است؛ لکن همچنان خلأ وجود یک آیین‌نامه جامع که دربرگیرنده وجوه مختلف و سازوکارهای سلبی و ایجابی با در نظر گرفتن همه ذینفعان این حوزه باشد حس می‌شود. ماده (۸) قانون هوای پاک نیز هر چند به مساله وسایل نقلیه فرسوده ورود کرده است لکن سازوکاری جامع برای اسقاط وسایل نقلیه فرسوده و ایجاد چرخه اسقاط در این ماده و آیین‌نامه آن تعبیه نشده است.

۴- عدم تناسب ماهیت نظارتی ستاد مدیریت حمل‌ونقل و سوخت با جایگاه ساختاری کنونی: بر اساس قوانین موجود ستاد مدیریت حمل‌ونقل و سوخت به عنوان مرجع نظارت عالی عملیات اسقاط تعیین شده است. این ستاد به لحاظ ساختاری ذیل نهاد ریاست جمهوری فعالیت می‌کرد تا در مردادماه ۱۳۹۴ با مصوبه هیات وزیران از نهاد ریاست جمهوری جدا شده و به یکی از مراکز زیر مجموعه سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای کشور که در واقع معاونتی در وزارت راه و شهرسازی است منتقل شده است. این در حالی است که به نظر می‌رسد ماهیتاً وظایف این ستاد نظارتی و بین دستگاهی بوده و نیازمند هماهنگی بین وزارتخانه‌های راه و شهرسازی، صمت، نفت، کشور، نیروی انتظامی و سازمان حفاظت محیط زیست است. بررسی عملکرد این ستاد طی سالیان اخیر نیز بیانگر کم‌رنگ شدن نقش این ستاد در عملیات اسقاط وسایل نقلیه بوده است.

۵- تناقضات سازوکارهای قانونی موجود: در برخی از قوانین و مصوبات موجود کشور تناقضاتی وجود دارد که موجب پیچیده شدن فرآیند اسقاط وسایل نقلیه شده است که در ادامه به برخی از آنها اشاره شده است:

جایگزینی سن کمی فرسودگی با معیار معاینه فنی جهت تشخیص وسایل نقلیه فرسوده در آیین‌نامه اجرایی ماده (۸) قانون هوای پاک مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۰۹ به جای بالا بردن هزینه‌های تردد یک خودروی فرسوده (با افزایش نرخ بیمه، عدم سهمیه سوخت، تعداد دفعات بیشتر معاینه فنی در سال)، هزینه از رده خارج کردن این خودروهای فرسوده را بالا برده است.

طبق ماده (۴) آیین‌نامه اجرایی بند «ث» ماده (۳۰) قانون احکام دایمی برنامه‌های توسعه کشور، واردات هر یک دستگاه کامیون منوط به اسقاط حداقل یک دستگاه کامیون که از زمان ساخت آن بیش از بیست و پنج سال گذشته باشد و با ظرفیت حداکثر سه تن کمتر از ظرفیت کامیون وارداتی می‌باشد. این در حالی است که کامیون‌های وارداتی دارای ظرفیت ۴۴ تن هستند و اغلب کامیون‌های موجود در کشور مشمول این قانون نخواهند شد. علاوه بر این این آیین‌نامه بر ضرورت فعال بودن و نیز داشتن معاینه فنی معتبر برای ناوگان فرسوده اشاره نموده که عملاً فرآیند خروج ناوگان فرسوده را بسیار دشوار نموده است.

تبصره «۱» ماده (۴) آیین‌نامه اجرایی بند «ث» ماده (۳۰) قانون احکام دایمی برنامه‌های توسعه کشور، شرط اسقاط کامیون را داشتن معاینه فنی معتبر در زمان اسقاط اعلام کرده است! که به معنای افزایش هزینه برای اسقاط کامیون است.

مطابق دستورالعمل تأسیس، فعالیت، نظارت و لغو پروانه مراکز اسقاط و بازیافت وسایل نقلیه فرسوده هر وسیله نقلیه فرسوده می‌بایست برش خورده و سپس به‌طور کامل پرس گردد. این الزام از طرفی در تناقض با رویکرد اقتصادی بازیافت بوده و از طرف دیگر موجب کاهش درصد فولاد در وسیله نقلیه پرس شده می‌گردد.

۶- عدم تخصیص تسهیلات برای مالکان وسایل نقلیه فرسوده: با توجه به اینکه غالب مالکان وسایل نقلیه فرسوده اقشار ضعیف جامعه هستند اجرای طرح‌های نوسازی بدون در نظر گرفتن سازوکارهای تشویقی عملی نخواهد بود. تبصره ۲ ماده ۸ قانون هوای پاک بستر قانونی خوبی برای اعطای تسهیلات ارزان قیمت جهت جایگزین کردن وسایل نقلیه فرسوده است.

ایرانشهر

کمبود ۵ هزار دریانورد در کشتیرانی

مسعود پل‌مه، دبیر کل انجمن کشتیرانی با بیان اینکه با چالش کمبود نیروی متخصص دریایی و بندری مواجه هستیم گفت: دریانوردان بعضا تا ۶ ماه روی دریا و از خانواده و خشکی دور هستند لذا این شغل با مخاطرات و ریسک‌هایی همراه است. به گزارش تسنیم، پل‌مه با بیان اینکه «در حوزه منابع انسانی مورد نیاز بخش دریایی با چالش و کمبود حدود ۵ هزار دریانورد مواجه هستیم و نتوانسته‌ایم جذابیت‌های لازم و کافی را فراهم کنیم» اظهار کرد: دریانوردان بعضا تا ۶ ماه روی دریا و از خانواده و خشکی دور هستند، از این رو، این شغل با مخاطرات و ریسک‌هایی همراه است و به همین دلیل باید تمامی زوایایی چنین شغلی مدنظر قرار گیرد و متناسب با سختی آن، حقوق و مزایای مناسب تعریف شود. وی با بیان اینکه نیروهای متخصص در حوزه دریایی در سایر کشورها از تسهیلات ویژه‌ای برخوردار هستند، عنوان کرد: در ایران اما شرایط به گونه دیگری است و دریانوردان از شرایط مالی و رفاهی مطلوبی بهره‌مند نیستند و در این زمینه باید اقدامات مطلوبی در دستور کار قرار گیرد.

سازمان راهداری: شرکت‌های بدنام امتیاز خود را می‌فروشند

حمید محمدی فاز، مقام مسوول سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای با تایید خرید و فروش امتیاز شرکت‌های حمل‌ونقل بین‌المللی، گفت: امتیاز شرکت‌های بدنام خرید و فروش می‌شود.

محمدی فاز در گفت‌وگو با تسنیم، اظهار کرد: بر اساس مصوبه ۱۶۱ شورای عالی هماهنگی ترابری کشور مصوب آبان سال ۱۳۷۷ و استناد به آیین‌نامه، آزمون تاسیس شرکت حمل‌ونقل بین‌المللی کالا توسط سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای برگزار می‌شود.

وی با یادآوری اینکه تاکنون ۲۵ آزمون برگزار شده است، افزود: آخرین آزمون اواخر سال ۹۷ برگزار شد که به دلیل تشدید شیوع ویروس کرونا، امکان برگزاری آزمون مذکور میسر نشد و ستاد ملی کرونا این مجوز را به ما نداد.

وی تصریح کرد: در سال‌های ۹۹ و ۱۴۰۰ نیز ستاد ملی کرونا اجازه برگزاری آزمون را به سازمان راهداری نداد. با توجه به بهبود شرایط کرونا، ثبت‌نام از متقاضیان شرکت در آزمون تاسیس شرکت‌های حمل‌ونقل بین‌المللی آغاز شده و تا فردا ۲۰ مردادادامه دارد. معاون دفتر ترانزیت و حمل‌ونقل بین‌المللی سازمان راهداری با اشاره به اینکه آزمون بیست و ششم را با همکاری سازمان سنجش برگزار خواهیم کرد، گفت: آزمون آتی را یا اواخر مهرماه یا اوایل آبان‌ماه امسال برگزار خواهیم کرد. محمدی فاز در رابطه با خرید و فروش امتیاز شرکت‌های حمل‌ونقل بین‌المللی بیان کرد: در این بخش تعداد خیلی کمی فروش داریم و این امتیازات مربوط به شرکت‌هایی است که خوب کار نکرده‌اند و کمتر از ۵۰۰ میلیون تومان معامله می‌شود. وی با اشاره به اینکه شرکت‌های بدنام در حوزه قاچاق اقدام به فروش امتیاز خود می‌کنند، گفت: شرکت‌های فعال این بخش دارای ناوگان به‌روزی هستند و خرید و فروش امتیاز با قیمت ۳ میلیارد تومان برای آن سودی ندارد. وی توضیح داد: به عنوان مثال یک شرکت فعال دارای تعداد کشنده ولوو مدل ۹۶ و ۹۷ است که قیمت هر کدام از آنها ۷ تا ۸ میلیارد تومان است و ۳ میلیارد تومان برای آنها رقمی نیست که امتیاز خود را بفروش برسانند. برخی از این شرکت‌ها ۵۰ دستگاه کشنده با قیمت حداقل ۸ میلیارد تومانی دارند. معاون دفتر ترانزیت و حمل‌ونقل بین‌المللی سازمان راهداری با یادآوری اینکه تاکنون حدود ۱۶۰۰ نفر برای آزمون ثبت‌نام کرده‌اند، افزود: متقاضیان باید نمره معینی را در آزمون کسب کنند تا شرایط دریافت مجوز تاسیس شرکت‌های حمل‌ونقل بین‌المللی را داشته باشند.

تخصیص زمین به تهرانی‌ها در قرچک و پیشوا

خلیل محبت‌خواه، مدیر کل راه و شهرسازی استان تهران گفت: فردا مراسم تحویل زمین به یکی از کارگزاری‌های نهضت ملی مسکن را خواهیم داشت؛ همچنین به زودی تصمیم داریم علاوه بر شهرهای قبلی در پیشوا و قرچک نیز به صورت خودمالک، زمین در اختیار متقاضیان واجد شرایط قرار دهیم تا اقدام به ساخت مسکن کنند. محبت‌خواه در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: پروژه نهضت ملی مسکن در نقاط مختلف استان تهران به صورت قرارداد با بخش دولتی، انبوه‌سازان یا به شکل خودمالک در حال اجرا است. برنامه‌ریزی‌هایی برای الحاق زمین در شهرستان‌های قرچک و پیشوا نیز در دستور کار قرار داده‌ایم. متقاضیان دارای شرایط که فرم «ج» آنها سبز است در قالب گروه‌های دو یا سه نفره می‌توانند از مازمین دریافت کنند و ساخت و ساز انجام دهند. در بعضی شهرها که اراضی بیشتری در اختیار داریم حتی به یک نفر هم زمین واگذار می‌کنیم. وی افزود: در پی امضای تفاهم‌نامه با یکی از کارگزاران نهضت ملی مسکن، فردا مراسم تحویل زمین به کارگزاری مورد نظر در نقاط مختلف استان تهران برگزار خواهد شد. مدیر کل راه و شهرسازی استان تهران تاکید کرد: با تحویل زمین‌ها به قرارگاه امام حسن مجتبی (ع) تعداد پروژه‌های در حال اجرای نهضت ملی مسکن در استان تهران رشد چشمگیری خواهد داشت. همچنین در آینده نزدیک تفاهم‌نامه‌هایی با سازندگان، پیمانکاران و دیگر کارگزاری‌ها خواهیم داشت که تحولی در اجرای طرح‌های مسکن خواهد بود. محبت‌خواه با بیان اینکه پروژه‌های نهضت ملی مسکن در استان تهران فعال است و با سرعت مناسبی پیش می‌رود گفت: بنیاد مستضعفان، بنیاد مسکن، ستاد اجرایی حضرت امام (ره)، قرارگاه امام حسن مجتبی (ع) در این طرح‌ها حضور دارند. علاوه بر این از انبوه‌سازان پای کار و فعال هم استفاده می‌کنیم. ما طی فراخوان‌هایی به بخش خصوصی و دولتی و به‌طور کلی هر کس سابقه خوبی در ساخت و ساز دارد دعوت به همکاری کرده‌ایم.

رویداد

بررسی چالش‌ها و موانع توسعه فیبر نوری در ایران

معاون وزیر ارتباطات با اشاره به بررسی چالش‌ها و موانع توسعه فیبر نوری در جلساتی با اپراتورهای ثابت و سیار گفت: توسعه ارتباطات ثابت با توجه به مدت زمان طولانی بازگشت سرمایه‌گذاری نیازمند حمایت‌های مالی است که اکنون در قالب معافیت از پرداخت حق‌السهم و همچنین اختصاص درصدی از حق‌السهم اپراتورها برای ایجاد پوشش فیبر نوری در بازنگری مصوبه UNSP پیش‌بینی شده است. به گزارش ایسنا، فناوری اصلی که هم‌اینک در بخش ارتباطات ثابت ایران به کار گرفته شده است، ADSL است و فناوری مبتنی بر فیبر نوری یا FTTx تنها سهمی معادل یک درصد را به خود اختصاص داده، گرچه شبکه زیرساخت کشور با سرمایه‌گذاری دولت، بیش از ۷۰ هزار کیلومتر فیبر نوری را برای اتصال شهرهای مختلف کشور به یکدیگر فراهم کرده است، اما در داخل شهرها هنوز شبکه دسترسی یا آخرین لایه اتصال به ساختمان‌های مسکونی و تجاری کشور به تجهیزات قدیمی متکی است که به شبکه مسی مشهور است. این شبکه به‌رغم گستردگی زیاد، توانایی کمی برای سازگاری با فناوری‌های جدید و استفاده از خدمات پهن باند دارد. بر اساس مصوبه شورای عالی فضای مجازی تا سال ۱۴۰۴ باید ۸۰ درصد خانوارها و ۱۰۰ درصد کسب‌وکارها با متوسط سرعت ۲۵ مگابیت بر ثانیه به پهن باند ثابت دسترسی داشته باشند و دسترسی ۲۰ میلیون خانوار و پنج میلیون کسب‌وکار تا سال ۱۴۰۴ به اینترنت پهن باند ثابت باید بر بستر فیبر نوری شکل گیرد. در این راستا اوایل تیرماه بود که برای اجرای پروژه دسترسی مبتنی بر فیبر نوری و بر اساس ابلاغیه جدید در گولاتوری مبتنی بر این تفاهم‌نامه‌ها، اپراتورهای رایتل در فردیس، شاتل در ساوه، آسیاتک در رامسر، فناپ تلکام در بندر امام خمینی، صبانت در بابل، گسترش ارتباطات مبنا در قرچک، های‌وب در گرگان و پیشگامان در بندر چارک متعهد شدند برای ایجاد و توسعه فیبر نوری اقدام کنند.

■ اصول حاکم بر صدور پروانه یکپارچه شبکه و خدمات ارتباطی تصویب شد

در این راستا به نقل از سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی، صادق عباسی شاهکوه دبیر کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات از تصویب اصول حاکم بر صدور پروانه یکپارچه شبکه و خدمات ارتباطی (UNSP) در این کمیسیون خبر داد و با اشاره پیشینه مصوبه UNSP گفت: مرداد سال ۱۴۰۰ اولین مصوبه مربوط به همگرایی پروانه‌های ثابت و سیار تصویب شد که بر اساس آن اپراتورهای تلفن همراه می‌توانستند به سرمایه‌گذاری در حوزه ارتباطات ثابت وارد شوند و در بازه زمانی ۵ ساله، حدود ۵ میلیون پورت پرسرعت ایجاد کنند. وی افزود: با استقرار دولت سیزدهم و برنامه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مبتنی بر فیبر نوری و پوشش ۲۰ میلیونی در بازه زمانی سه سال و نیم، برای توسعه ارتباطات ثابت تصمیم گرفته شد مصوبه کمیسیون درباره پروانه یکپارچه شبکه و خدمات ارتباطی بازنگری شده و محتوای آن متناسب با هدف تعیین‌شده حوزه توسعه ارتباطات ثابت تغییر کند. معاون وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات با اشاره به برگزاری جلسات مختلف با دارندگان پروانه ارتباطات ثابت و سیار و بررسی چالش‌ها و موانع توسعه در این حوزه گفت: توسعه ارتباطات ثابت با توجه به مدت زمان طولانی بازگشت سرمایه‌گذاری نیازمند حمایت‌های مالی است که پس از تایید هیات وزیران حمایت‌های مالی دولتی در قالب معافیت از پرداخت حق‌السهم و همچنین اختصاص درصدی از حق‌السهم اپراتورها برای ایجاد پوشش فیبر نوری در بازنگری مصوبه UNSP پیش‌بینی شد. عباسی شاهکوه تاکید کرد: مصوبه UNSP با رویکرد یکپارچه‌سازی پروانه‌های ایجاد شبکه و خدمات و استفاده حداکثری از ظرفیت‌های فنی، زیرساختی و تجاری کشور تصویب شد و نحوه پوشش خانوارها، میزان حمایت‌های مالی دولتی از محل حق‌السهم اپراتورها و نحوه نظارت بر اجرای این پروژه پیش‌بینی شده است.

■ افزایش سه درصد به هشت درصد درآمد اپراتورها به توسعه فیبر نوری

وی در تشریح درصد حمایت مالی دولت گفت: در مصوبه قبلی پیش‌بینی شده بود که سه درصد از درآمد اپراتورهای سیار و ثابت به توسعه فیبر نوری اختصاص داده شود. با توجه به تکلیف وزارت ارتباطات مبنی بر پوشش ۲۰ میلیونی در زمان‌بندی سه سال و نیم، حمایت مالی دولت از سه درصد به هشت درصد از درآمد اپراتورهای سیار و سه درصد از درآمد اپراتورهای ثابت تغییر داده شد. دبیر کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات درباره نحوه پوشش خانوارها در مصوبه جدید اظهار کرد: در ادبیات فیبر نوری دو نوع پوشش خانوار متصل (Home Connect) و خانوار تحت پوشش (Home Pass) داریم که در بازنگری مصوبه این موضوع به‌طور شفاف تعریف شده است و بر اساس مصوبه به ازای ایجاد پوشش تا ۳۰۰ متری خانوار در مراکز استان به ازای هر خانوار ۵۰۰ هزار تومان و در شهرهای خارج از مراکز استان به ازای هر خانوار یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان به اپراتور اختصاص داده می‌شود. عباسی شاهکوه افزود: علاوه بر آن این حمایت مالی، در حوزه اتصال نیز به ازای هر پورت FTTh که به خانوارها متصل شود دو میلیون تومان از محل هشت درصد حق‌السهم دولت به اپراتورها کمک می‌شود و این مبالغ برای پوشش و اتصال در شهرهایی غیر از هشت کلانشهر تخصیص می‌یابد.

تا سال ۱۴۰۰ تعداد ۵۶ مرکز استخراج رمزارز در کشور مجوز فعالیت دریافت کرده‌اند

بهای برق مصرفی مراکز استخراج رمزارز

بررسی‌ها نشان می‌دهد با احتساب مناطق آزاد تا سال ۱۴۰۰ تعداد ۵۶ مرکز استخراج رمزارز در کشور مجوز فعالیت دریافت کرده‌اند که توان مورد نیاز آنها ۴۰۰ مگاوات است و در عین حال بر اساس آخرین مصوبه وزارت نیرو، بهای هر کیلووات ساعت برق مصرفی مراکز استخراج رمزارزها برابر با ۱۶ هزار و ۵۷۴ ریال است.

ارزش بالای بیت کوین موجب شده است که افراد زیادی در سراسر جهان وارد رقابت برای استخراج آن شوند و در نتیجه اگر شخصی با یک رایانه ساده و به تنهایی قصد استخراج بیت کوین را داشته باشد، شانس بسیار اندکی برای موفقیت خواهد داشت، بنابراین افراد متکثر با نصب نرم‌افزارهای اشتراک‌گذاری توان پردازشی رایانه، شانس خود را برای موفقیت در کسب بیت کوین افزایش می‌دهند. طبق تخمین مرکز نظام مالی جایگزین دانشگاه کمبریج، حداکثر انرژی مصرفی شش رمزارز برتر در نیمه نوامبر سال ۲۰۱۸ حداقل ۵۲ و حداکثر ۱۱۱ میلیارد کیلووات ساعت در سال بوده است. در سال قبل از آن حداقل مصرف انرژی ۱۸ و حداکثر ۴۲ میلیارد کیلووات ساعت در سال بوده است. براساس گزارش‌های بین‌المللی، حدود ۳۹ درصد از کل توان مورد نیاز استخراج رمزارز از طریق انرژی‌های تجدیدپذیر تأمین می‌شود. با توجه به این سهم و همچنین این نکته که تنها ۲۳ درصد از کل ظرفیت شبکه تحت حمایت‌های دولتی مانند معافیت مالیاتی یا یارانه قیمتی هستند، نشان می‌دهد که در صورت وجود قوانین و مقررات صحیح، می‌توان سرمایه‌گذاران این حوزه را به‌سمت استفاده از منابع تجدیدپذیر سوق داد. یعنی در یک سال مصرف برق رمزارزها حدود سه برابر شده بود. البته بعضی اوقات با کاهش قیمت رمزارزها میزان مصرف برق استخراج نیز کاهش یافته و افزایش میزان مصرف برق موضوعی قطعی نیست. اما در سال ۲۰۲۱ مصرف سالانه شبکه بیت کوین به ۱۱۵ میلیارد کیلووات ساعت در سال رسیده است.

◄ سهم ایران از بازار استخراج رمزارز بیت کوین متغیر است

طبق تخمین‌های دانشگاه کمبریج، سهم ایران از بازار استخراج رمزارز بیت کوین متغیر است، اما موضوعی که اهمیت دارد این است که صدور حکم ممنوعیت استخراج رمزارز در تابستان سال ۱۴۰۰ با وجود وقوع قطعی برق و با وجود کاهش میزان استخراج مجاز نتوانسته است مانع از استخراج غیرمجاز رمزارز بیت کوین شود. اوج توان رایانشی که از سمت کشور ایران به شبکه استخراج رمزارز بیت کوین اختصاص یافته، در اسفند ۱۳۹۹ و به میزان ۷.۴۵ میلیون تراهش بوده است. کشف چند مزرعه استخراج رمزارز غیرمجاز در اواخر سال ۱۳۹۹ و آغاز بهار ۱۴۰۰ مقداری از سهم ایران را کاهش داد؛ اما در تابستان هنگام صدور رسمی دستور خاموشی مزارع استخراج رمزارز، استخراج رمزارزها از سوی مزارع غیرمجاز ادامه یافته است. محاسبه سهم استخراج رمزارزها از خاموشی‌های برق نیازمند تعیین میزان مصرف تجهیزات استخراج رمزارز کشور است. برای تخمین کران پایین و بالای میزان مصرف تجهیزات می‌توان فرض کرد تجهیزاتی که این میزان توان رایانشی را تولید می‌کنند یا همه بسیار قدیمی و پرمصرف هستند، یا همه بهینه‌ترین تجهیزات موجود در بازار هستند. سهم ایران از استخراج رمزارزها نیز در طی دو سال از دو درصد در مهر ۱۳۹۸ به سه درصد در مرداد ۱۴۰۰ رسید. حداکثر سهم ایران از بازار جهانی طبق تخمین مرکز وابسته به دانشگاه کمبریج پنج درصد بوده است. نکته قابل توجه این است که در فصل تابستان سال ۱۴۰۰ که طبق دستور ریاست‌جمهوری وقت استخراج رمزارز ممنوع بود، سهم ایران از بازار جهانی استخراج ۱ درصد افزایش داشته است. این موضوع احتمالا به اجرای ممنوعیت استخراج در کشور چین در کنار کاهش ارزش رمزارز بیت کوین و درنتیجه کاهش اقبال به استخراج رمزارز در مناطقی که تعرفه برق در آنها بالاتر است، قابل انتساب باشد.

برای بررسی وضعیت استخراج رمزارز در استان‌های مختلف ایران می‌توان از آمار پروانه‌های بهره‌برداری و جوازهای تأسیس صادرشده در کشور استفاده کرد که مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی، به این آمار پرداخته است. تا سال ۱۴۰۰ برای ۴۴ واحد استخراج رمزارز در کشور مان پروانه بهره‌برداری صادر شده است. بیشتر پروانه‌های بهره‌برداری در استان سمنان صادر شده است و استان‌های البرز و گلستان در رتبه دوم قرار دارند و استان‌های آذربایجان شرقی، زنجان، قزوین، مازندران و یزد هر کدام ۳ پروانه بهره‌برداری در اختیار دارند. با احتساب مناطق آزاد تا سال ۱۴۰۰ تعداد ۵۶ مرکز استخراج رمزارز در کشور مجوز فعالیت دریافت کرده‌اند که توان مورد نیاز آنها ۴۰۰ مگاوات است. فعالیت این مراکز تا پایان فصل تابستان ۱۴۰۰ غیرمجاز بوده و با پایدار شدن شرایط تأمین برق مجاز بوده است. براساس آخرین مصوبه وزارت نیرو مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۱۶ بهای هر کیلووات ساعت برق مصرفی مراکز استخراج رمزارزها برابر با ۱۶ هزار و ۵۷۴ ریال است. این نرخ براساس متوسط بهای صادراتی برق و نرخ تسعیر سامانه نیما محاسبه شده است و باید هر سه ماه یک بار توسط شرکت توانیر اصلاح و به‌روزرسانی شود. طبق مصوبه مذکور، به‌منظور مدیریت مصرف برق، استفاده از انرژی برق شبکه برای استخراج رمزارز در اوقات اوج بحرانی ممنوع است. در اوقات محدودیت‌دار تعرفه برق مصرفی با ضریب ۲ و در اوقات عادی تعرفه برق مصرفی با ضریب ۰.۵ (یا نصف قیمت معادل کیلووات ساعتی ۸۲۸ تومان) محاسبه می‌شود. آمارهای مربوط به جواز تأسیس می‌تواند تصویری از آینده استخراج رمزارزها نمایان کند. تا سال ۱۴۰۰ تعداد ۲۷۸۸ جواز تأسیس از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت صادر شده است. یعنی بیش از ۶۳ برابر تعداد پروانه‌های تأسیس صادرشده تقاضای رسمی برای ایجاد واحد استخراج رمزارز وجود دارد. استان زنجان با ۳۱۳ جواز تأسیس در رتبه اول قرار دارد و پس از آن استان‌های فارس، آذربایجان غربی، مازندران، سمنان و خوزستان قرار دارند. درصورت تعیین طبقه‌بندی مناطق سردسیر از سوی هیات وزیران، این امکان به وجود می‌آمد که مجوزها فقط در مناطق سردسیر صادر شوند که برق به‌صورت بهینه برای استخراج رمزارزها استفاده شود. از ابتدای شروع طرح برخورد با استخراج‌کنندگان بدون مجوز در سال ۱۳۹۹ تا سال ۱۴۰۰ مجموع کشف و شناسایی دستگاه‌های غیرمجاز استخراج رمزارز به عدد ۲۲۱ هزار و ۱۶۳ دستگاه رسیده که طبق گزارش وزارت نیرو توان مصرفی آنها معادل ۶۲۱ مگاوات بوده است.

چین نمی‌تواند با بیت کوین کنار بیاید

چین سابقه تاریخی برای مقاومت در برابر پولی که آزادی و مالکیت فردی دارایی را امکان‌پذیر می‌کند، دارد. طبقه حاکم چین در طول تاریخ نشان داده همواره اشتهای سیری‌ناپذیری در پیش بردن خط فکری‌اش دارد و تحریم بیت کوین آخرین فصل از این داستان غم‌انگیز و مخرب است. کشور چین با منابع طبیعی فراوان، جمعیت انبوه و دسترسی ۹ هزار مایلی از طریق خط ساحلی از پتانسیل بالایی برخوردار است. با توجه به تاریخ، مدت‌ها قبل از انگلیس و اسپانیا، چین ناوگان کاملی از کشتی‌ها برای پیمایش نقاط دور افتاده زمین ساخته بود. در آن زمان نخبگان حاکم (برنامه‌ریزان مرکزی) که از حسادت، کینه و ترس در برابر طبقه بازرگان تحریک شده بودند، دستور به آتش کشیدن این ناوگان را صادر کردند. اگر این تصمیم گرفته نمی‌شد جایگاه چین و امریکا می‌توانست متفاوت باشد. این اتفاق در نهایت باعث سردرگمی مردم چین شد. مردم چین توانایی خود را برای کشف دنیای خارج از دست داد و چین بین سایر کشورها منزوی و آسیب‌پذیر شد. بعدتر هم کشاورزان ثروتمند، صاحبان املاک، ضدانقلابیون، راست‌گرایان و بدعت‌گذاران از هر نوعی به دست گاردهای سرخ یا همان کادر حامیان متعصب مائو در سراسر چین تحت برنامه‌ای به نام «پنج دسته سیاه» پاک‌سازی شدند. ظهور اینترنت هم با محور قرار گرفتن برنامه‌ریزان مرکزی همراه بود. همانند دیوار بزرگ چین که قرار بود از این کشور در مقابل هر گونه نفوذ بالقوه فاسد خارجی محافظت کند و جمعیت این کشور را اسیر و مطیع نگه دارد، برای اینترنت هم فایروال دیجیتالی طراحی شد تا گفتارهای ناخواسته سانسور شود. از تصمیمات بعدی می‌توان به سیاست تک‌فرزندی اشاره کرد. به زنان دستور داده شد تا برای مصلحت عمومی بچه‌دار نشوند، به دلیل همین سیاست تخمین زده می‌شود تا سال ۲۰۵۰ جمعیت چین به نصف کاهش پیدا کند. اما این پایان ماجرا نبود. مرحله بعدی چاپ پول برای کاهش مصنوعی ارزش پول بود تا از این طریق تولید در چین ارزان شود و مردم به عنوان کارگر و برای تقویت فعالیت اقتصادی شروع به کار ارزان قیمت کنند.

پول‌های نقد اضافی نیز با تخصیص اشتباه بودجه به پروژه‌هایی مانند املاک سرازیر می‌شد تا خانه‌ها، آپارتمان‌ها و ساختمان‌هایی ساخته شود. ساخت و سازهایی که کسی برای استفاده و زندگی در آنها وجود ندارد. جمعیت رو به کاهش چین، ترکیدن حباب املاک و نحوه قرنطینه کووید-۱۹، همگی از سیاست‌های برنامه‌ریزان مرکزی دولت چین ناشی می‌شود و نشان می‌دهد چین خود را در لبه پرتگاهی به نام بحران مالی فلج‌کننده می‌بیند. بنابراین چاپخانه‌های پول باید بیشتر از گذشته کار کنند و هرچه از بهره‌وری مردم باقی مانده را هم با باد کردن حباب‌ها در اقتصاد به فاجعه‌ای ویرانگر تبدیل کند. ممنوعیت بیت کوین، محدودیت اینترنت یا تمام فجایعی که در مورد آنها صحبت شد نتیجه تمرکزگرایی است. هرچند که برنامه‌ریزان مرکزی این موضوع را رد می‌کنند و در نشست سالانه مجمع جهانی اقتصاد (WEF) نخست‌وزیر لی کچیانگ اعلام کرد: «ما برای دستیابی به هدف رشد اقتصادی بالا به محرک‌های شدید یا چاپ پول متوسل نخواهیم شد.» این سخنان به چهار دلیل پوچ و بی‌معنی به نظر می‌رسد؛ چاپ پول در سیستم فیات انتخاب نیست، اجبار است: در ۲۰ سال گذشته عرضه پول چین به‌طور متوسط حدود ۱۴ درصد در سال افزایش یافته، بنابراین در هر پنج سال عرضه پول دو برابر شده است. این نحوه عملکرد سیستم فیات مبتنی بر بدهی است. پول در این سیستم از روش صدور بدهی به اقتصاد وارد می‌شود و پرداخت سود این بدهی تنها از طریق چاپ بیشتر پول و ایجاد بدهی بیشتر امکان‌پذیر است؛ توقف چاپگرهای پول باعث انقلاب می‌شود: چاپ پول برای یک ساختار قدرت متمرکز با هدف انحراف ذهن مردم از مشکلات اقتصادی و جلوگیری از ناآرامی‌های اجتماعی ارجحیت دارد. بحران نقدینگی اخیر در حال حاضر منجر به فرار از بازپرداخت بدهی‌های اشخاص و سازمان‌ها و همچنین تظاهرات شده است، موضوعاتی که در چین کمتر دیده می‌شود. اما دلیل کمتر دیده شدن نبود صورت مساله نیست بلکه واکنش به موقع تانک‌های نظامی دلیل نبود اعتراضات است. یکی از اتفاقات بد برای برنامه‌ریزان مرکزی، تعداد بی‌سابقه خودداری خریداران مسکن از بازپرداخت وام‌شان است. این مشکل در سال گذشته با شرکت اورگراند فعال در حوزه املاک و مستغلات شروع شد. زمانی که بدهی ۳۰۰ میلیارد دلاری خود را نپذیرفت. در هنگام به وقوع پیوستن این مشکلات ناآرامی‌های اجتماعی هم فاصله‌ای تا تبدیل شدن به انقلاب ندارند. البته سران قدرت هم از این موضوع آگاه هستند و به همین دلیل به بانک‌ها دستور داده‌اند که توسعه‌دهندگان بخش املاکی که با مشکل مواجه هستند را نجات دهند، با چاپ پول بیشتر؛ اقتصاد چین به صادرات مبتنی است: چاپ پول مسابقه‌ای در سرازیری است. هر کشوری که زودتر ارزش پول را کاهش دهد دارای مزیت رقابتی می‌شود. در این مدل کالاهای داخلی در بازار بین‌المللی ارزان‌تر می‌شوند و چین به خوبی در حال استفاده از این موضوع است به‌طوری که همواره در حال کاهش ارزش یوان برای افزایش صادرات است. چین با توجه به سیاست فرزندآوری و پیش‌بینی نصف شدن جمعیتش تا ۳۰ سال آینده توانایی تغییر شرایط به اقتصاد مبتنی بر مصرف‌کننده برای تقویت یوان را ندارد، همچنین این تغییر روند به معنی اجازه به مردم برای انتخاب است، موضوعی که برنامه‌ریزان مرکزی علاقه‌ای به آن ندارند؛ آنها قبل‌تر بیت کوین را ممنوع کرده بودند: چین یکی از معدود کشورهایی است که ممنوعیت کامل بیت کوین را حفظ کرده و برخی از قوی‌ترین کنترل‌های ارزی را برای جلوگیری از فرار سرمایه پیاده کرده است. به جای بیت کوین برنامه‌ریزان مرکزی روی CBDC این کشور متمرکز شده‌اند. توکن دیجیتالی که باعث می‌شود کنترل حکومت به جمعیت تقریبا نامحدود شود.

بنابراین، برنامه‌ریزان مرکزی، مانند همیشه مشغول بستن تمام راه‌های ممکن برای فرار هستند. بیت کوین، به عنوان ابزار نهایی برای تعیین سرنوشت، از نظر این سیستم قابل تحمل نیست. دقیقا مانند دیوار بزرگ، فایروال دیجیتال یا آتش زدن ناوگان کشتی، برنامه‌ریزان مرکزی باید قربانیان خود را منزوی کرده و آنها را از هر گونه امیدی برای نجات قطع کنند. برنامه، سرکوب از طریق تورم است. زیرا هنگامی که همه‌چیز اشتباه می‌شود، فقط مقداری دیگر چاپ کنید.

تحریم تازه گوگل؟ کاربران ایرانی احتمالا امکان دریافت نوتیفیکیشن روی موبایل را نخواهند داشت

تحریم جدید گوگل بیشتر از توسعه‌دهندگان و شرکت‌ها، کاربران عادی را با مشکل مواجه می‌کند. به نظر می‌رسد گوگل سرویس FCM کاربران ایرانی را تحریم کرده و در نتیجه به زودی کاربران از هیچ اپلیکیشن داخلی یا خارجی، امکان دریافت اعلان یا همان نوتیفیکیشن را نخواهند داشت. سرویس Firebase Cloud Messaging Platform یک سرویس اعلان رایگان است که توسعه‌دهندگان برنامه (شخص ثالث) را قادر می‌سازد اعلان‌ها یا همان نوتیفکیشن‌ها را به دست مخاطب برساند. این سرویس در حال حاضر به کاربران با IP ایران سرویس نمی‌دهد و به احتمال قوی تحریم‌ها باعث این موضوع شده باشد. برنامه‌ها و اپلیکیشن‌ها روی پلتفرم‌ها و سیستم عامل‌هایی توسعه یافته می‌شود که هیچ کدام ایرانی نیستند و وجود برخی تحریم‌ها و چالش‌ها با توجه به تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران، موضوعی تکراری برای شرکت‌ها و توسعه‌دهندگان به حساب می‌آید. با این حال تحریمی که در حال حاضر به نظر می‌رسد از سمت گوگل رخ داده، نه فقط توسعه‌دهندگان و شرکت‌ها را مورد هدف قرار داده، بلکه این تحریم‌ها این‌بار مستقیما کاربران عادی را هدف گرفته است. کمیل کمال، مدیر فنی مایکت در گفت‌وگو با دیجیاتو ضمن تایید مشکلی که برای دریافت توکن‌های FCM و در نتیجه ارسال نوتیفیکیشن‌ها به وجود آمده، اعلام کرد این مشکل در سرویس پوش نوتیفیکیشن، می‌تواند کاربران و بسیاری از برنامه‌های موبایلی نظیر تاکسی‌های اینترنتی را به چالش بکشد. البته شاید راهکارهایی برای حل این موضوع برای بعضی شرکت‌ها وجود داشته باشد اما این راهکارها یا بسیار هزینه‌بر و برخی از آنها هم عملا غیرقابل پیاده‌سازی هستند. گرفتن FCM توکن یا Firebase Cloud Messaging نیازمند این است که گوشی کاربر یک وب سرویس را از گوگل دریافت کند تا این مبادله انجام شود و اعلان برای کاربر به نمایش در بیاید. بررسی کارشناسان نشان می‌دهد دریافت این وب سرویس از سوم آگوست یعنی تقریبا هفته پیش دچار اختلال شده و آنطور که کمال و دیگر کارشناسان فنی باور دارند به احتمال بسیار زیاد، مساله تحریم پشت آن قرار دارد. کمال در پاسخ به این پرسش که آیا ممکن است این موضوع به فیلترینگ یا اختلال‌های موجود در اینترنت کشور ارتباطی داشته باشد به دیجیاتو گفت: «به نظر می‌آید این API تحریم شده و عملا هیچ کس از جمله اپلیکیشن‌های ایرانی و خارجی نمی‌تواند FCM را از گوگل دریافت کند. هرچند اینکه برخی اختلالات از داخل و شبکه زیرساخت نیز ممکن است باعث رخ دادن این موضوع شده باشد اما فعلا نمی‌توان چنین چیزی را تایید کرد و با توجه به سابقه برخورد تحریمی گوگل با ایران، احتمال اعمال این موضوع از خود گوگل بیشتر است.» او می‌گوید این توکن‌ها یک اعتبار مدت زمان خاصی دارند که زمان آن به‌طور دقیق مشخص نیست: «به همین دلیل هم کاربران کم کم با عدم نمایش نوتیفیکیشن روبرو خواهند شد. در واقع تا زمانی که اعتبار توکن برای گوشی‌ها فعال است مشکلی برای دریافت نوتیفیکیشن وجود ندارد هرچند این مدت زمان هم احتمالا تا یکی دو ماه دیگر تمام می‌شود و کاربران قدیمی هم دیگر نوتیفیکیشن دریافت نمی‌کنند. کاربران جدید هم که کلا از همان ابتدا با مشکل روبرو خواهند بود و منظورم از کاربران جدید خریداران گوشی تازه یا کسانی که اینستاگرام را حذف می‌کنند و دوباره نصب می‌کنند و مواردی از این قبیل است.» کمال تاکید دارد اگر کاربر IP ایران خود را تغییر داده باشد امکان دریافت نوتیفیکیشن وجود دارد چرا که تنها IPهای ایرانی نمی‌توانند این اعلان‌ها را دریافت کنند. او باور دارد تحریم فعلی گوگل بیشتر از آنکه به توسعه‌دهندگان آسیب بزند به کاربران نهایی آسیب می‌زند: «نوتیفیکیشن یکی از ویژگی‌های اصلی هر گوشی موبایل است.» او در پاسخ به این سوال که آیا سرویس‌های پوش نوتیفیکیشن در ایران می‌توانند این فقدان را جبران کنند یا خیر می‌گوید که چنین چیزی از سوی این شرکت‌ها هم ممکن نیست: «خود گوگل پلی سرویس در همه گوشی‌ها به جز مواردی از گوشی‌های هوآوی این سرویس را ارایه می‌کند و هر سرویسی در هر جای دنیا اعم از شرکت‌های فعال در حوزه پوش نوتیفیکیشن داخلی نمی‌تواند این کار را انجام دهد. این سرویس‌ها در واقع خدمات جانبی در زمینه پوش نوتیفیکیشن ارایه می‌دهند و خود این کار را انجام نمی‌دهند.» او باور دارد با توجه به اینکه تحریم فعلی مستقیما کاربران نهایی را هدف قرار داده، این تحریم‌ها یا موقتی خواهد بود یا قابل پیگیری است: «ما تا امروز خودمان مستقیم مکاتبه‌ای نداشتیم ولی تصور می‌کنیم که این مساله می‌تواند به صورت یک مطالبه عمومی باشد چرا که بر اساس قوانین جهانی، نباید کاربران نهایی مستقیما مورد تحریم قرار بگیرند. این اعتراض یا باید توسط نهادهای خصوصی یا از آن بهتر، خود دولت صورت بگیرد. تصور می‌کنم پیگیری این موضوع باعث معلق شدن آن خواهد شد.»

مفقودی

سند کمپانی خودرو سواری پراید 131EX رنگ نوک مدادی متالیک مدل ۱۳۹۱ به شماره موتور ۴۸۰۳۸۷۴ و شماره شاسی NAS411100C1189475 و شماره پلاک ۶۲ ل ۳۹۷ - ایران ۱۰ مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

سامانه پیامکی روزنامه تعادل
۳۰۰۰۵۳۲۰

دنیای فناوری

واتس‌اپ سه آپدیت امنیتی جدید ارایه می‌کند

مارک زاکربرگ مدیر ارشد اجرایی متا ۳ آپدیت جدید برای ارتقای امنیت پیام‌رسان واتس‌اپ معرفی کرد. به عنوان مثال فرد می‌تواند بی‌سروصدا گروه‌ها را ترک کند. به گزارش مهر به نقل از ایوینینگ استاندارد، جدیدترین اقدام مدیر ارشد اجرایی متا (مالک اینستاگرام و واتس اپ) برای حافظت از کاربران شامل ترک بی‌سروصدای گروه‌ها، افزایش اختیار کاربران برای آنکه چه کسانی می‌توانند وضعیت آنلاین آنها در اپ را مشاهده کنند و مسدود کردن و نمایش ندادن اسکرین شات‌هایی است پس از فعال‌سازی قابلیت «یک‌بار مشاهده» ثبت می‌شوند. زاکربرگ در بیانیه‌ای در فیس بوک و اینستاگرام اعلام کرد این اقدامات با هدف ایجاد روش‌های جدید برای محافظت از پیام‌های کاربران و خصوصی و ایمن نگه داشتن چت‌ها گرفته شده‌اند. طبق اطلاعات موجود وقتی کاربری یک گروه را ترک می‌کند، پیامی خروج وی را آشکار می‌کند. اما آپدیت جدید واتس‌اپ به کاربر اجازه می‌دهد تا پیام‌های خروج اتوماتیک را میانبر بزند و از گروه خارج شود. به این ترتیب کاربران می‌توانند بدون آنکه جلب‌توجه کنند از گروه خارج شوند و در این حالت فقط ادمین از خروج آنها مطلع خواهد شد. علاوه بر آن واتس‌اپ در آپدیت‌های پیشین به کاربران اجازه داده بود تا وضعیت «آخرین بازدید» را به فهرست شماره تماس‌های خود محدود کنند. اکنون اپ همین قابلیت برای مشاهده وضعیت «آنلاین» کاربر ارایه کرده است. علاوه بر آن کاربر می‌تواند خود انتخاب کند کدام یک از شماره تماس‌های مورد نظر وی قادر به مشاهده وضعیت وی در پیام‌رسان خواهند بود. در کنار این موارد متا قابلیتی به واتس‌اپ افزوده که اجازه نمی‌دهد کاربران از ویدئوها و تصاویری که به‌طور خودکار حذف می‌شوند، اسکرین شات بگیرند. این اپ قبلاً به کاربران هشدار داده بود تا تصاویر و ویدئوها را با فعال‌سازی قابلیت «یک بار مشاهده» به افراد مورد اطمینان ارسال کنند زیرا ممکن است دریافت‌کننده محتوا قبل از حذف شدن آن، از عکس اسکرین شات بگیرد یا ویدئو را ثبت کند. اما با کمک آپدیت جدید هیچ کاربری نمی‌تواند محتوای «یک بار مشاهده» را ثبت کند.

ویژه

فناوری تلفن همراه در ایران ۲۸ ساله شد

امروز چهارشنبه ۱۹ مرداد ۱۴۰۱، فناوری تلفن همراه در کشور ۲۸ ساله شد. به گزارش اداره کل ارتباطات شرکت ارتباطات سیار ایران نوزدهم مردادماه با «برقراری ارتباطات سیار» گره خورده است؛ از این جهت که عرضه نخستین سیم کارت در ایران، با واگذاری ۴ سیم کارت به نهاد ریاست جمهوری انجام شد. نخستین مرحله از راه‌اندازی فناوری تلفن همراه در سال ۱۳۷۳ با ۲۴ سایت BTS و با ظرفیت‌سازی برای ۹۲۰۰ شماره در شهر تهران با مسوولیت امور ارتباطات سیار شرکت مخابرات ایران آغاز شد. در ۱۹ مرداد همان سال با واگذاری ۴ سیم کارت به نهاد ریاست جمهوری، برای نخستین‌بار عرضه رسمی سیم کارت در ایران آغاز شد که به دنبال استقبال مردم، شرکت مخابرات ایران درصدد گسترش پوشش آن از تهران به کل کشور برآمد. زمانی نگذشت که توسعه شبکه تلفن همراه در زمره اهداف عالی مجموعه مخابرات کشور قرار گرفت؛ زیرا تغییر پارادایم‌های ارتباطی در دنیا رونق داشت و این احساس نیاز در جامعه ما نیز وجود داشت. بنابر همین ضرورت، در ادامه راه و به پیشنهاد وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، هیات دولت اساسنامه شرکت ارتباطات سیار را با سرمایه ۲۰۰۰ میلیارد ریال تصویب کرد و تمامی وظایف امور ارتباطات سیار شرکت مخابرات ایران به «شرکت ارتباطات سیار ایران» واگذار شد. با جدی شدن خصوصی سازی صنعت مخابرات کشور، این شرکت با درک اقتضائات جدید بازار رقابت، از سال ۱۳۸۶ فعالیت خود را با نام تجاری «همراه اول» ادامه داد. همچنین عرضه پنج درصد سهام همراه اول در ۲۸ آذر سال ۱۳۸۹ در فرابورس، اقدام دیگری بود که در تاریخچه ارتباطی کشور ثبت شده است. نماد «همراه» نیز در ۲۹ مرداد ۱۳۹۲ رسما به بازار بورس کشور راه یافت و بر روی تابلوی معاملات بازار سرمایه قرار گرفت. باوجود طی شدن مسیر پر پیچ و خم طی این سال‌ها و حرکت روی مدار توسعه ارتباطات سیار همگام با کشورهای پیشرفته دنیا، اکنون اپراتور اول تلفن همراه ایران را با واگذاری بیش از ۱۰۰ میلیون سیم کارت دایمی و اعتباری، در جایگاه نخست اپراتورهای خاورمیانه نیز قرار داده است. همراه اول به زعم جدیدترین گزارش سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی به عنوان ناظر و سیاست‌گذار عرصه فناوری اطلاعات و ارتباطات کشور که مربوط به سه ماهه ابتدایی سال ۱۴۰۱ است، حدود ۶۸ هزار سایت فعال ارتباطی مبتنی بر تکنولوژی‌های 4G، 3G و 2G در کشور دارد. تملک بیش از ۵۶ درصد تمامی سایت‌های ارتباطی کشور، منجر به پوشش ۹۶.۵ درصدی جمعیت کشور، پوشش یک هزار و ۳۹۵ شهر و پوشش حدود ۴۵ هزار روستای کشور به ویژه در فناوری‌های 4G و 3G شده که آمار چشمگیری در صنعت ارتباطات است. بیش از ۸۲ هزار و ۱۴۶ کیلومتر از جاده‌های کشور نیز هم اکنون زیر چتر امواج رادیویی این اپراتور قرار دارد. همراه اول به عنوان نخستین و بزرگ‌ترین اپراتور تلفن همراه کشور، همچنین علاوه بر پرچمداری توسعه جدیدترین تکنولوژی‌های ارتباطی و در اختیار داشتن بالاترین رکورد سرعت 5G در کشور، حدود ۵۲ میلیون مشترک 4G و 3G دارد که حدود ۴۵ میلیون اشتراک به مشترکان 4G مربوط است. این اپراتور توانست در سال ۱۴۰۰ در زمینه «مصرف دیتا» به رکورد ۵۵۷۴ پتابایت برسد که نسبت به سال قبل آن، رشد ۴۴ درصدی را نشان می‌دهد؛ همچنین رکورد ترافیک دیتای روزانه همراه اول نیز به ۱۹.۲ پتابایت رسید که با احتساب ترافیک مبین نت به بیش از ۲۰ پتابایت برای نخستین بار در کشور رسیده است.

اخبار

چرا سهم تولید در مناطق آزاد زیاد نیست؟

دبیر شورای عالی مناطق آزاد در پاسخ به سوالی درباره دلایل سهم پایین واحدهای تولیدی در مناطق آزاد نسبت به کل کشور، گفت: رشد تعداد واحدهای تولیدی مستقر در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی و افزایش صادرات آنها نیازمند ارایه مشوق‌های گمرکی و مالیاتی و احیای مشوق‌هایی که طبق قانون برای مناطق آزاد تعیین شده، است. سعید محمد در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: در حال حاضر در کل مناطق آزاد و ویژه اقتصادی ۲۵۰۰ واحد تولیدی مستقر هستند و ۳۱ درصد صادرات کشور نیز از مناطق آزاد و ویژه اقتصادی انجام می‌شود. اما به گفته وی رشد تعداد واحدهای تولیدی مستقر در این مناطق و افزایش صادرات آنها نیاز به ارایه مشوق‌های گمرکی و مالیاتی و احیای مشوق‌هایی که طبق قانون برای مناطق آزاد تعیین شده، است. محمد با بیان اینکه خیلی از دستگاه‌ها دایماً به دنبال ایجاد قوانین خلق‌الساعه می‌روند، تصریح کرد: ممکن است این قوانین برای حل برخی معضل‌ها مناسب باشد، اما منفعت مناطق آزاد و تولیدکنندگان این مناطق در آنها دیده نمی‌شود و به همین دلیل تولیدکنندگان این مناطق دایم با چالش مواجه هستند. البته به گفته وی، با اختیاراتی که رییس جمهوری در نظر گرفته، شورای عالی مناطق آزاد به دنبال جلوگیری از ایجاد قانون‌های خلق‌الساعه است. بر اساس آمارهای وزارت صمت تا پایان سال گذشته ۲۰۸۵ واحد فعال صنعتی در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی مستقر بوده که کمتر از سه درصد از کل واحدهای فعال صنعتی کشور را تشکیل داده است. بر اساس آخرین آمارها، تا پایان سال گذشته ۷۱ هزار و ۹۵۸ واحد صنعتی در کل کشور فعال بوده است. این در حالی است که مناطق آزاد و ویژه تجاری با قوانین محدودتر و تشریفات گمرکی ساده‌تری نسبت به سرزمین اصلی با اهدافی از جمله حمایت از صنعت داخلی کشور، جذب فناوری‌های نوین در امر تولید، گسترش تولیدات صادرات محور و اشتغالزایی راه‌اندازی شده‌اند. هر چند دبیر شورای عالی مناطق آزاد معتقد است این مشوق‌ها کافی نیستند.

تمدید ثبت سفارش واردات برنج مشروط شد

معاون دفتر بازرگانی داخلی وزارت جهاد کشاورزی می‌گوید این وزارتخانه مشکلی با تمدید و ویرایش ثبت سفارش‌ها ندارد ولی اخیرا سازمان توسعه تجارت بحث سابقه واردکنندگان را مطرح کرده است که بایستی این موضوع از جانب آنها حل شود. به گزارش ایسنا، اخیرا انجمن واردکنندگان برنج اعلام کرده است که به دلیل محدودیت‌های ایجادشده در سامانه جامع تجارت امکان ثبت سفارش جدید برای واردات برنج نیست. از طرفی امکان ویرایش و تمدید ثبت سفارش‌های قبلی نیز وجود ندارد. در همین رابطه مجید حسنی مقدم-معاون دفتر بازرگانی داخلی وزارت جهاد کشاورزی در پاسخ به این سوال که آیا در ثبت سفارش برنج‌های وارداتی محدودیت ایجاد شده است؟ اظهار کرد: اخیرا وزارت صنعت، معدن و تجارت (صمت) و سازمان مرتبط با آن یعنی توسعه و تجارت برای ایجاد و تمدید ثبت سفارش‌ها بحث سابقه را مطرح کرده‌اند. وی ادامه داد: این یعنی اینکه براساس روال دو سال گذشته، با توجه به سابقه واردات شرکت‌ها و همچنین حجم آن ثبت سفارش‌ها تمدید می‌شود. به عبارت دیگر اگر شرکتی تاکنون اقدام به واردات برنج نکرده است نمی‌تواند واردات انجام دهد یا اگر مثلا در گذشته متوسط سالانه ۱۰۰ تن برنج وارد می‌کرده بیشتر از این مقدار اجازه واردات ندارد. وی با اشاره به اینکه از نظر این وزارتخانه مشکلی در ثبت سفارش‌ها وجود ندارد و بایستی بحث سابقه نیز حل شود، به ایسنا گفت: اعلام کردیم که فقط بحث سقف واردات را در نظر بگیرند و اجازه دهند در گروه‌های کالایی محصولات کشاورزی امکان جابه‌جایی باشد؛ یعنی کسی که برنج وارد می‌کند بتواند شکر، کنجاله و جو نیز وارد کند. حسنی مقدم در رابطه با اینکه واردکنندگان می‌گویند امکان ویرایش تاریخ، قیمت و کدهای مربوطه در ثبت سفارش‌ها وجود ندارد، گفت: وزارت جهاد کشاورزی هیچ مشکلی برای تمدید ندارد ولی اگر در این تمدید با بحث سابقه مواجه شوند، مشکلاتی ایجاد خواهد شد. وی در پایان گفت: با وزارت صمت در این باره مکاتباتی انجام داده‌ایم و این وزارتخانه باید به مساله سابقه ورود و آن را برطرف کند.

شیوه‌نامه صادرات دام هفته آینده ابلاغ می‌شود

رییس هیات‌مدیره انجمن صنفی گاوداران گفت: شیوه‌نامه صادرات دام زنده هفته آینده ابلاغ می‌شود. سیداحمد مقدسی در گفت‌وگو با خبرنگار مهر درباره به تعویق افتادن صادرات دام زنده گفت: شیوه نامه تدوین شده برای صادرات دام زنده، با مشکلاتی همراه بود که وزیر جهاد کشاورزی دستور اصلاح آن را داده تا روند کار تسهیل شود. وی اضافه کرد: مراحل اصلاح شیوه نامه نهایی شده و هفته آینده ابلاغ خواهد شد. مقدسی درباره اینکه آیا اولین محموله دام صادراتی نیز هفته آینده به خارج از کشور صادر می‌شود؟، گفت: باید منتظر بمانیم تا شیوه نامه ابلاغ شود و بعد درباره باقی امور صحبت کنیم. وی همچنین درباره اینکه با توجه به اینکه قیمت تمام‌شده تولید دام زنده در کشور بسیار بالا رفته، آیا بازارهای صادراتی متقاضی دام ایرانی هستند؟، افزود: بعد از ابلاغ شیوه نامه، در این مورد با مشتریان خارجی صحبت و چانه‌زنی خواهیم کرد. مقدسی اضافه کرد: اگر نتوانیم با قیمت‌های جهانی رقابت کنیم با دولت رایزنی می‌کنیم تا عوارض صادراتی دام زنده حذف شود. به گفته وی عوارض صادراتی برای هر کیلوگرم دام زنده سنگین ۱۶ هزار و ۷۰۰ تومان و برای هر رأس دام زنده سبک ۵۰ هزار تومان است. مقدسی قیمت تمام شده تولید هر کیلوگرم دام زنده سنگین را ۱۰۱ هزار و ۲۰۰ تومان اعلام کرد.

بازوی پژوهشی مجلس اعلام کرد

دلایل عدم اسقاط خودروهای فرسوده

تعادل |
با توجه به اینکه طی سه سال گذشته از اسقاط وسایل نقلیه فرسوده غفلت شده، مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی به چرایی وضعیت موجود پرداخته است. «کاهش چشمگیر بازار تقاضای گواهی اسقاط، عدم انگیزه کافی در بازار عرضه اسقاط، عدم وجود سازوکار جامع قانونی در خصوص اسقاط وسایل نقلیه فرسوده، عدم تناسب ماهیت نظارتی ستاد مدیریت حمل‌ونقل و سوخت با جایگاه ساختاری کنونی، تناقضات سازوکارهای قانونی موجود و عدم تخصیص تسهیلات برای مالکان وسایل نقلیه فرسوده» را می‌توان شش دلیل عمده عدم اسقاط خودروهای فرسوده عنوان کرد که از سوی بازوی پژوهشی مجلس معرفی شده‌اند.

چرا خودروهای فرسوده از رده خارج نشدند؟

اسقاط وسایل نقلیه فرسوده یکی از موثرترین و اقتصادی‌ترین راهکارهای مدیریت کیفیت هوای کلان‌شهرهای کشور است؛ این در حالی است که طی سه سال گذشته به دلایل مختلف از این امر به جد غفلت شده و از رده خارج کردن وسایل نقلیه فرسوده تقریباً متوقف شده است. مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی چرایی وضعیت موجود را بررسی کرده و موارد زیر را به عنوان دلایل وضعیت موجود مورد اشاره قرار داده است.

۱. کاهش چشمگیر بازار تقاضای گواهی اسقاط: مطابق تجربیات جهانی اسقاط وسایل نقلیه مستلزم ایجاد و توسعه چرخه اسقاط خودرو است. ایجاد چرخه اسقاط نیز نیازمند عرضه و تقاضای پایدار گواهی اسقاط در کشور است. در بخش تقاضا، بر اساس قوانین و مقررات پیشین کشور واردکنندگان و تولیدکنندگان خودرو خریداران اصلی گواهی اسقاط بوده‌اند. طی سالیان اخیر معافیت خودروسازان داخلی از گواهی اسقاط از طرفی و ممنوعیت واردات خودرو به منظور جلوگیری از خروج ارز از طرف دیگر کاهش تقاضای چشمگیر گواهی اسقاط را به همراه داشته است که همین مساله انباشت ۸۰ هزار گواهی را در مراکز اسقاط در سال ۱۳۹۷ به همراه داشت و در سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ توقف این فرایند را به دنبال داشت. در اثر این اتفاق سرمایه‌گذاران بخش خصوصی در حوزه اسقاط و بازیافت خودروهای فرسوده اقدام به خروج از این بازار کردند و سرمایه‌های آنها به سمت بازارهای غیرمولد و کاذب روانه شده است.

۲. عدم انگیزه کافی در بازار عرضه اسقاط: در بخش بازار عرضه نیز لازم است صاحبان وسایل نقلیه فرسوده انگیزه کافی برای اسقاط خودروی خود داشته باشند. لذا می‌بایست از یک طرف ارزش گواهی اسقاط جذابیت مالی لازم را برای صاحبان خودروی فرسوده داشته باشد و از طرف دیگر سازوکارهای سلبی توان لازم را برای ایجاد محدودیت بر این خودروها داشته باشند. طی سالیان اخیر به دو دلیل ذیل انگیزه لازم در عرضه گواهی اسقاط وجود نداشته است:

الف) لغو معیار کمی سن فرسودگی مطابق آیین‌نامه جدید ماده (۸) قانون هوای پاک: مطابق ماده (۸) قانون هوای پاک مالکان وسایل نقلیه موتوری موظفند خودروی خود را پس از رسیدن به سن فرسودگی از رده خارج کنند. این آیین‌نامه موجب تقریباً صفر شدن مشمول فرسودگی شده و همین موضوع کاهش تمایل شهروندان را برای اسقاط وسایل نقلیه فرسوده به همراه خواهد داشت. با توجه به زیرساخت‌های موجود در کشور در حوزه معاینه فنی، نظیر عدم کنترل اصالت خودروها در مجموع می‌توان ادعا نمود که این آیین‌نامه بازدارندگی لازم را برای از رده خارج کردن خودروهای فرسوده نخواهد داشت. علاوه بر این مراکز معاینه فنی صرفاً قادرند میزان آلایندگی خودروها را بررسی کنند و ایمنی و میزان مصرف سوخت خودروها ارزیابی نمی‌شود.

ب) عدم افزایش قیمت گواهی اسقاط طی دهه اخیر: علی‌رغم تورم چشمگیر در دهه اخیر، قیمت گواهی اسقاط تقریباً ثابت بوده است که عملاً انگیزه لازم برای مالکان وسایل نقلیه فرسوده از بین رفته است.

۳. عدم وجود سازوکار جامع قانونی در خصوص اسقاط وسایل نقلیه فرسوده: در بعد قانونی هر چند از سال ۱۳۸۷ قوانین و مصوبات گوناگونی با سه محور اعمال محدودیت بر خودروهای فرسوده، چگونگی تعیین سن فرسودگی وسایل نقلیه و سازوکار اسقاط وسایل نقلیه فرسوده مورد تصویب قرار گرفته است؛ لکن همچنان خلأ وجود یک آیین‌نامه جامع که دربرگیرنده وجوه مختلف و سازوکارهای سلبی و ایجابی با در نظر گرفتن همه ذینفعان این حوزه باشد حس می‌شود. ماده (۸) قانون هوای پاک نیز هر چند به مساله وسایل نقلیه فرسوده ورود کرده است لکن سازوکاری جامع برای اسقاط وسایل نقلیه فرسوده و ایجاد چرخه اسقاط در این ماده و آیین‌نامه آن تعبیه نشده است.

۴. عدم تناسب ماهیت نظارتی ستاد مدیریت حمل‌ونقل و سوخت با جایگاه ساختاری کنونی: بر اساس قوانین موجود ستاد مدیریت حمل‌ونقل و سوخت به عنوان مرجع نظارت عالی عملیات اسقاط تعیین شده است. این ستاد به لحاظ ساختاری ذیل نهاد ریاست‌جمهوری فعالیت می‌کرد تا در مردادماه ۱۳۹۴ با مصوبه هیات وزیران از نهاد ریاست‌جمهوری جدا شده و به یکی از مراکز زیر مجموعه سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای کشور که در واقع معاونتی در وزارت راه و شهرسازی است منتقل شده است. این در حالی است که به نظر می‌رسد ماهیتاً وظایف این ستاد نظارتی و بین دستگاهی بوده و نیازمند هماهنگی بین وزارتخانه‌های راه و شهرسازی، صمت، نفت، کشور، نیروی انتظامی و سازمان حفاظت محیط زیست است. بررسی عملکرد این ستاد طی سالیان اخیر نیز بیانگر کم‌رنگ شدن نقش این ستاد در عملیات اسقاط وسایل نقلیه بوده است.

۵. تناقضات سازوکارهای قانونی موجود: در برخی از قوانین و مصوبات موجود کشور تناقضاتی وجود دارد که موجب پیچیده شدن فرآیند اسقاط وسایل نقلیه شده است که در ادامه به برخی از آنها اشاره شده است: جایگزینی سن کمی فرسودگی با معیار معاینه فنی جهت تشخیص وسایل نقلیه فرسوده در آیین‌نامه اجرایی ماده (۸) قانون هوای پاک مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۰۹ به جای بالا بردن هزینه‌های تردد یک خودروی فرسوده (با افزایش نرخ بیمه، عدم سهمیه سوخت، تعداد دفعات بیشتر معاینه فنی در سال)، هزینه از رده خارج کردن این خودروهای فرسوده را بالا برده است. طبق ماده (۴) آیین‌نامه اجرایی بند «ث» ماده (۳۰) قانون احکام دایمی برنامه‌های توسعه کشور، واردات هر یک دستگاه کامیون منوط به اسقاط حداقل یک دستگاه کامیون که از زمان ساخت آن بیش از بیست و پنج سال گذشته باشد و با ظرفیت حداکثر سه تن کمتر از ظرفیت کامیون وارداتی می‌باشد. این در حالی است که کامیون‌های وارداتی دارای ظرفیت ۴۴ تن هستند و اغلب کامیون‌های موجود در کشور مشمول این قانون نخواهند شد. علاوه بر این این آیین‌نامه بر ضرورت فعال بودن و نیز داشتن معاینه فنی معتبر برای ناوگان فرسوده اشاره نموده که عملاً فرایند خروج ناوگان فرسوده را بسیار دشوار نموده است.

تبصره «۱» ماده (۴) آیین‌نامه اجرایی بند «ث» ماده (۳۰) قانون احکام دایمی برنامه‌های توسعه کشور، شرط اسقاط کامیون را داشتن معاینه فنی معتبر در زمان اسقاط اعلام کرده است! که به معنای افزایش هزینه برای اسقاط کامیون است. مطابق دستورالعمل تأسیس، فعالیت، نظارت و لغو پروانه مراکز اسقاط و بازیافت وسایل نقلیه فرسوده هر وسیله نقلیه فرسوده می‌بایست برش خورده و سپس به‌طور کامل پرس گردد. این الزام از طرفی در تناقض با رویکرد اقتصادی بازیافت بوده و از طرف دیگر موجب کاهش درصد فولاد در وسیله نقلیه پرس شده می‌گردد.

۶- عدم تخصیص تسهیلات برای مالکان وسایل نقلیه فرسوده: با توجه به اینکه غالب مالکان وسایل نقلیه فرسوده اقشار ضعیف جامعه هستند اجرای طرح‌های نوسازی بدون در نظر گرفتن سازوکارهای تشویقی عملی نخواهد بود. تبصره ۲ ماده ۸ قانون هوای پاک بستر قانونی خوبی برای اعطای تسهیلات ارزان‌قیمت جهت جایگزین کردن وسایل نقلیه فرسوده است.

ترانزیت کالای خارجی ۵۸ درصد رشد کرد

تجارت ۱۰۲ میلیارد دلاری در ۱۱ ماه

سخنگوی گمرک گفت: از شهریورماه سال ۱۴۰۰ تا پایان تیرماه امسال، ۱۵۱.۵ میلیون تن کالا به ارزش ۱۰۲ میلیارد دلار، بین ایران و سایر کشورها تبادل شد که نسبت به مدت مشابه ۳۱ درصد در ارزش افزایش داشته است. «سید روح‌الله لطیفی» در خصوص تجارت غیر نفتی در ۱۱ ماه استقرار دولت جدید، اظهار داشت: از زمان استقرار دولت سیزدهم، از اول شهریورماه سال ۱۴۰۰ تا پایان تیرماه امسال، ۱۵۱ میلیون و ۴۹۶ هزار تن کالا به ارزش ۱۰۱ میلیارد و ۸۲۰ میلیون دلار بین ایران و سایر کشورهای جهان تبادل شد که از لحاظ وزنی با رشد چهار درصدی و از لحاظ ارزش با رشد ۳۱ درصدی نسبت به مدت مشابه همراه بوده است. وی افزود: در این مدت نسبت به مدت مشابه در دولت قبل، پنج میلیون و ۷۵۲ هزار تن کالا به ارزش ۲۳ میلیارد و ۸۶۰ میلیون دلار تجارت بیشتر بین ایران و سایر کشورها رقم خورده است. لطیفی در خصوص میزان صادرات در دولت سیزدهم گفت: حدود ۱۱۳ میلیون تن کالا به ارزش ۴۸ میلیارد و ۱۹۸ میلیون دلار سهم صادرات غیرنفتی ایران در ۱۱ ماه فعالیت دولت سیزدهم از کل تجارت غیرنفتی بود که با ۱۰ میلیارد و ۱۱۱ میلیون دلار صادرات بیشتر نسبت به مدت مشابه، ۲۷ درصد در ارزش رشد داشته است. وی در خصوص واردات ۱۱ ماهه کشور در دولت سیزدهم خاطرنشان کرد: با توجه به سیاست تامین نیازهای ضروری کشور و واردات کالاهای ضروری از جمله واکسن‌های کرونا، کالاهای اساسی، نهاده‌های تولید، مواد اولیه و ماشین‌آلات تولید و با وجود بحران‌های بین‌المللی ۳۸ میلیون و ۵۳۹ هزار تن کالا به ارزش ۵۳ میلیارد و ۶۲۲ میلیون دلار، از ابتدای شهریور ۱۴۰۰ تا پایان تیرماه ۱۴۰۱ وارد کشور شد که ۱۳ میلیارد و ۷۴۹ میلیون دلار بیشتر از مدت مشابه بوده که این میزان ۱۸ درصد در وزن و ۳۴ درصد در ارزش با رشد همراه بوده است. سخنگوی گمرک در خصوص میزان ترانزیت کالاهای خارجی در دولت سیزدهم گفت: از زمان استقرار دولت سیزدهم در ۱۱ ماه اخیر، ۱۲ میلیون و ۸۷۵ هزار تن کالای خارجی از مسیر جمهوری اسلامی ایران عبور کرده که نسبت به مدت مشابه ۵۸ درصد افزایش داشته است.

وضعیت تولید و صادرات فولاد تشریح شد

خریدار اصلی فولاد ایران کیست؟

بررسی آخرین آمار مربوط به صنعت فولادسازی نشان می‌دهد که در بهار سال جاری، میزان مصرف فولاد نسبت به بهار پارسال رشد ۹ درصدی داشته که می‌تواند بیانگر افزایش تولیدات صنعتی فولادبر باشد. بررسی آخرین آمار مربوط به صنعت فولادسازی نشان می‌دهد که در بهار سال جاری، میزان مصرف محصولات فولادی نسبت به مدت مشابه سال گذشته با افزایش مواجه شده است؛ موضوعی که می‌تواند بیانگر افزایش تولیدات صنعتی در بخش‌هایی همچون قطعه‌سازی، خودرو، لوازم خانگی و صنایع فولادبر باشد. به گزارش خبرگزاری مهر، بر این اساس از ابتدای سال جاری تا پایان خردادماه بالغ بر ۲۹ میلیون تن از انواع اقلام فولادی در کشور تولید شده است که از این میزان ۳.۲ میلیون تن صادر و مابقی صرف مصارف داخلی شده است. بر این اساس مصرف ظاهری فولاد کشور در این مدت نسبت به بهار سال ۱۴۰۰ رشد بیش از ۹ درصدی داشته است. در بهار سال جاری تولید محصولات فولادی ۵ میلیون و ۶۷۳ هزار تن ثبت شده که ۵ میلیون و ۲۲۱ هزار تن آن در داخل مصرف شده، که حکایت از رشد ۱۲ درصدی نسبت به بهار پارسال دارد. در بخش واردات نیز واردات شاهد واردات ۱۵۷ هزار تن محصولات فولادی بودیم که نسبت به مدت مشابه پارسال (۱۹۴ هزار تن) ۱۹ درصد کاهش یافته است.

صادرات افت کرد

اگرچه مصرف داخلی اقلام فولادی افزایش یافته اما صادرات با افت قابل توجهی مواجه شده است؛ به گونه‌ای که در بهار امسال ۳ میلیون و ۲۱۶ هزار تن صادرات اقلام فولادی داشتیم که در مجموع محصولات نسبت به بهار پارسال روند کاهشی داشته است. بر این اساس بیشترین محصول صادر شده مربوط به شمش فولادی (فولاد میانی) با یک میلیون و ۹۰۳ هزار تن می‌شود که نسبت به بهار پارسال رشد ۱۸ درصدی را نشان می‌دهد. پس از شمش، مقاطع تخت فولادی بیشترین صادرات را داشته که نسبت به ۸۹ هزار تن صادر شده در مدت مشابه سال گذشته ۱۵ درصد افزایش داشته و به ۱۰۲ هزار تن رسیده است. در مقابل شاهد کاهش صادرات مجموع مقاطع طویل، محصولات فولادی و آهن اسفنجی در ۳ ماه نخست سال جاری بودیم.

رییس اتحادیه نانوایان سنگکی:

دلیل اختلال در دستگاه‌های پوز نانوایان

رییس اتحادیه نانوایان سنگکی گفت: برخی از نانوایان بعد از محاسبه پایان روز به این نتیجه رسیدند که مبلغی در حساب آنها واریز نشده است و آنها برای وصول پول باید چندین مرتبه به بانک مراجعه کنند که بررسی این موضوع زمان‌بر است؛ درنهایت بانک به نانوایان اعلام کرد که اختلاف حساب ناشی از اقدامات آنها در راستای به‌روزرسانی سیستم‌ها بوده است. محمد سلیمانی در گفت‌وگو با «ایلنا»، با اشاره به ایرادهای نرم‌افزاری دستگاه‌های پوز نانوایان، گفت: این دستگاه‌ها بی‌سیمی هستند از این رو آنتن‌دهی آنها وابسته به سرعت اینترنت است و اختلال‌های اخیر در اینترنت در عملکرد این دستگاه‌ها تاثیر مستقیم گذاشته است؛ نانوایان و مردم باید حداقل چند مرتبه کارت خود را در این دستگاه‌ها بکشند تا ارتباط برقرار شود. وی با بیان اینکه گرمای نانوایی‌ها سرعت این دستگاه‌ها را کند کرده است، تصریح کرد: پشتیبانی این دستگاه‌ها ضعیف است و نانوایان برای سفارش رول باید چندین مرتبه با بانک عامل تماس برقرار کنند. این فعال صنفی با اشاره به قید نشدن گزینه سایر مصارف از جمله کبابی‌ها، نذری نان و خرید نان برای هیات‌های نذری، اذعان کرد: این ایراد به طرح وارد شده، که کبابی‌ها که نان در حجم بالا خریداری می‌کنند چگونه نیازشان را نانوایان تهیه کنند؟ بعد از بررسی‌های انجام شده در نهایت وزارت اقتصاد مقرر کرد محدودیتی برای فروش نان برای کبابی‌ها وجود ندارد اما هنوز مکانیزم فروش برای نان در حجم بالا تعریف نشده است. به گفته او، برخی از نانوایان با اتحادیه تماس می‌گیرند که سفارش پخت نان برای یک هیات را پذیرفته‌اند اما برای آنها روشن نیست که چگونه هزینه آن را وصول کنند؟ اینجاست که دوباره به دستگاه‌های پوز غیر بانک سپه مراجعه می‌کنند. سلیمانی با اشاره به برخی از اختلاف حساب‌ها در نانوایان، بیان کرد: برخی از نانوایان بعد از محاسبه پایان روز به این نتیجه رسیدند که مبلغی در حساب آنها واریز نشده است آنها برای وصول پول باید چندین مرتبه به بانک مراجعه کنند و بررسی این موضوع زمان‌بر است؛ بانک به نانوایان اعلام کرد که اختلاف حساب ناشی از اقدامات آنها در راستای به‌روزرسانی سیستم‌ها بوده است. به گفته این فعال صنفی؛ از ۹۵۰ نانوای سنگکی در تهران ۲۸۰ واحد هنوز مجهز به این دستگاه‌ها نشدند؛ و حدود هزار واحد از نانوایان سنتی نیز مجهز به این دستگاه پوز نشدند. رییس اتحادیه نانوایان سنگکی در پاسخ به این پرسش که آیا نانوایان موافق مجهز شدن به دستگاه‌های پوز هوشمند هستند؟ خاطرنشان کرد: حدود یک هفته‌ای این دستگاه‌ها با چالش‌های جدی مواجه بودند از این‌رو نانوایان رغبت چندانی برای استفاده از این دستگاه از خود نشان ندادند. وی در پایان بیان کرد: نانوایان به دنبال نرخ‌نامه جدید هستند و بناست که تا پیش از اعلام نرخ‌نامه جدید بانک ۱۵ درصد سود به نان بدهند که متاسفانه این دستورالعمل هم به‌صورت جامع برای کلیه نانوایان اجرا نمی‌شود.

رویداد

رمزارزها با تجارت ایران چه می‌کنند؟

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران می‌گوید در صورتی که دولت مقدمات اجرایی لازم را برای ورود رمزارزها به عرصه تجارت فراهم کند، می‌توان انتظار تحولاتی گسترده را در این بخش داشت. مهرداد عباد در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: از مدت‌ها قبل بحث استفاده از رمزارزها در تجارت ایران مطرح بود و با توجه به تحریم‌ها و محدودیت‌هایی که برای نقل و انتقال پول به کشور وجود دارد، از این روش به عنوان یکی از راهکارهای مهم موجود برای عبور از مشکلات یاد می‌شد اما با این وجود اجرای نهایی آن نیاز به مقدماتی دارد که بسیاری از آنها هنوز فراهم نیست. وی با اشاره به خبر اعلام شده از سوی رییس سازمان توسعه تجارت، بیان کرد: با وجود اعلام این خبر مثبت، هنوز اطلاعات دقیقی از این معامله، اینکه کدام شرکت دولتی یا خصوصی در آن حضور داشته، کشور مبدا چه بوده، کدام کالا ثبت سفارش شده و به وسیله چه ارزی این نقل و انتقال نهایی شده است در دست نیست و از این رو نمی‌توان با قاطعیت از نحوه اجرای آن سخن گفت. به گفته عباد، صرف اینکه دولت این روش را به رسمیت شناخته اتفاقی مثبت خواهد بود زیرا اگر در سال‌های گذشته شرکتی قصد ورود به این حوزه را داشت حتی امکان آنکه مجرم شناخته شود نیز وجود داشت، اما با این حال باید دید در عمل چه روش‌هایی برای اجرای این برنامه در دستور کار قرار می‌گیرد. عضو اتاق بازرگانی تهران با بیان اینکه باید دولت شرایط فعالیت در این حوزه را به شکل دقیق تشریح کند، توضیح داد: از ماه‌ها قبل بحث رمزارز ملی مطرح شده بود که هنوز خبری از آن نیست، با این حال باید دید که اگر امکان معامله چه در صادرات و چه در واردات وجود دارد، چه ارزی از سوی دولت به رسمیت شناخته می‌شود، کدام صرافی مجوزهای لازم را برای این امر دریافت کرده و تا چه سقفی امکان فعالیت در این حوزه وجود دارد. مشکل دیگر این است که هنوز بسیاری از کشورها و شرکت‌های خارجی استفاده از این روش را به رسمیت نشناخته‌اند، از این رو ما باید در برنامه‌ریزی خود نحوه تعامل با شرکت‌های خارجی را نیز لحاظ کنیم. وی خاطرنشان کرد: در صورتی که این مقدمات فراهم شود، قطعا رمزارزها می‌توانند تاثیرات مثبت مهمی در تجارت ما داشته باشند. در سال‌های گذشته صادرکنندگان از هر روشی که توانسته‌اند ارز خود را به کشور بازگردانده‌اند و از این رو چه در واردات و چه در صادرات استفاده از ظرفیت این ارزها می‌تواند به تسهیل تجارت کمکی جدی کند. روز گذشته رییس سازمان توسعه تجارت اعلام کرد که نخستین ثبت سفارش واردات با استفاده از رمزارزها نهایی شده است. این ثبت سفارش با مبلغ ۱۰ میلیون دلار انجام شده است.

وزارت جهاد نظر خود درباره رب را به سازمان حمایت اعلام کرد

معاون دفتر بازرگانی داخلی وزارت جهاد کشاورزی گفت: وزارت جهاد کشاورزی نظر کارشناسی خود را درباره رب اعلام کرده است. مجید حسنی مقدم، معاون دفتر بازرگانی داخلی وزارت جهاد کشاورزی در گفت‌وگو با خبرنگار مهر درباره تعیین تکلیف قیمت رب گوجه فرنگی افزود: روال کار بر این است که وزارت جهاد کشاورزی به عنوان وزارت خانه تخصصی نظر خود را در این زمینه به سازمان حمایت اعلام کند و این سازمان نیز براساس مستندات و مدارکی که از تشکل‌ها دریافت می‌کند، در زمینه قیمت یک کالا تصمیم‌گیری می‌کند. وی اضافه کرد: وزارت جهاد کشاورزی و سازمان حمایت، نظر خود را در این زمینه اعلام و مکاتبات لازم را انجام داده‌اند و در حال حاضر تصمیم‌گیری در این زمینه بر عهده ستاد تنظیم بازار است.

وضعیت نامطلوب بیمه کالاهای صادراتی

عضو اتاق بازرگانی ایران می‌گوید: نه تنها به دلیل تحریم، نمی‌توانیم از مزیت‌های بیمه بهره ببریم، سطح پوشش‌ها به ویژه در صادرات محصولات فسادپذیر نامطلوب است و باید مورد بازنگری قرار بگیرد. امیر عابدی، رییس کمیسیون صادرات اتاق ایران مساله بیمه تجاری را بسیار مهم و ضروری دانست و تاکید کرد: شاید امروز به دلیل تحریم‌ها شرایط استفاده از بیمه مناسب نباشد و مانند نقل‌وانتقالات بانکی با محدودیت‌های شدیدی مواجه باشیم؛ اما با در نظر گرفتن دوبال تجارت یعنی صادرات و واردات باید اذعان داشت، در واردات این امر غیرممکن است ولی در صادرات با توجه به مذاکرات و موافقت‌نامه اوراسیا تا حدی امکان استفاده از ظرفیت بیمه وجود دارد. او ادامه داد: صادرکنندگان ایرانی در حوزه کالاهای فسادپذیر با ریسک‌های بالایی دست‌به‌گریبان هستند و متاسفانه بخش بیمه‌ای در این حوزه بسیار ضعیف است تا آنجا که این بخش بیشترین درگیری را با شرکت‌های بیمه دارد و ضریب اطمینان در این حوزه بسیار پایین است. این فعال اقتصادی به سایت اتاق ایران گفت: اگر قرار باشد در بخش بیمه‌ای رویکرد توسعه‌گرایانه داشته باشیم باید در مذاکرات بین‌المللی در کنار مسائل مالی و بانکی، بیمه را هم لحاظ کنیم. بنابراین باید از ظرفیت اوراسیا بهره گرفت و همکاری با شرکت‌های بیمه‌ای هم‌سطح در کشورهای منطقه به‌ویژه کشورهایی مانند روسیه را با دیپلماسی فعال در اولویت قرار دهیم. به اعتقاد عضو هیات نمایندگان اتاق ایران در این حوزه صندوق ضمانت صادرات می‌تواند نقش موثری داشته باشد. عابدی خاطرنشان کرد: بانک و بیمه دو رکن مهم و به هم پیوسته در تجارت هستند و می‌توانند زمینه توسعه صادرات و واردات را مهیا کنند.

تعادل

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR | پنجشنبه ۲۰ مرداد ۱۴۰۱ | ۱۳ محرم ۱۴۴۴ | سال نهم | شماره ۲۲۸۲ | Thu. August 11. 2022

صاحب امتیاز: موسسه رسانه نگاران خوب اندیش
مدیر مسوول: حجت طهماسبی
سردبیر: حجت طهماسبی
نشانی: خیابان ستارخان - خیابان کوثر دوم - بن بست مینو
تلفن: ۶۶۴۲۰۷۶۹ - نمابر: ۶۶۴۲۰۴۱۷
چاپ: همشهری ۲ - توزیع: نشر گستر امروز - تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
سازمان شهرستان ها: ۶۶۱۲۶۰۸۸
اذان ظهر: ۱۳:۱۰ | اذان مغرب: ۲۰:۱۹ | اذان صبح فردا: ۰۴:۴۵
info@taadolnewspaper.ir
مرامنامه اخلاقی روزنامه تعادل در وبسایت رسمی روزنامه در دسترس است

خبر روز

۹۰ فوتی کرونا در ۲۴ ساعت

بنابر اعلام وزارت بهداشت، شمار جانباختگان ناشی از کرونا در کشور مجددا افزایش داشته و در این بازه زمانی ۹۰ بیمار جان خود را از دست دادند. همچنین بر اساس معیارهای قطعی تشخیصی، ۵۶۳۵ بیمار جدید مبتلا به کووید ۱۹ در کشور شناسایی و ۱۰۷۸ نفر از آنها بستری شدند. مجموع بیماران کووید ۱۹ در کشور به ۷ میلیون و ۴۵۱ هزار و ۷۷۹ نفر و مجموع جان باختگان این بیماری، به ۱۴۲ هزار و ۶۵۴ نفر رسید. ۱۴۷۱ نفر از بیماران مبتلا به کووید ۱۹ در بخش های مراقبت های ویژه بیمارستان ها تحت مراقبت قرار دارند. تاکنون ۵۳ میلیون و ۴۳۸ هزار و ۸۹ آزمایش تشخیص کووید ۱۹ در کشور انجام شده است. در حال حاضر ۱۳۰ شهرستان در وضعیت قرمز، ۱۲۹ شهرستان در وضعیت نارنجی، ۱۵۴ شهرستان در وضعیت زرد و ۳۵ شهرستان در وضعیت آبی قرار دارند.

مدیریت غیرقانونی و تمامیت خواه دولت بر تامین اجتماعی

کلاف سردرگم افزایش حقوق بازنشستگان

فرصت سوزی مسوولان، افزایش فقر در جامعه

گزارش

۴ مرداد ماه بود که رییس مجلس به دولت مهلت یک هفته‌ای برای تعیین تکلیف افزایش حقوق بازنشستگان داد و طی نامه‌ای که ابلاغ شد قرار بود اگر در مدت یک هفته دولت در این زمینه به تصمیم نهایی نرسد همان مصوبه شورای عالی کار بدون نیاز به تایید دولت اجرایی شود. اما دولت در اقدامی دیگر برای اینکه از خود سلب مسوولیت کرده و از سوی دیگر اجرایی شدن این مصوبه را به تعویق بیندازد، در آخرین روز از مهلت یک هفته‌ای، اختیارات خود در مورد افزایش حقوق بازنشستگان را به دو وزیر تفویض کرد؛ اقدامی بی سابقه اما نه چندان دور از ذهن. در این میان اما این بازنشستگان هستند که هر روز با مشکلات تورمی و معیشتی دست و پنجه نرم می کنند و در این بین هم هیچ کس پاسخگوی آنها نیست. در واقع دولت بر خلاف وعده‌هایی که در این مدت داده نه تنها نتوانسته تورم را کنترل کند، که حتی نتوانسته راه چاره‌ای برای وضعیت بد معیشتی بیش از ۷۰ درصد از ایرانیان بیابد و به این فقر مطلق پایان دهد و این در حالی بود که یک هفته مانده به آغاز سال ۱۴۰۱ رییس دولت در سخنرانی دستور به ریشه کنی فقر تا پایان ۱۴۰۰ دادند اما این دستور هیچگاه اجرایی نشد چرا که معلوم نبود چه کسی و چگونه باید آن را به مرحله عمل برساند. در این شرایط و تنها برای اینکه قدری قدرت خرید کارگران و بازنشستگان در این آشفته بازار اقتصادی افزایش پیدا کند، شورای عالی کار افزایش حقوق ۵۰ درصدی را برای این اقشار کم درآمد به تصویب رساند اما با گذشت ۵ ماه از ابتدای سال دولت از تایید این مصوبه شانه خالی می کند و هر بار به بهانه‌های واهی اجرایی شدن آن را به تعویق می اندازد و این در حالی است که از آن تاریخ تاکنون بارها و بارها شاهد افزایش قیمت کالاهای اساسی و مورد نیاز مردم بوده‌ایم. در واقع نامه رییس مجلس هم دردی را دوا نکرد و نشان داد که این حرکت هم به نوعی شوآفی برای گذر از حواشی پیش آمده بوده و هیچ اراده‌ای نمی تواند یا نمی خواهد سر و سامانی به وضعیت اقتصادی مردمی بدهد که هر روز بیشتر از روز قبل در فقر فرو می روند و این باتلاق ناکارآمدی آنها را می بلعد. بماند که در تمام این مدت تمرکز اکثر مسوولان به جای اینکه بر روی پیدا کردن راهکارهایی برای رفع فقر در جامعه و افزایش رفاه عمومی باشد بر روی مسائلی در پایین ترین درجه اولویت بوده و رسیدگی به وضعیت معیشتی مردم به طور کل به فراموشی سپرده شده است. حالا دیگر دیدن هر روزه بازنشستگان در مقابل سازمان بازنشستگی یا مجلس که حقوقشان را طلب می کنند به تصویری تکراری بدل شده و همه به آن عادت کرده‌اند و کسی هم از تکرار هر روزه این اتفاق ناراحت نمی شود. حالا دیگر خودکشی کردن کارگران به خاطر اخراج، عدم پرداخت حقوق و فقر به مساله‌ای کاملا بی اهمیت تبدیل شده است و کسی هم به خودش زحمت رسیدگی کردن به این وضعیت را نمی دهد. اما خبر تازه کوتاه بود و بی هیچ توضیح واضحی در این مورد فقط خبر از به تعویق افتادن دوباره افزایش حقوق بازنشستگان می دهد.

افزایش حقوق بازنشستگان باز به تعویق افتاد

سرپرست وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: میزان افزایش حقوق بازنشستگان مستلزم بررسی بیشتر است و هنوز رقم آن مشخص نشده است. در واقع نیازمند زمان بیشتری برای ارزیابی هستیم که هفته آینده این موضوع بررسی و نتیجه نهایی اعلام می‌شود. محمدهادی زاهدی‌وفا در حاشیه جلسه هیات دولت درباره چگونگی بررسی افزایش حقوق بازنشستگان تأمین اجتماعی گفت: دولت مسوولیت تعیین میزان افزایش حقوق بازنشستگان را به وزاری عضو هیات امنای تأمین اجتماعی سپرده که این موضوع هنوز به نتیجه و جمع‌بندی نرسیده است. با توجه به منافع و اعتبارات لازم برای افزایش حقوق بازنشستگان، نیازمند زمان بیشتری برای ارزیابی هستیم که هفته آینده با حضور نمایندگان جامعه کارگری این موضوع بررسی و نتیجه نهایی اعلام می‌شود.

مدیریت غیرقانونی و تمامیت خواه دولت

فرامرز پورهادی، کارشناس بازار کار در رابطه با بی توجهی و سکوت دولت در مقابل افزایش حقوق بازنشستگان به «تعادل» می گوید: انتظار می رفت که با مهلت یک هفته‌ای که مجلس به دولت داد، در این زمینه اتفاقی رخ بدهد و دولت نتیجه نهایی را اعلام کند اما متاسفانه این اتفاق رخ نداد و باز هم دولت برای فرصت سوزی راه حل دیگری را پیش گرفت. این اتفاق واقعا چالش بزرگی است که برای بازنشستگان و کارگران در کشور ایجاد شده و طی چند دهه گذشته تاکنون سابقه نداشته است. او می افزاید: این رفتار دولت و بی توجهی که نسبت به وضعیت معیشتی درصد بالایی از افراد جامعه دارد در واقع نشان داده مدیریت غیرقانونی و تمامیت خواه دولت در سازمان تامین اجتماعی است، این ضعف می تواند آسیب جدی برای کشور به همراه داشته باشد، در هیچ دوره‌ای دولت تا این اندازه بی توجه به قوانین و مقررات عمل نکرده است. وقتی دولتی به قوانین احترام نمی گذارد از زیر اجرا کردن آن شانه خالی می کند ما دیگر چه توقعی می توانیم از بقیه جامعه داشته باشیم. اتفاقی که امسال در مورد اجرایی شدن مصوبه شورای عالی کار در مورد افزایش حقوق بازنشستگان و کارگران رخ داده بی سابقه بوده و این برای دولتی که خود را حامی افراد تهی دست می داند اصلا کارنامه خوبی نخواهد بود.

رعایت قانون وظیفه دولت است

پورهادی در بخش دیگری از سخنانش با اشاره به افزایش تورم در حوزه مسکن می گوید: چطور می شود چنین تورم لجام گسیخته‌ای در بخش مسکن وجود داشته باشد اما دولت بی توجه به آن وضعیت حقوق و افزایش حق مسکن کارگران را از دستور کار خود خارج کند. با کدام دلیل و منطق به چنین نتیجه‌ای رسیده‌اند. به هر حال دولت باید به مطالبه اصلی کارگران و بازنشستگان که رعایت قانون و رسیدگی هر چه سریع تر به افزایش مستمری و افزایش حق مسکن آنهاست توجه کند.

خلف وعده دولت برای افزایش حقوق بازنشستگان

از سوی دیگر برخی خبرها حکایت از آن دارد که دولت با افزایش ۳۸ درصدی حقوق بازنشستگان موافقت کرده است اما حاضر به پرداخت ۵۱۵ هزار تومان اضافه آن نیست. در واقع این بی توجهی دولت هم برای وقت کشی است تا بتواند اتحادیه‌های کارگری و شورای عالی کار را به عدم پرداخت این مبلغ راضی کند. در این زمینه علیرضا حیدری (نایب رییس اتحادیه پیشکسوتان جامعه کارگری) با تاکید بر اینکه «باید از خود دولت پرسید که چرا تا امروز در بحث تصویب افزایش حقوق قانونی بازنشستگان تعلل کرده است» می گوید: مصوبه هیات مدیره سازمان تامین اجتماعی در تایید افزایش حقوق بازنشستگان کلیه سطوح هفتم اردیبهشت ماه تایید شد و همزمان برای بازنشستگان سایر صندوق ها نیز همین پیشنهاد مطرح و اجرا شد، اما درباره سازمان تامین اجتماعی و بیمه‌شدگان آن تایید این مصوبه ابتدا موقتا از دستور کار خارج شد و از آن زمان تاکنون دولت هر بار به بهانه‌های مختلف از اجرایی شدن آن شانه خالی می کند. او می افزاید: اینکه دولت تلاش دارد در این باره مذاکرات تازه‌ای صورت بگیرد غیر قابل قبول است، این مصوبه در شورای عالی کار به تصویب رسیده، مگر می شود ما الان از دولت بخواهیم در مورد میزان بودجه ۱۴۰۱ دوباره تصمیم گیری کند، همانطور که این امر امکان پذیر نیست پرداختن دوباره به موضوع افزایش دستمزدها بعد از به تصویب رسیدن در شورای عالی کار هم بلا موضوع است نمی توان دوباره در مورد آن بحث و مذاکره کرد. حیدری می گوید: در شرایطی که مشکلات اقتصادی و معیشتی گریبان بسیاری از خانواده‌ها را گرفته هر روز تاخیر برای تایید این مصوبه اجرایی شدن آن باعث می شود تعداد بیشتری از افراد با فقر مطلق دست و پنجه نرم کنند. چطور ممکن است که دولت در این شرایط با اینکه می داند حتی این میزان افزایش حقوق هم منجر به رفاه نسبی این افراد نمی شود بر سر مبلغ چانه‌زنی می کند و می خواهد آن را کاهش دهد در حالی که هیچ تعادلی بین دریافتی کارگران و بازنشستگان با تورم موجود در کشور وجود ندارد.

گروه‌های فعال اجتماعی ضامن اجرای قانون هستند

کوروش میرزایی، کارشناس اقتصادی نیز در این باره به تعادل می گوید: متاسفانه در زمینه‌های مختلف نقش گروه‌های فعال اجتماعی نادیده گرفته شده است، به‌طور مثال در همین مساله افزایش حقوق بازنشستگان اگر گروه‌های اجتماعی حامی حقوق کارگران و بازنشستگان فعال عمل کنند می توانند ضامن اجرای قانونی باشند که دولت می خواهد از اجرای آن طفره برود. به عبارتی فشار اجتماعی فعالان و مطالبه گری به‌نوعی ضمانت اجرایی غیر رسمی اجرای قانون محسوب می‌شود. برای مثال شما می بینید که چه تعداد دستورالعمل‌ها و روندها با حکم دیوان عدالت اداری در زمان‌های مختلف نقض می‌شود و خود دیوان عدالت اداری پشتوانه‌ای در کشور است تا قانون درست اجرا شود. او می افزاید: در واقع تعلل دولت برای اجرا کردن این مصوبه قابل پذیرش نیست به ویژه اینکه تورم سال جاری باعث شده که در صورت وقوع افزایش ۵۷ و ۳۸ درصدی حداقل بگیران و متوسط بگیران، باز هم حقوق مستمری امسال در قیاس با سبد حداقلی معیشت اصلا پوشش هزینه‌ها را نمی دهد. البته سبد حداقل معیشت و معیار خط فقر واقعی آن چیزی نیست که مرکز آمار محاسبه می کند و مقادیر بیش از این ارقام است و جامعه آنچه در مورد نرخ تورم و خط فقر حس می کند را باور می کند.

ادامه از صفحه اول

این همه هیاهو برای چیست

در کدام بند و ماده قانون اساسی آمده که شما نباید حیوان دوست باشید و از حیوانات نگهداری کنید. اگر همسایه‌ها می توانند از اینکه همسایه دیگری سگ دارد از او شکایت کنند، پس نگهداری از پرنده‌ای هم که از صبح تا شب می خواند و آسایش همسایه‌ها را از بین می برد باید جرم تلقی شود. چرا در این زمینه هیچ پلیسی هشدار نمی دهد، هیچ قانونی تذکر نمی دهد. چرا حتی برای آسایش و امنیت مردم در چهار دیواری خانه شان هم ارزش و احترام قائل نیستید. مشکلات اقتصادی مردم را از پای در آورده، هر روز کارگری خودکشی می کند، بازنشسته‌ای در خیابان فریاد می زند، زنی برای لقمه نانی در سطل های زباله شهری می گردد، جوانی برای به دست آوردن رویاها و آرزوهایش بار سفر می بندد و به غربت می رود، برای اینها چاره‌ای بیندیشید مردم خودشان خود می دانند با موجودات خدا بر روی زمین چطور رفتار کنند. اینقدر مسائل کم اهمیت را در اولویت رسیدگی قرار ندهید، به فکر حل مشکلاتی باشید که نفس مردم را به شماره انداخته است. به فکر کمبود آب و غذا باشید، به فکر فقر باشید که هر روز تعداد بیشتری از مردم را به کام خود می کشد. دست از سر این سگ‌های بی گناه بردارید و بگذارید زندگی کنند، شما تنها مالکان این زمین نیستید و حق ستاندن جان هیچ موجود زنده‌ای را ندارید.

چرا بورس رشد نکرد؟

اما چون وضعیت فعلی بازار سرمایه مناسب نیست؛ نمی توان نتیجه صریح و قاطعانه‌ای گرفت که بازار سرمایه نیز وضعیت خوبی ندارد و از حال و روز خوشی برخوردار نیست، ضمن اینکه یک قاعده ناصحیحی که در هیچ جای دنیا وجود ندارد این است که از محل کارمزد شرکت‌های کارگزاری بخشی از منابع در اختیار صندوقی به نام صندوق توسعه بازار گذاشته شده است. براساس اطلاعات منتشر شده در سایت کدال، دوازده هزار میلیارد تومان مجموع دارایی‌های این صندوق است که سه هزار میلیارد تومان آن به عنوان سپرده مالی بلندمدت قرار داده شده است. یعنی تمامی کارمزدهایی که از شرکت‌های کارگزاری گرفته شده به جای اینکه صرف توسعه زیرساخت‌ها در بازار سرمایه شود به نام حمایت از بازار در اختیار صندوق‌های توسعه بازار در این صندوق قرار داده شده است. جالب اینکه با سودهای ۱۹ درصد در چند بانک سپرده‌گذاری کرده‌اند، این سیاست حمایتی توسعه بازار نامیده می‌شود در حالی که توسعه بازار وابسته به انجام سیاست‌های درستی است که متاسفانه امروز در سبک و سیاق تصمیم‌گیری مدیران نمی‌بینیم.

روی خط خبر

آخرین جزییات پرداخت کارانه پرستاران

معاون پرستاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی گفت: حدود ۶ هزار میلیارد تومان بودجه تعرفه خدمات پرستاری برای امسال اختصاص یافته که به زودی از طریق سازمان بیمه سلامت به پرستاران پرداخت می‌شود. عباس عبادی افزود: حدود ۶ هزار میلیارد تومان از طریق سازمان برنامه و بودجه به عنوان تعرفه خدمات پرستاری برای امسال تخصیص یافته که به زودی این پول در اختیار سازمان بیمه سلامت قرار می گیرد. او اظهار داشت: این مبلغ به عنوان تعرفه خدمات پرستاری (کارانه) بر اساس مصوبه هیات وزیران که امسال تعیین شده به‌طور مستقیم در اختیار سازمان بیمه سلامت قرار می گیرد و بر اساس دستورالعمل نحوه باز توزیع قانون تعرفه‌گذاری پرستاری که با همکاری سازمان نظام پرستاری و معاونت‌های پرستاری، توسعه و درمان وزارت بهداشت تدوین شده، کارانه پرستاران پرداخت می‌شود. عبادی با بیان اینکه خدمات پرستاری در صدر اعتماد اجتماعی کشور قرار دارد، ادامه داد: دوران همه‌گیری کرونا، نقش مهم و اثرگذاری گروه پرستاری در رسیدگی و درمان بیماران بیش از پیش آشکار کرد و باید به جایگاه اصلی آنها در سیستم بهداشت و درمان کشور بیشتر توجه شود. معاون وزیر بهداشت در مورد بیکار شدن پرستاران طرحی از مراکز درمانی، تصریح کرد: امکان بازگشت و تمدید قرارداد با نیروهای طرحی پرستار به مراکز درمانی ایجاد شده و بیمارستان‌ها بر اساس نیاز خود، آنها را جذب می کنند. به گفته او، البته بسیاری از نیروهای پرستار که دوره طرحشان پایان یافته بود، با توجه به همه‌گیری شیوع بیماری کرونا در بیش از ۲ سال، همچنان مشغول فعالیت در مراکز درمانی هستند.

توزیع انوع سرم در کشور محدود شد

مدیر کل دارویی و مواد تحت کنترل سازمان غذا و دارو در نامه‌ای به شرکت‌های داروسازی توزیع سرم در کشور را محدود کرد. در این نامه که به امضای حمیدرضا اینانولو، مدیر کل دارویی و مواد تحت کنترل سازمان غذا و دارو رسیده است خطاب به شرکت‌های داروسازی فرآورده‌های تزریقی و دارویی ایران، کارخانجات داروپخش، داروسازی ثامن، داروسازی شیراز سرم، داروسازی شهید قاضی آمده است که به منظور پایش و توزیع بهینه در سراسر کشور، شرکت‌های پخش سراسری یا راطب ثامن، هجرت، مهبان دارو، مشاطب، التیام، توزیع داروپخش، اکسیر رازی، سینا پخش شرکت‌های مجاز پخش سرم عنوان شده است و فروش هر نوع سرم به سایر بخش‌های استانی و سراسری تا اطلاع ثانوی ممنوع شده است. همچنین در این نامه آمده است که توزیع محلول‌های تزریقی با ترتیب اولویتی بیمارستان‌ها، درمانگاه و داروخانه‌ها بوده و باید با نظارت معاونت غذا و داروی دانشگاه‌های علوم پزشکی صورت بگیرد. توزیع سرم همراه با داروهای دیگر یا مکمل‌ها، سبدفروشی و... ممنوع بوده و فعالیت کلیه شرکت‌ها در خصوص ثبت اطلاعات در تی تک رصد شده و در صورت عدم درج صحیح اطلاعات در سامانه، در لیست شرکت توزیع کننده بازنگری می‌شود.

کاخ نیاوران به راهنمای گردشگری صوتی مجهز شد

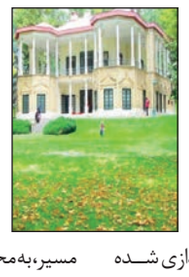

برای نخستین بار، جاذبه‌های گردشگری مجموعه فرهنگی-تاریخی کاخ نیاوران به سیستم راهنمای صوتی مجهز شد. به گزارش روابط عمومی مجموعه فرهنگی-تاریخی نیاوران، با هدف ارایه اطلاعات بناها و آثار تاریخی به نمایش درآمده در موزه‌های این مجموعه از طریق روش‌های مختلف و فناوری‌های روز، راهنمای گردشگری صوتی راه‌اندازی شده است. این راهنما شامل معرفی ۶ موزه مجموعه، باغ تاریخی نیاوران و همچنین روایت وقایع تاریخی از قاجار تا پهلوی است که به استقبال گردشگران می آید تا قصه‌های نیاوران را برای بازدیدکنندگان روایت کرده و اطلاعات مربوط به هر جاذبه را به شکل کامل به علاقه‌مندان ارایه دهد. بازدیدکنندگان در بدو ورود به مجموعه نیاوران یا در طول بازدید می توانند به دو شکل استفاده از دستگاه و همچنین نصب اپلیکیشن مربوطه بر روی تلفن همراه خود، با اسکن QRCODE تابلوهای نصب شده در مسیر، به محتوای صوتی مجموعه نیاوران دسترسی پیدا کرده و گوشه و کنار این مجموعه را کند و کاو کنند. این راهنما به گردشگران کمک می کند با سرعت دلخواه خود از جاذبه‌های گردشگری و موزه‌های این مجموعه بازدید کرده و لذت ببرند.

فرهنگ

تابستان بی سایه

کیهان کلهر در صفحه شخصی‌اش نوشت: «چه داغ‌ها چه زخم‌ها چه دردها... چه‌ها که ندیدیم... تابستان بی‌سایه را هم دیدیم.» همین قدر تلخ، برای اهالی هنر و موسیقی «استاد هوشنگ ابتهاج» سایه سرشان بود و حالا... بامداد دیروز، سایه درگذشت. شاعری که یارِ دیرینش (استاد محمدرضا شفیعی کدکنی) او را هنرمند راستینی دانسته که هیچگاه مردم زمانه خویش را به انکار ننگریست. مردی که شعرهایش چنان بود که متجاوز از نیم قرن، عاشقان شعر فارسی حافظه‌های‌شان را از شعر او سرشار کردند: «از همان حدود ۶۰ سال پیش که در نوجوانی سرود: «روزگاری شد و کس مردِ رهِ عشق ندید/ حالیا چشم جهانی نگران من و توست.» تا بعدها که غم‌گنانه با خویش زمزمه می‌کرد: «یک دم نگاه کن که چه بر باد می‌دهیم/ چندین هزار امید بنی‌آدم است این...»

غزل و سایه

او شاعری چیره‌دست و توانا و از درخشان‌ترین چهره‌های غزل معاصر بود. شاعری که هم در شیوه شعر سنتی و هم در شیوه نیمایی طبع‌آزمایی می‌کرد و در هر دو به اعتلا؛ آنقدر که شهریار می‌گفت سایه نزدیک‌ترین شاعر به حافظ است. او یک نواندیش کهن‌پرداز بود و در این راه و روال در معاصران همتایی نداشت، به‌شکلی که والاترین نمونه‌های غزل معاصر از آن اوست. اما یکی از مهم‌ترین آثار ابتهاج تصحیح غزل‌های حافظ است. این اثر با عنوان «حافظ به‌سعی سایه» نخستین‌بار در ۱۳۷۲ خورشیدی از طرف نشر کارنامه به چاپ رسید و سایه در مقدمه‌اش آن را به همسرش (آلما) تقدیم کرد. او سال‌های زیادی را صرف پژوهش و حافظ‌شناسی کرد. اما مهم‌ترین جلوه موسیقی ایرانی در آثار ابتهاج، تصنیف‌های بسیار زیبا و نیز اشعار دیگری از اوست که با هنرمندی بزرگ‌ترین آهنگ‌سازان و خوانندگان موسیقی اصیل ایرانی تبدیل به قطعات ماندگار موسیقی معاصر ایران شده است.

تصنیف‌های ماندگار سایه

تصنیف «سرگشته» (تو ای پری کجایی) یکی از مشهورترین و ماندگارترین آثار موسیقی معاصر ایران است که نخستین بار با آهنگسازی همایون خرم در دستگاه همایون و با صدای حسین قوامی اجرا شده است. این تصنیف را بعدها کامبیز روشن‌روان برای اجرای ارکسترال تنظیم کرد و با صدای محمد اصفهانی بار دیگر اجرا شد. تصنیف «به یاد عارف» (بنشین به یادم شبی) یکی دیگر از تصنیف‌های ماندگار ابتهاج است که در آلبومی به همین نام منتشر شده است. این تصنیف با آهنگسازی محمدرضا لطفی در دستگاه بیات ترک و با صدای محمدرضا شجریان اجرا شده است. تصنیف «سپیده» (ایران، ای سرای امید) مشهورترین تصنیف هوشنگ ابتهاج است که با آهنگسازی محمدرضا لطفی در دستگاه ماهور و با صدای محمدرضا شجریان اجرا شده و اهمیت تاریخی آن نیز در این است که مهم‌ترین اثر موسیقی هنرمندان ایران در سال‌های پیروزی انقلاب اسلامی است. اما جدا از تصنیف‌های جاودانه ابتهاج که به سه نمونه آن اشاره شد، تعداد زیادی از غزل‌ها و نوسروده‌های این شاعر نیز تبدیل به قطعات آوازی یا تصنیف شده است. مهم‌ترین دلیل اقبال هنرمندان آهنگساز و خواننده به اشعار ابتهاج شاید زبان روان و موسیقی لطیف شعرهای او باشد که این دو ویژگی می‌تواند قابلیت یک شعر درخشان را برای اجرای موسیقی بیشتر کند. استاد محمدرضا شجریان تصنیف‌ها و آوازهای بسیار زیبا و ماندگاری در آلبوم‌ها و کنسرت‌های مختلف خویش با اشعار ابتهاج اجرا کرده که در آن میان می‌توان به این نمونه‌ها اشاره کرد: «برسان باده که غم روی نمودای ساقی»، «نه لب گشایدم از گل نه دل کشد به نبید»، «در این سرای بی کسی کسی به در نمی‌زند»، «ای عاشقان ای عاشقان پیمانه‌ها پر خون کنید» و... همچنین هنرمندان دیگری همچون شهرام ناظری، علیرضا افتخاری، بیژن بیژنی، همایون شجریان، علیرضا قربانی، محمد معتمدی و... نیز غزل‌ها و نوسروده‌هایی از این شاعر را در قالب آواز یا تصنیف اجرا کرده‌اند. با این حال یکی از آخرین و البته زیباترین اشعار ابتهاج به قالب موسیقی اصیل ایرانی درآمده و تصنیف ماندگاری شده، شعر «ارغوان» است (ارغوان، شاخه هم‌خون جدامانده من/آسمان تو چه رنگ است امروز...) که از نوسروده‌های شاعر به شمار می‌آید و با آهنگسازی مهیار علیزاده و آواز علیرضا قربانی اجرا شده است.

چرا «سایه»

او در استدلال نام شاعری‌اش یعنی سایه توضیح داده است: «حروف و کلمات برای من رنگ دارند: «ر» خاکستری، «گ» نارنجی و «ج» سیاه است. کلمات برایم سرد و گرمند: سایه کلمه‌ای سرد است، گلابی کلمه‌ای گرم. به گمان من در کلمه سایه یک مقدار آرامش، خجالتی بودن، فروتنی و بی‌آزار بودن هست؛ اینها برای من جالب بود و با طبیعت من می‌ساخت. خود کلمه سایه از نظر حروف الفبا حروف نرم بدون ادعایی است. در آن نوعی افسوس است و ذات معنای این کلمه، نوعی افتادگی دارد در مقابلِ خشونت و حتی می‌توان گفت وقاحت.»